

Καλλικράτης

Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου

η Απασχόληση
στην Τοπική
Αυτοδιοίκηση

Η απασχόληση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου
Νομικός Σύμβουλος της ΕΕΤΑΑ
Επίκουρος Καθηγήτρια του Τμήματος
Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΤΕΙ Καλαμάτας

Περιεχόμενα

5 Πρόλογος

10 Μέρος πρώτο: Η απασχόληση προσωπικού από Δήμους

1. Γενικά
2. Το καθεστώς προσωπικού των Δήμων
3. Η στελέχωση των θέσεων του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών
4. Προγραμματισμός πρόσληψης προσωπικού
5. Πλήρωση Θέσεων
  - 5.a. Διαδικασία διαγωνισμού
  - 5.β. Πλήρωση θέσεων με το σύστημα της επιλογής (προτεραιότητας)
  - 5.γ. Πρόσληψη προσωπικού κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης
  - 5.δ. Πλήρωση οργανικών θέσεων ορισμένου χρόνου
  - 5.ε. Πρόσληψη καλλιτεχνικού προσωπικού
  - 5.στ. Πρόσληψη προσωπικού για την ασφάλεια ανθρώπινης ζωής
  - 5.ζ. Πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού
  - 5.η. Πλήρωση θέσεων προσωπικού επί θητεία
  - 5.θ. Προσωπικό για απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες
  - 5.i. Έλεγχος του ΑΣΕΠ
  - 5.ια. Προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών
  - 5.ιβ. Πρόσληψη για την αναπλήρωση προσωπικού
  - 5.ιγ. Ισχύς πινάκων κατάταξης
  - 5.ιδ. Ειδικές κατηγορίες προσωπικού
6. Συμβάσεις έργου
7. Υποβολή στοιχείων στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού

48 Μέρος δεύτερο: Απασχόληση προσωπικού από τις ενώσεις των ΟΤΑ

1. Γενικά
2. Δυνατότητες πρόσληψης προσωπικού
3. Πρόσληψη ειδικών κατηγοριών προσωπικού

52 Μέρος τρίτο: Συνεργασίες Δήμων

1. Γενικά
2. Συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ α' και β' βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
3. Προγραμματικές Συμβάσεις
4. Συνεργασία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιδιωτικού τομέα
5. Διεθνείς συμβάσεις
6. Συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα έργα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς

58 Μέρος τέταρτο: Απασχόληση από τις Επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Γενικά
2. Κατηγορίες επιχειρήσεων
3. Απασχόληση προσωπικού από τις επιχειρήσεις

61 Μέρος πέμπτο: Η απασχόληση προσωπικού από την Περιφέρεια

1. Γενικά
2. Η υπηρεσιακή κατάσταση προσωπικού των Περιφερειών
3. Η Οργάνωση Υπηρεσιών της Περιφέρειας
  - 3.a. Διαδικασία εκπόνησης Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών
  - 3.b. Πλήρωση οργανικών θέσεων
4. Προσωπικό ειδικών θέσεων
  - 4.a. Ειδικοί σύμβουλοι και επιστημονικοί και ειδικοί συνεργάτες των Περιφερειών
  - 4.b. Θέσεις δημοσιογράφων
  - 4.c. Δικηγόροι Περιφερειών
5. Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης
6. Προϋποθέσεις και κριτήρια επιλογής Προϊσταμένων
7. Μετακινήσεις προσωπικού και Προϊσταμένων

- 8. Μετάταξη προσωπικού**
  - 8.α. Μετάταξη προσωπικού Δημοσίου Δικαίου**
  - 8.β. Μετάταξη προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου**
- 9. Αποσπάσεις προσωπικού Περιφερειών**
  - 9.a. Απόσπαση προς γραφεία Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών**
- 10. Εταιρικά σχήματα**
  - 10.a. Επιχειρήσεις Περιφερειών**
  - 10.β. Η συμμετοχή της Περιφέρειας στην Κατάρτιση**
- 11. Απασχόληση από τα Ιδρύματα της Περιφέρειας**
- 12. Απασχόληση από τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου της Περιφέρειας**
- 13. Συμμετοχή των Περιφερειών σε δίκτυα**
- 14. Συνεργασίες Περιφερειών**
- 15. Συμμετοχή της Περιφέρειας σε Όμιλο Ευρωπαϊκής Συνεργασίας**

76 Μέρος έκτο: Τακτοποίηση προσωπικού

1. Προσωπικό των καταργούμενων ΟΤΑ
2. Προσωπικό των Τεχνικών Υπηρεσιών

79 Μέρος έβδομο: Απασχόληση προσωπικού με επιδότηση

1. Προγράμματα επιδότησης
2. Συνεργασία επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. και Ο.Α.Ε.Δ.
3. Επιχορήγηση επιχειρήσεων για την απασχόληση

84 Μέρος όγδοο: Προώθηση της απασχόλησης

87 Μέρος ένατο: Ειδικά Ζητήματα Απασχόλησης

1. Προώθηση της απασχόλησης σύμφωνα με το ν.2874/29.12.2000 Περιφερειακά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση
2. Ιδιωτικά Γραφεία Συμβούλων Εργασίας
3. Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση
4. Περιφερειακά Παρατηρητήρια Απασχόλησης (Π.Ε.Π.Α.) Πειραματικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Απασχόλησης (Π.Ι.Ε.Κ.Α.)

92 Μέρος δέκατο: Υποστηρικτικοί μηχανισμοί σε θέματα απασχόλησης

1. Γραφείο Ενημέρωσης Ανέργων των Επιχειρήσεων
2. Συγκρότηση Περιφερειακής Επιτροπής Επαγγελματικής Κατάρτισης και Απασχόλησης (Π.Ε.Ε.Κ.Α.)

94 Παρατηρήσεις

Πρόλογος

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση διοικεί και διαχειρίζεται τις τοπικές υποθέσεις. Το εύρος και οι κατηγορίες των υποθέσεων, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο διοίκησης από τον πρώτο και το δεύτερο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους οποίους αναγνωρίζει το Σύνταγμα, καθορίζονται από τον κοινό νομοθέτη, αν και αναγνωρίζεται υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης γενική καθ' ύλην αρμοδιότητα.

Ο ν.3463/2006 «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων» διακρίνει, ενδεικτικά, τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε επτά (7) τομείς¹.

Με τις διατάξεις του ν.3852/2010, με τον οποίο ιδρύεται ο δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας και καταργούνται οι κοινότητες, οι αρμοδιότητες του δεύτερου βαθμού διακρίνονται σε εννέα (9) τομείς, στους οποίους εντάσσονται υποθέσεις περιφερειακού επιπέδου². Με Νόμο, μπορεί να παραχωρηθούν τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση κρατικές αρμοδιότητες, προκειμένου να διοικηθούν από αυτη³.

1. Οι τομείς αρμοδιοτήτων του πρώτου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι: Α)ανάπτυξης, Β) περιβάλλοντος, Γ) ποιότητας ζωής και εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων, Δ) απασχόλησης, Ε) κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής αλληλεγγύης, ΣΤ) παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, Ζ) πολιτικής προστασίας.

2. Α) προγραμματισμού-ανάπτυξης, Β) γεωργίας - κτηνοτροφίας - αλιείας, Γ) φυσικών πόρων-ενέργειας-βιομηχανίας, Δ) απασχόλησης - εμπορίου-τουρισμού, Ε) μεταφορών-επικοινωνιών, ΣΤ) έργων -χωροταξίας- περιβάλλοντος, Ζ) υγείας, Η) παιδείας- πολιτισμού- αθλητισμού, Θ) πολιτικής προστασίας και διοικητικής μέριμνας.

3. Η διάταξη ισχύει μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001.

Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πραγματοποιείται με τη συνεργασία του πολιτικού και υπηρεσιακού προσωπικού. Το πολιτικό προσωπικό παρέχει τις κατευθύνσεις, ενώ το υπηρεσιακό υλοποιεί το πρόγραμμα των τοπικών αρχών. Η σύνταξη επιχειρησιακού προγράμματος από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 203 επ. του ν.3463/2006⁴, αποτελεί μία μορφή, ίσως την αντιπροσωπευτικότερη, συνεργασίας μεταξύ του πολιτικού και υπηρεσιακού προσωπικού για την εκπόνηση προγράμματος δράσης του κάθε ΟΤΑ και την υλοποίηση του προγράμματος αυτού.

Η διοίκηση και η διαχείριση των υποθέσεων από την Τοπική Αυτοδιοίκηση τόσο του πρώτου, όσο και του δεύτερου βαθμού επιτρέπουν την ενίσχυση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο. Η στελέχωση των Υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και η συνεργασία αυτών με λοιπά φυσικά και Νομικά Πρόσωπα ή με το Κράτος σε τοπικό επίπεδο, καθιστούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση βασικό παράγοντα ενίσχυσης της απασχόλησης με τη δημιουργία θέσεων εργασίας είτε άμεσα, με την πρόσληψη προσωπικού για τη στελέχωση των Υπηρεσιών της, είτε έμμεσα με την ανάθεση έργων και υπηρεσιών σε τρίτους.

Το υπηρεσιακό προσωπικό απασχολείται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, βάσει συγκεκριμένων νομοθετικών ρυθμίσεων με τις οποίες καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες πρόσληψης. Τούτο, διότι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου υποχρεούνται στην τήρηση νομικών διατάξεων, οι οποίες τούς επιτρέπουν συγκεκριμένες νομικά αποδεκτές συμπεριφορές.

Για τη στελέχωση των Υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ο Νόμος προβλέπει τη σύνταξη Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών, με τον οποίο καθορίζονται οι θέσεις και τα προσόντα των θέσεων του προσωπικού.

Το ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο στελεχώνει τις υπηρεσίες, συμμετέχει στην αποτελεσματική εκπλήρωση των δραστηριοτήτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και συμβάλλει στις πρόσφορες επιλογές της διοίκησης του κάθε Οργανισμού.

Από την ενδεικτική παράθεση των τομέων αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 75 του ν.3463/2006, όπως έχει συμπληρωθεί με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 94 του ν.3852/2010, οι κατηγορίες των υποθέσεων που διοικούν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι δυνατόν να διακριθούν:

- Σε υποθέσεις, οι οποίες έχουν υποστηρικτικό χαρακτήρα, με την έννοια

ότι το περιεχόμενό τους εκτείνεται σε οριζόντια κλίμακα εντός των Υπηρεσιών του κάθε Οργανισμού, ώστε να υλοποιηθεί το περιεχόμενο των λοιπών αρμοδιοτήτων των Δήμων και των Περιφερειών⁵.

β. Σε υποθέσεις, οι οποίες έχουν παραχωρηθεί από το Κράτος, προκειμένου να διοικηθούν από τους Τοπικούς Οργανισμούς⁶.

γ. Σε υποθέσεις, οι οποίες ανάγονται στην αξιοποίηση των τοπικών ή εθνικών παραγωγικών οικονομικών-κοινωνικών - πολιτιστικών πόρων, οι οποίοι ανήκουν στην Περιφέρεια του κάθε Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι οποίες αποβλέπουν στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτισμική ανάπτυξη των κατοίκων της περιοχής τους ή υποθέσεις οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες δημόσιου χαρακτήρα προς τους πολίτες, με σκοπό την εκπλήρωση των ενδιαφερόντων αυτών⁷.

Οι αρμοδιότητες, εξ άλλου, της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης ενέχουν σε μεγαλύτερο βαθμό, σε σχέση με την πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση, υποστηρικτικό χαρακτήρα. Οι υποθέσεις της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης εκτείνονται σε ευρύ γεωγραφικό επίπεδο και η φύση τους εντάσσεται μεταξύ αυτών, οι οποίες συνδέονται άμεσα με τον τοπικό χαρακτήρα και οι οποίες ασκούνται από τους Δήμους και των κρατικών υποθέσεων, οι οποίες έχουν γενικό και επιτελικό χαρακτήρα.

Για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων τους, οι Δήμοι και οι Περιφέρειες είτε απασχολούν προσωπικό, το οποίο προσλαμβάνεται απ' ευθείας από αυτούς, είτε αναθέτουν έργα και υπηρεσίες προς τρίτα φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, είτε συνεργάζονται μεταξύ τους ή με το Κράτος, τους ιδιώτες ή λοιπά Νομικά Πρόσωπα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα, ως προς την Περιφέρεια, πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά την πρώτη εφαρμογή της, ως μονάδας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στελεχώνει τις υπηρεσίες της με το προσωπικό, το οποίο διαδέχεται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι οποίες καταργούνται ή στις Υπηρεσίες της οποίας αποσπώνται ή μετατάσσονται από λοιπούς φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα.

4. Εφαρμόζεται για την Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού.

5. Επί παραδείγματι, οι Υπηρεσίες για την υποστήριξη της διοικητικής οργάνωσης του Δήμου.

6. Οι υποθέσεις αυτής της κατηγορίας αναφέρονται αναλυτικά στη παρ. II του άρθρου 75 αυτού του Νόμου.

7. Οι τομείς ανάπτυξης, περιβάλλοντος, απασχόλησης, κοινωνικής προστασίας, πολιτισμού, αθλητισμού, παιδείας μπορεί να ενταχθούν στην κατηγορία αυτή των υποθέσεων.

Συγκεκριμένα:

α. Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες συντάσσουν Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών. Στον Οργανισμό διαρθρώνονται οι Υπηρεσίες, στις οποίες εντάσσονται τομείς αρμοδιοτήτων και οι απαραίτητες για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων αυτών θέσεις, καθώς και οι ειδικότητες και τα προσόντα του προσωπικού, με τα οποία στελεχώνονται οι περιλαμβανόμενες θέσεις.

β. Ιδρύουν διακριτά Νομικά Πρόσωπα. Τα ιδρυόμενα, από τους Δήμους και τις Περιφέρειες, Νομικά Πρόσωπα λειτουργούν με διατάξεις είτε του δημοσίου, όπως είναι τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τα Ιδρύματα ή του Ιδιωτικού Δικαίου, δηλαδή οι επιχειρήσεις. Στα ιδρυόμενα Νομικά Πρόσωπα οι Δήμοι και οι Περιφέρειες αναθέτουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες για την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

γ. Αναθέτουν σε τρίτα φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου την εκπλήρωση δραστηριοτήτων τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις, στην περίπτωση κατά την οποία το απασχολούμενο από τους Δήμους και τις Περιφέρειες ή από τα Νομικά της Πρόσωπα προσωπικ δεν επαρκεί για την πραγματοποίηση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.

δ. Συνεργάζονται με το Κράτος ή κρατικούς φορείς, καθώς και με φορείς του κοινωνικού τομέα της οικονομίας ή και ιδιώτες⁸ με σκοπό την από κοινού εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών με πόρους και μέσα που διατίθενται, κατά τη συμφωνία των συνεργαζομένων μερών.

Όπως προκύπτει από την κατηγοριοποίηση των υποθέσεων, όπως αναφέρεται ανωτέρω, η υλοποίηση των δραστηριοτήτων που ανάγονται στις κατηγορίες υποθέσεων διοικητικού περιεχομένου ή οι εκχωρούμενες από το Κράτος, έχει ένα στατικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι πλήρη εξαιρέσεων, οι οποίες κυρίως σχετίζονται με την παραχώρηση νέων αρμοδιοτήτων από το Κράτος, επιτρέπουν στη διοίκηση του Δήμου ή της Περιφέρειας να προβεί σε προγραμματισμό τόσο των δραστηριοτήτων, όσο και του τρόπου και των μεθόδων που θα υλοποιηθούν οι δραστηριότητες αυτές. Επί πλέον, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών απασχολείται ένας αριθμός προσωπικού, ο οποίος συνήθως δεν μεταβάλλεται πάρα μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ακριβώς επειδή τόσο οι θέσεις, όσο και το περιεχόμενο των θέσεων είναι εκ των προτέρων καθορισμένο.

Αντίθετα, οι υποθέσεις οι οποίες σχετίζονται με την οικονομική, πολιτισμική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη ή με την παροχή υπηρεσιών διακρίνονται από μια δυναμική η οποία δεν επιτρέπει τη δυνατότητα προσδιορισμού, εκ των προτέρων, των αναγκών που προκύπτουν σε ορισμένο ή αόριστο χρόνο. Πέραν

αυτού, οι συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες δημιουργούν απαιτήσεις για την επέκταση θέσεων εργασίας, προκειμένου ο κάθε Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ανταποκριθεί στο έργο του.

Το γεγονός αυτό συνεπάγεται την αδυναμία συγχρονισμού των αναγκών τόσο με τις διαθέσιμες θέσεις απασχόλησης στο Δήμο ή στην Περιφέρεια, όσο και με τις προγραμματισμένες.

Τούτο οδηγεί τις διοικήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην αναζήτηση συνεργασιών⁸, προκειμένου να αναπτύξουν τις δραστηριότητες που κυρίως αναφέρονται στην κατηγορία των υποθέσεων αυτού του χαρακτήρα.

Η δημιουργία επιχειρήσεων από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η εκχώρηση προς αυτές αρμοδιοτήτων αναπτυξιακού χαρακτήρα, η δυνατότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να πραγματοποιήσει έργα της με τη συνεργασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της οικονομίας για την αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πόρων, αλλά και το θεσμικό πλαίσιο το οποίο επιτρέπει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να προβεί σε εκτέλεση έργων και παροχή υπηρεσιών με τη μορφή προγραμματικών συμβάσεων ή συμβάσεων διαδημοτικής και διαβαθμιδικής συνεργασίας, δίνουν την ευχέρεια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να αναπτύξει δραστηριότητες, οι οποίες επιτρέπουν την απασχόληση προσωπικού όλων των ειδικοτήτων σε τοπικό επίπεδο.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, στην περίπτωση που εκχωρεί αρμοδιότητες σε επιχειρήσεις ή συνεργάζεται με τα λοιπά Νομικά Πρόσωπα, όχι μόνον έχει την ευχέρεια αφ' ενός να απασχολεί προσωπικό οποιασδήποτε ειδικότητας, αφ' ετέρου μπορεί να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας.

Σε κάθε πάντως περίπτωση, η Τοπική Αυτοδιοίκηση δημιουργεί ή συμμετέχει στη δημιουργία θέσεων εργασίας και επομένως απασχολεί προσωπικό αναδεικνύοντας το ρόλο της στην απασχόληση, σε τοπικό επίπεδο.

Κατωτέρω, αναφέρονται περιπτώσεις απασχόλησης προσωπικού από τους Δήμους και τις Περιφέρειες, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την, εν λόγω, δραστηριότητα αυτών.

---

8. Οι συνεργασίες αυτές, όπως θα αναλυθεί κατωτέρω, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διάταξεις των άρθρων 222, 223, 224, 225 του ν.3463/2006 ή τις διατάξεις των άρθρων 99, 100 και 101 του ν.3852/2010.

9. Επί παραδείγματι, τη δημιουργία συνεργασιών με το Κράτος ή με ιδιώτες ή την εκχώρηση αρμοδιοτήτων τους προς τρίτους, όπως ηδη αναφέρθηκε στην ενότητα αυτή.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η απασχόληση προσωπικού από Δήμους

1. Γενικά

Η απασχόληση προσωπικού από τους Δήμους επιτρέπεται μόνο εφόσον υφίσταται θέση νομοθετημένη. Απαγορεύεται, ως εκ τούτου, η πρόσληψη οποιασδήποτε κατηγορίας προσωπικού, εφόσον δεν υπάρχει ρητή νομοθετική ρύθμιση, με την οποία προσδιορίζονται οι συγκεκριμένες θέσεις απασχόλησης, τα προσόντα τα οποία απαιτούνται για την κάλυψη της θέσης, ο χρόνος απασχόλησης και η διαδικασία βάσει της οποίας πληρούται η θέση. Η δυνατότητα των Δήμων, αλλά και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου αυτών να απασχολήσουν προσωπικό για την εκπλήρωση των δραστηριοτήτων τους, σε αρκετές περιπτώσεις, οι οποίες είτε προσκρούουν στις διατάξεις του Νόμου¹⁰, είτε ανάγονται στην οργανωτική δομή και οικονομική δυνατότητα αυτών δεν είναι ευχερής. Αποτέλεσμα τούτου είναι η ελλιπής στελέχωση των Υπηρεσιών και η, ως εκ τούτου, ανεπαρκής υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Ο.Τ.Α¹¹.

Εξ αιτίας των αδυναμιών αυτών, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καταφεύγουν, προκειμένου να υλοποιήσουν τα έργα και τις δράσεις τους, στην εκχώρηση δραστηριοτήτων τους είτε προς τις επιχειρήσεις, είτε προς άλλα φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, κατά τα προβλεπόμενα από το Νόμο.

Η, κατά το Νόμο, δημιουργία θέσεων απασχόλησης από τους Δήμους προβλέπεται από τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών, τη σύνταξη και την έγκριση του οποίου επιμελείται το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η απόφαση, περί της σύνταξης του Οργανισμού, υποβάλλεται προς έγκριση στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας¹², ο οποίος ελέγχει την απόφαση

μόνο ως προς την τήρηση των σχετικών με τις κατηγορίες προσωπικού, που δύνανται να απασχολούν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατά τις κείμενες ρυθμίσεις, καθώς και ως προς την τήρηση των λοιπών διαδικασιών, όπως είναι η διαδικασία τοποθέτησης των Προϊσταμένων και αξιολόγησης του υπηρετούντος προσωπικού¹³.

Της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας προηγείται γνωμοδότηση από το αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως¹⁴.

Στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών αποτυπώνεται η οργανωσιακή δομή του Δήμου και συνεπώς ο τρόπος διοίκησης, τον οποίο ακολουθεί η δημοτική αρχή. Αν και η μορφή οργάνωσης του Νομικού Προσώπου του Δήμου αποτελεί ευχέρεια της δημοτικής αρχής, η μέχρι σήμερα επιλογή για τη διοίκηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ακολουθεί την ιεραρχική δομή, τουλάχιστον όσον αφορά την άσκηση των βασικών τομέων αρμοδιοτήτων. Στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών περιλαμβάνονται διοικητικές ενότητες με συγκεκριμένες αρμοδιότητες, οι οποίες διαιρίνονται σε Διευθύνσεις, Τμήματα και Γραφεία.

Η επιλογή του Δήμου για τη δημιουργία διοικητικών ενοτήτων των τριών

---

10. Άρθρο 10 παρ.3 του ν.3584/2010.

11. Σημειώνεται ότι, όσον αφορά την Περιφέρεια, δεν παρατηρείται αντίστοιχη εμπειρία, δεδομένου ότι δεν έχει λειτουργήσει, μέχρι σήμερα.

12. Άρθρο 149 ν.3463/2006.

13. Η έγκριση προβλέπεται από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν.3584/2007.

14. Τεύχος Β.

αυτών κατηγοριών, εξαρτάται από το αντικείμενο δράσης του και των ενεργειών, τις οποίες ο Δήμος έχει εντάξει στο μακροπρόθεσμο ή μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό του.

Κριτήριο, επίσης, μπορεί να αποτελέσει και η ευρύτητα του αντικειμένου της συγκεκριμένης αρμοδιότητας, λαμβανομένης υπόψη της ενδεικτικής περιγραφής, την οποία επιχειρεί ο Νόμος στη διάταξη του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων σε συνδυασμό με την άρτια ή μη στελέχωση των θέσεων του Οργανισμού για την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας¹⁵.

Για την κάλυψη των θέσεων του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών, το Δημοτικό Συμβούλιο δημοσιεύει πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των θέσεων που προκηρύσσονται.

Για την πλήρωση των θέσεων, εκφέρεται άποψη των οικείων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Η γνώμη, η οποία εκφράζεται από τους συνδικαλιστικούς φορείς, δεν δεσμεύει τα αποφασιστικά όργανα των ΟΤΑ που είναι αρμόδια για την κάλυψη των θέσεων.

2. Το καθεστώς προσωπικού των Δήμων

Το καθεστώς του προσωπικού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης θεμελιώνεται στη διάταξη του άρθρου 103 του Ισχύοντος Συντάγματος.

15. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα ακόλουθα: Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1δ του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ο τομέας της απασχόλησης, ως αρμοδιότητα της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιλαμβάνει τα εξής: «α) την υλοποίηση ή τη συμμετοχή σε ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια και προγράμματα δράσης και πρωτοβουλίες για την εφαρμογή και ανάπτυξη πολιτικών προώθησης της απασχόλησης και της νοικιακής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών, β) την προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης, με την ιδρυση και λειτουργία κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού και κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης, προσαρμοσμένα στις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες και κυρίως των πληθυσμών των ορεινών, αγροτικών και νησιωτικών περιοχών στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, γ) τη συμβολή στην απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής τους με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων που παρέχονται δωρεάν προς τους ανέργους με στόχο την υποστήριξη και την ενθάρρυνσή τους για την εξεύρεση απασχόλησης, καθώς και στην προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας, με τη δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών γραφείων ενημέρωσης για την απασχόληση, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και τις επιχειρήσεις της περιοχής τους». Στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών ενός Δήμου, σε πλήρη ανάπτυξη, για την άσκηση της αρμοδιότητας του τομέα της απασχόλησης, ενδείκνυται ως διοικητική ενότητα η Διεύθυνση, στην οποία εντάσσονται τμήματα, αντίστοιχα με το περιεχόμενο του τομέα αυτού. Επί παραδείγματι, «κοινωνική ενσωμάτωση ανέργων», ή «προώθηση ίσων ευκαιριών για την απασχόληση», «τραφεία ενημέρωσης», «Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης». Σε αντίθετη περίπτωση, δημιουργούνται ως διοικητικές ενότητες τα αντίστοιχα τμήματα και κατ' εξαίρεση γραφεία.

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή του Συντάγματος, το προσωπικό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης χαρακτηρίζεται από το στοιχείο της μονιμότητας, υπό την έννοια ότι το προσωπικό υπηρετεί στο συγκεκριμένο Οργανισμό, εφόσον υφίσταται η θέση στην οποία έχει τοποθετηθεί κατά τις διατάξεις του Νόμου. Καταργούμενου του Νομικού Προσώπου ή της θέσης, για οποιονδήποτε λόγο, παύει και η σχέση εργασίας του προσωπικού με το Νομικό Πρόσωπο.

Η σχέση Δημοσίου Δικαίου του προσωπικού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελεί τον κανόνα για τη στελέχωση των θέσεων του Οργανισμού τους.

Κατ' εξαίρεση του προσωπικού Δημοσίου Δικαίου, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 103 του Συντάγματος, ο κοινός νομοθέτης μπορεί να καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις απασχόλησης προσωπικού με το καθεστώς Ιδιωτικού Δικαίου, ορισμένου ή αορίστου χρόνου ή με σύμβαση έργου.

Το Δημοσίου Δικαίου προσωπικό διέπεται από τις διατάξεις του δημοσίου, ως προς το εργασιακό καθεστώς και το καθεστώς αμοιβών και ασφάλισης, ενώ το Ιδιωτικού Δικαίου προσωπικό από το αντίστοιχο καθεστώς της εργατικής νομοθεσίας.

3. Η στελέχωση των θέσεων του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών

Η στελέχωση των θέσεων, των περιλαμβανομένων στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ακολουθεί τις διατάξεις του ν.2190/1994, όπως ισχύει σήμερα μετά τη συμπλήρωση, τροποποίηση και αντικατάστασή τους.

Ο Νόμος 2190/1994 κάνει διαχωρισμό του προσωπικού στις κατηγορίες: α) τακτικό προσωπικό και β) προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του προαναφερομένου Νόμου, ο διορισμός ή η πρόσληψη τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου στο Δήμο ακολουθεί τις εξής διατάξεις:

α) Με γραπτό διαγωνισμό ή

β) Με καθορισμένη σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που ορίζονται από τις διατάξεις του Νόμου αυτού.

4. Προγραμματισμός πρόσληψης προσωπικού

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποχρεώνονται, το αργότερο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου, κάθε χρόνου: α) να προγραμματίζουν τον αριθμό, κατά

κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, των εγκεκριμένων θέσεων του τακτικού προσωπικού τους, που πρέπει να πληρωθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2190/1994 για το ημερολογιακό έτος που διανύεται και β) να υποβάλουν με πληρότητα στο ΑΣΕΠ αίτημα Προκήρυξης των ανωτέρω θέσεων.

Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από: α) τη σχετική απόφαση έγκρισης του αρμόδιου οργάνου, β) τα γενικά και ειδικά προσόντα διορισμού, όπως αυτά προκύπτουν από τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών και γ) τα στοιχεία (απόσπασμα προϋπολογισμού ή άλλης πράξης) για την εξασφάλιση εγκεκριμένων πιστώσεων τόσο για τη μισθοδοσία του προσωπικού, το οποίο πρόκειται να προσληφθεί, όσο και για τη δαπάνη της σχετικής διαδικασίας Προκήρυξης.

5. Πλήρωση Θέσεων

Η πλήρωση των θέσεων του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών των Δήμων, πραγματοποιείται:

- **Με τη διαδικασία του διαγωνισμού**
- **Με τη διαδικασία της επιλογής**

Ειδικότερα:

5.a. Διαδικασία διαγωνισμού

Με γραπτό διαγωνισμό πληρούνται οι θέσεις τακτικού προσωπικού και με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αιρίστου χρόνου για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού απαιτείται οποιοσδήποτε των κατωτέρω αναφερομένων τίτλων:

α. Πτυχίο ή δίπλωμα νομικής ή πολιτικών ή οικονομικών επιστημών ή κοινωνιολογίας ή διοίκησης επιχειρήσεων ή αρχειονομίας και βιβλιοθηκονομίας ή φιλοσοφικών και παιδαγωγικών σχολών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο, αντίστοιχης ειδικότητας, σχολών της αλλοδαπής.

β. Πτυχίο ή δίπλωμα διοίκησης επιχειρήσεων ή λογιστικής ΤΕΙ ή το ομώνυμο ή αντίστοιχης ειδικότητας πτυχίο ή δίπλωμα ισότιμων σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή ΚΑΤΕΕ ή ισότιμων σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή πτυχίο ή δίπλωμα της Σχολής Στατιστικής, που λειτούργησε υπό την εποπτεία της πρώην Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Πειραιά.

γ. Απολυτήριος τίτλος λυκείου γενικής κατεύθυνσης ή ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου χωρίς ειδικότητα ή τεχνικού ή επαγγελματικού λυκείου ή τεχνικού-επαγγελματικού λυκείου χωρίς ειδικότητα ή εξαταξίου γυμνασίου ή τμήματος υπαλλήλων γραφείου (διοίκησης) ή τμήματος υπαλλήλων λογιστη-

ρίου τεχνικού ή επαγγελματικού λυκείου ή τεχνικού ή επαγγελματικού λυκείου ή τεχνικού - επαγγελματικού λυκείου ή κλάδου διοικητικών υπηρεσιών - γραμματέων ή κλάδου οικονομίας ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου.

Εάν στα, κατά την Προκήρυξη, τυπικά προσόντα περιλαμβάνονται, εκτός των ανωτέρω, και τίτλοι σπουδών του άρθρου 18 παρ. 1 οι θέσεις πληρούνται επίσης με διαγωνισμό.

Με γραπτό διαγωνισμό και προφορική εξέταση σε ξένη γλώσσα, πληρούνται οι θέσεις μεταφραστών διερμηνέων και μεταφραστών - διερμηνέων και οι θέσεις για τις οποίες, εκτός του τίτλου σπουδών, απαιτείται και ορθοφωνία¹⁶.

Θέσεις των προηγούμενων παραγράφων για τις οποίες, εκτός του τίτλου σπουδών, απαιτούνται τυχόν πρόσθετα προσόντα δεν εξαιρούνται από την εφαρμογή των ανωτέρω προϋποθέσεων.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτών δύνανται να ζητούν από το Α.Σ.Ε.Π. τη διενέργεια διαγωνισμού και για κλάδους ή ειδικότητες για τους οποίους δεν απαιτείται διαγωνισμός. Επί του αιτήματος, αποφασίζει το Α.Σ.Ε.Π.

Όταν, για λόγους αντικειμενικούς, το Α.Σ.Ε.Π. δεν δύναται, εντός πενταμήνου από την υποβολή του αιτήματος, να διενεργήσει γραπτό διαγωνισμό, μπορεί να προτείνει την πλήρωση των θέσεων με τη διαδικασία της επιλογής, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη διάταξη του άρθρου 18 του ν.2190/1994.

16. «Για προσωπικό κλάδων των οποίων η κύρια εργασία συνδέεται άμεσα με την ασφάλεια ζωής προσώπων, η οικεία υπηρεσία μπορεί , για τη διακρίβωση του δείκτη νοημοσύνης, της αντίληψης, της ετοιμότητας αντιμετώπισης συνήθως ή έκτακτων καταστάσεων, των σχετικών αντιδράσεων και γενικώς των απαραίτητων ικανοτήτων και δεξιοτήτων των υποψηφίων, να ζητήσει εκτός από τη λοιπή εξεταστέα ύλη: α. γραπτή για τα θέματα αυτά εξέταση των υποψηφίων ή β. εξέτασή τους με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλων κατάλληλων συσκευών ή γ. και τα δύο. Μπορεί επίσης να ζητήσει να γίνεται συνέντευξη με τους υποψηφίους. Για το αίτημα της υπηρεσίας αποφασίζει το Α.Σ.Ε.Π. Τα προαναφερόμενα πρέπει να προβλέπονται στη σχετική προκήρυξη. Η συνέντευξη ενεργείται από τριμελή τουλάχιστον επιτροπή, στην οποία μετέχουν ένα μέλος του Α.Σ.Ε.Π. ή πρώην μέλος του Α.Σ.Ε.Π. και ειδικοί επιστήμονες ή τεχνικοί. Λειτουργεί δε ως υποεπιτροπή της Κεντρικής Επιτροπής Διαγωνισμού. Η επιτροπή συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π., ο οποίος ορίζει και τον Πρόεδρο της. Η επιτροπή καλεί σε συνέντευξη τους υποψηφίους που , στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, έχουν πετύχει κατά τη σειρά επιτυχίας τους και μέχρι τον αριθμό των προς πλήρωση θέσεων. Η Κεντρική Επιτροπή, με βάση την ειοήγηση της επιτροπής, μπορεί, βάσει της συνέντευξης, να αποκλείει, με αιτιολογημένη απόφασή της από το διορισμό στη συγκεκριμένη υπηρεσία, επιτυχόντα στον διαγωνισμό υποψήφιο. Στην περίπτωση αυτήν καλεί τον επόμενο στην σειρά βαθμολογίας υποψήφιο και ούτω καθ'έξης μέχρι ότου καλυφθούν όλες οι θέσεις που έχουν προκηρυχθεί»

1. Κατηγορίες διαγωνισμού

Οι διαγωνισμοί, οι οποίοι προκηρύσσονται από το ΑΣΕΠ, διακρίνονται σε κοινούς - όταν διεξάγονται για περισσότερες υπηρεσίες ή Νομικά Πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994 - σε διαγωνισμούς για ορισμένη υπηρεσία ή Νομικό Πρόσωπο και σε ειδικούς, για κλάδο ή ειδικότητα. Πανελλήνιος κοινός διαγωνισμός μπορεί να γίνεται μία μόνο φορά το έτος, κατά προτίμηση το μήνα Οκτώβριο.

Για την πλήρωση με διαγωνισμό θέσεων των ΟΤΑ, διαγωνισμός μπορεί να γίνεται μόνο για ΟΤΑ⁷.

2. Διαδικασία διαγωνισμού

Για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, ο οποίος προκηρύσσεται από το ΑΣΕΠ, συγκροτείται Επιτροπή η οποία επιμελείται της Προκήρυξης, της επιλογής των θεμάτων και του χρόνου διεξαγωγής αυτού.

5.β. Πλήρωση θέσεων με το σύστημα της επιλογής (προτεραιότητας)

Με σειρά προτεραιότητας καλύπτονται οι θέσεις:

α) τακτικού προσωπικού των κατηγοριών τριτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και υποχρεωτικής εκπαίδευσης και β) προσωπικού αντίστοιχων κατηγοριών με τις προαναφερόμενες κατηγορίες προσόντων, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αφορίστου χρόνου.

Για την Προκήρυξη θέσεων που πληρούνται με σειρά προτεραιότητας, την υποβολή των αιτήσεων, τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τη λειτουργία των Επιτροπών διεξαγωγής της σχετικής διαδικασίας και την αποζημίωση των μετεχόντων σε αυτήν, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες ρυθμίσεις που ισχύουν για την πλήρωση θέσεων με γραπτό διαγωνισμό.

Με την Προκήρυξη πλήρωσης θέσεων, μπορεί να ορίζεται ότι δεν υποβάλλονται δικαιολογητικά με την αίτηση συμμετοχής και η κατάταξη των υποψηφίων στους πίνακες προτεραιότητας γίνεται βάσει των στοιχείων που δηλώνουν στην αίτησή τους. Στην περίπτωση αυτή, τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μόνο από τους υποψηφίους που περιλαμβάνονται στον πίνακα κατάταξης έως τον αριθμό των θέσεων που προκηρύχθηκαν και από τους επόμενους αυτών στη σειρά κατάταξης έως τον αριθμό που θα απαιτηθεί για την κάλυψη των θέσεων.

Ο υποψήφιος, που δεν αποδεικνύει τα κριτήρια ή τις ιδιότητες που επικαλέσθηκε στην αίτησή του και τα οποία εξετάσθηκαν για την κατάταξή του στους οικείους πίνακες, διαγράφεται από αυτούς.

1. Κατάταξη των υποψηφίων

Για την κατάταξη των υποψηφίων με σειρά προτεραιότητας γίνεται διάκριση μεταξύ των θέσεων για τις οποίες απαιτείται τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αυτών της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Ειδικότερα:

Οι υποψήφιοι για διορισμό σε θέσεις για τις οποίες απαιτείται τίτλος σπουδών δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατατάσσονται σε πίνακες προτεραιότητας κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, όπως αυτή προκύπτει από τη βαθμολόγηση των ακόλουθων κριτηρίων:

I. Τίτλος σπουδών που απαιτείται, σύμφωνα με την προκήρυξη 18

Iα. Δεύτερος τίτλος σπουδών σε αντικείμενο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο της θέσης για την κατηγορία ΠΕ και ΤΕ και της αυτής εκπαιδευτικής βαθμίδας με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται, σύμφωνα με την Προκήρυξη.

Iβ. Ειδικότερα για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ: α) διδακτορικό δίπλωμα στο γνωστικό αντικείμενο της θέσης, η οποία βαθμολογείται με τετρακόσιες (400) μονάδες ή β διδακτορικό δίπλωμα σε άλλο γνωστικό αντικείμενο, το οποίο βαθμολογείται με διακόσιες (200) μονάδες, γ) μεταπτυχιακός τίτλος, ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης, στο γνωστικό αντικείμενο της θέσης, ο οποίος βαθμολογείται με διακόσιες (200) μονάδες, δ) μεταπτυχιακός τίτλος, ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης, σε άλλο γνωστικό αντικείμενο, ο οποίος βαθμολογείται με εκατό (100) μονάδες. Εφόσον ο υποψήφιος έχει δεύτερο διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο, μοριοδοτείται επιπλέον κατά τριάντα τοις εκατό (30%) των μορίων που προβλέπονται για τον πρώτο τίτλο.

Iγ. Δίπλωμα μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης του Ο.Ε.Ε.Κ. δωδεκάμηνης, τουλάχιστον, φοίτησης ή δεύτερος τίτλος σπουδών σε αντικείμενο συναφές με το γνωστικό αντικείμενο της θέσης για την κατηγορία ΔΕ της αυτής εκπαιδευτικής βαθμίδας με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται σύμφωνα με την Προκήρυξη, το οποίο βαθμολογείται με εκατόν πενήντα (150) μονάδες.

---

17. Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης οργανώνει ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα για υποψηφίους διορισμού σε δημόσιες υπηρεσίες ή Νομικά Πρόσωπα του άρθρου 14 παρ. 1 για τους οποίους απαιτείται διαγωνισμός. Σε όσους παρακολουθούν τα ανωτέρω προγράμματα δεν χορηγείται πτυχίο ή πιστοποιητικό σπουδών, ούτε παρέχεται οποιοδήποτε τυπικό πλεονέκτημα.

18. Οι μονάδες του βαθμού του τίτλου σπουδών υπολογιζόμενες σε δεκάδες κλίμακα με δύο δεκαδικά ψηφία και πολλαπλασιαζόμενες με τον οριθμό εκατόν δέκα (110).

II. Εμπειρία στο αντικείμενο της θέσης

Ο υποψήφιος μοριοδοτείται με επτά (7) μονάδες, ανά μήνα, και για συνολική εμπειρία μέχρι εξήντα (60) μήνες.

Ως εμπειρία, νοείται η απασχόληση με σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα ή η άσκηση επαγγέλματος σε καθήκοντα ή έργα συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του τίτλου σπουδών ή με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μετά την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών με τον οποίο ο υποψήφιος μετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία και ως προς τις περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος, μετά τη λήψη της άδειας¹⁹.

Για τον υπολογισμό των μονάδων στο κριτήριο της εμπειρίας υπολογίζεται και ο χρόνος που διανύθηκε βάσει συμβάσεων μιας μέρας.

Σε περίπτωση έλλειψης υποψηφίων με εμπειρία, οι θέσεις που παραμένουν κενές καλύπτονται από υποψηφίους χωρίς εμπειρία, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που, κατά τον Οργανισμό ή τον Κανονισμό του ΟΤΑ, η εμπειρία προβλέπεται ως προϋπόθεση διορισμού.

Η κατάταξη όλων των υποψηφίων, ανεξάρτητα από την εμπειρία, γίνεται με βάση τη βαθμολογία τους σε όλα τα βαθμολογούμενα κριτήρια. Η εμπειρία δεν λαμβάνεται υπόψη ως βαθμολογούμενο κριτήριο για το πενήντα τοις εκατό (50%) των θέσεων που προκηρύσσονται ανά φορέα, κλάδο ή ειδικότητα.

Για κλάσμα μισής μονάδας και πάνω, διατίθεται μία θέση στην κατηγορία όσων έχουν εμπειρία. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που, από ειδική διάταξη Νόμου ή κατά τον Οργανισμό ή Κανονισμό του οικείου φορέα, η εμπειρία προβλέπεται ως προϋπόθεση διορισμού πρόσληψης²⁰.

III. Γνώση ξένης γλώσσας

Η μοριοδότηση για τη γνώση ξένης γλώσσας γίνεται ως εξής:

- α) Για άριστη γνώση: εβδομήντα (70) μονάδες
- β) Για πολύ καλή γνώση: πενήντα (50) μονάδες

19. Η εμπειρία αυτή μπορεί να μην λαμβάνεται υπόψη ως κριτήριο κατάταξης για ένα μέρος του αριθμού των θέσεων κάθε φορέα ανά κλάδο-ειδικότητα που δεν θα υπερβαίνει το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) αυτών.

Οι θέσεις αυτές θα ορίζονται στην Προκήρυξη από το Α.Σ.Ε.Π., σε συνεργασία με τον οικείο φορέα, ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες για ανανέωση του προσωπικού των θέσεων αυτών. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που, κατά τον Οργανισμό ή Κανονισμό του οικείου φορέα, η εμπειρία προβλέπεται ως προϋπόθεση διορισμού.

- γ) Για καλή γνώση: τριάντα (30) μονάδες
- δ) Για μέτρια γνώση (μόνο όταν αυτή απαιτείται από την Προκήρυξη): δέκα (10) μονάδες.
- Για τον υποψήφιο που γνωρίζει περισσότερες ξένες γλώσσες, η βαθμολογία είναι αθροιστική.

IV. Εντοπιότητα

Για τους δημότες Δήμου, εφόσον επιθυμούν το διορισμό τους σε θέσεις του Δήμου του οποίου είναι δημότες ή σε θέσεις δημοτικής επιχείρησης ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή Ιδρύματός τους και δεσμεύονται να υπηρετούν σε αυτές επί μία τουλάχιστον δεκαετία, μοριοδοτούνται με εκατόν πενήντα (150) μονάδες²¹.

2. Σειρά κατάταξης

Ο τελικός βαθμός του υποψηφίου προκύπτει από το άθροισμα όλων των μονάδων που λαμβάνει, σύμφωνα με καθένα από τα ανωτέρω κριτήρια.

Μεταξύ των ισοβαθμούντων, προηγείται αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο πρώτο κριτήριο (τίτλος σπουδών) και, αν αυτές συμπίπουν, αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο δεύτερο κριτήριο (δεύτερος τίτλος σπουδών) και ούτω καθεξής. Αν εξαντληθούν τα κριτήρια, χωρίς να καταστεί δυνατός ο καθορισμός της σειράς μεταξύ των ισοβαθμούντων, προηγείται αυτός που έχει μεγαλύτερο βαθμό στην ειδική γραπτή δοκιμασία, η οποία προβλέπεται κατωτέρω. Και αν και αυτός συμπίπει, προηγείται αυτός που έχει τον αρχαιότερο τίτλο σπουδών με βάση το έτος απόκτησής του και, αν και αυτό συμπίπει, προηγείται ο μεγαλύτερος στην ηλικία με βάση την ημερομηνία γέννησής του.

Αν εξαντληθούν όλα τα παραπάνω κριτήρια, η μεταξύ τους σειρά καθορίζεται με δημόσια κλήρωση η οποία διενεργείται, πριν την κατάρτιση των οριστικών πινάκων.

Εφόσον προσκομίζονται τίτλοι σπουδών από εκπαιδευτικά ιδρύματα της

20. Το δέκατο εδάφιο της περίπτωσης Β' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν.2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν.3146/2003 και τελικά με την παρ. 1 του άρθρου 35 του ν.3731/2008 (ΦΕΚ 263 Α), αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.3812/2009.

21. Αντικατάσταση της, ως άνω, περίπτωσης Δ με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν.3731/2008-ΦΕΚ 263/A/23.12.2008) οι οποίες τροποποίησαν τις διατάξεις της περ. Δ. της παρ.2 του άρθρου 8 του ν.3051/2002-ΦΕΚ220A.

αλλοδαπής, γίνονται δεκτοί μόνον εάν είναι αρμοδίως αναγνωρισμένοι²².

Για την απόδειξη της εμπειρίας και της γνώσης ξένης γλώσσας εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 50/2001.

Όσον αφορά το κριτήριο της προϋπηρεσίας, εάν αυτή έχει διανυθεί στον ιδιωτικό τομέα, απαιτείται προσθέτως και βεβαίωση της επιθεώρησης εργασίας για το είδος της εργασίας που έχει παρασχεθεί.

Σε κάθε περίπτωση, προτάσσονται των λοιπών υποψηφίων - ανεξάρτητα από το σύνολο των μονάδων που συγκεντρώνουν σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα κριτήρια - οι δημότες που είναι και μόνιμοι κάτοικοι των Δήμων των Νομών ή των νησιών ή των παραμεθόριων περιοχών, που προβλέπονται στην περίπτωση ιδ' της παρ. 8 του άρθρου 17²³ του ν. 2190/1994. και ακολουθούν οι δημότες των ίδιων περιοχών, εφόσον όλοι οι ανωτέρω επιθυμούν το διορισμό τους σε θέσεις στον αντίστοιχο Δήμο και δεσμεύονται να υπηρετήσουν επί μία τουλάχιστον δεκαετία.

Η, κατά το παρόν άρθρο, αξιολόγηση των υποψηφίων μπορεί να συμπληρώνεται για όλους ή ορισμένους κλάδους ή ειδικότητες με ειδική γραπτή δοκιμασία (test), κατά την οποία εξετάζονται και βαθμολογούνται οι γενικότερες και πρακτικές γνώσεις, καθώς και οι δεξιότητες (αριθμητικές, αναλυτικές, λεκτικές, κρίσης και αντίληψης) των υποψηφίων²⁴.

Στην περίπτωση αυτή, δημιουργείται στο Α.Σ.Ε.Π. αρχείο με το ονοματεπώνυμο και τη βαθμολογία κάθε συμμετέχοντος, η οποία λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίπτωση που αυτός συμμετέχει σε Προκήρυξη για την πλήρωση θέσεων.

Η οργάνωση της ειδικής γραπτής δοκιμασίας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με το συντελεστή βαρύτητας και το περιεχόμενο της εξέτασης καθορί-

---

22. Η αντίστοιχία της βαθμολογικής ή αξιολογικής κλίμακας των τίτλων σπουδών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής προς τη βαθμολογική κλίμακα των τίτλων σπουδών ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής καθορίζεται από το ΔΙΚΑΤΣΑ και το ΙΤΕ, αντίστοχα, και μπορεί να αναγράφεται στις βεβαιώσεις ισοτιμιών που χορηγούνται από αυτά. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες, οι τίτλοι σπουδών των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής δεν αναγράφουν βαθμολογία ή αξιολογικούς χαρακτηρισμούς, τα ανωτέρω όργανα καθορίζουν τη βαθμολογική αντίστοιχια κατ' εκτίμηση των τυχόν λοιπών στοιχείων ή εγγράφων του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος και αν τούτο δεν είναι εφικτό, θεωρείται ότι ο σχετικός τίτλος φέρει τον κατώτατο βαθμό του αντίστοιχου ελληνικού ΑΕΙ ή ΤΕΙ.

23. Με την παρ. 8 δ του άρθρου 20 του ν.2738/99, ΦΕΚ-180 Α' ορίζεται ότι ως Νομοί και νησιά για την εφαρμογή της περίπτωση α' του εδαφίου Α' της παρ. 4 του εδαφίου δ' της παραγράφου 6, του άρθρου 18 του ν.2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.2527/1997, νοούνται οι νομοί, τα νησιά και οι περιοχές του πρώτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 17 του ν.2190/1994, όπως κάθε φορά καθορίζονται.

ζονται στην κανονιστική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 2190/1994.

Εφόσον από τις ισχύουσες διατάξεις ή από τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του ΟΤΑ για την πλήρωση θέσεων ορίζεται συγκεκριμένη προϋπόθεση διορισμού, ο υποψήφιος που δεν έχει την απαιτούμενη προϋπόθεση δεν διορίζεται ανεξάρτητα από τη συνολική βαθμολογία του.

Όπου από τις κείμενες διατάξεις ή τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του ΟΤΑ προβλέπεται ως προσόν διορισμού διαζευκτικώς είτε τίτλος σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, είτε ορισμένη εμπειρία ο ΟΤΑ με το προς το Α.Σ.Ε.Π. αίτημά του για Προκήρυξη θέσεων με τη διαδικασία της επιλογής, καθορίζει και τη σειρά προτεραιότητας μεταξύ των ανωτέρω δύο κατηγοριών προσόντων.

5.γ. Πρόσληψη προσωπικού κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης

Για τις θέσεις για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού απαιτείται τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης (κατηγορία ΥΕ), η σειρά κατάταξης των υποψήφιων καθορίζεται κατά φθινουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, όπως αυτή προκύπτει από τη βαθμολόγηση των ακόλουθων κριτηρίων:

I. Αριθμός τέκνων: Εκατό (100) μονάδες για καθένα από τα δύο πρώτα ανήλικα τέκνα και διακόσιες (200) μονάδες για καθένα από τα επόμενα ανήλικα τέκνα. Αν ο υποψήφιος είναι τέκνο πολύτεκνης οικογένειας τριακόσιες (300) μονάδες²⁵.

II. Χρόνος ανεργίας: Για κάθε εξάμηνο ανεργίας και έως οκτώ (8) συνολικά πενήντα (50) μονάδες.

III. Χρόνος εμπειρίας: Ως προς το κριτήριο της εμπειρίας, εφαρμόζονται τα οριζόμενα και στην περίπτωση πρόσληψης με επιλογή των κατηγοριών τριτο-

24. Ο βαθμός της ειδικής γραπτής δοκιμασίας (test) ισχύει για δέκα (10) έτη από την έκδοση των αποτελεσμάτων και λαμβάνεται υπόψη με ρητή αναφορά στις εκάστοτε Προκηρύξεις. Για τους υποψήφιους που συμμετέχουν σε δύο ή και περισσότερες εξετάσεις ισχύει ο βαθμός της τελευταίας εξέτασης. Η βαθμολογία της ειδικής γραπτής δοκιμασίας πολλαπλασιάζεται με συντελεστή τρία (3) και προσαυξάνει αντιστοίχως τη συνολική βαθμολογία του υποψηφίου. Η διαδικασία της ειδικής γραπτής δοκιμασίας διενεργείται μία τουλάχιστον φορά κάθε δύο (2) έτη. Δικαιώμα συμμετοχής σε αυτήν έχουν όσοι, κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αίτησης, κατέχουν βασικό τίτλο σπουδών τουλάχιστον δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η κλίμακα βαθμολογίας της εξέτασης αυτής είναι από το μηδέν (0) έως το εκατό (100) (παρ.1 του άρθρου 8 του ν.3812/2009).

25. Η ιδιότητα του πολυτέκνου αποδεικνύεται από πιστοποιητικό Δήμου ή κοινότητας που περιέχει όλα τα γεγονότα, των οποίων η συνδρομή αποτελεί προϋπόθεση για την κατά Νόμο κτήση της ιδιότητας του πολυτέκνου ή από πιστοποιητικό της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ).

βάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.

IV. Ηλικία: Για ηλικία έως είκοσι τεσσάρων (24) ετών, πενήντα (50) μονάδες. Για ηλικία άνω των είκοσι τεσσάρων (24) ετών έως τριάντα (30) ετών εβδομήντα πέντε (75) μονάδες.

V. Εντοπιότητα: Όπως και στο κριτήριο της εμπειρίας, έτσι και στην περίπτωση της εντοπιότητας εφαρμόζονται τα σχετικά με την πρόσληψη με επιλογή των κατηγοριών τριτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Σειρά κατάταξης

Σε περίπτωση ισοβαθμίας υποψηφίων στο συνολικό βαθμό, προηγείται αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο πρώτο κριτήριο και, αν αυτές συμπίπτουν, αυτός που έχει περισσότερες μονάδες στο δεύτερο κριτήριο και ούτω καθεξής. Αν και πάλι ισοβαθμούν, προηγείται αυτός που έχει απολυτήριο τριταξίου γυμνασίου και μεταξύ αυτών αυτός που έχει το μεγαλύτερο βαθμό.

2. Πρόσθετα προσόντα

Πλέον των προσόντων, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις ή τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών, μπορεί για ορισμένες ειδικότητες να τεθούν στην Προκήρυξη πρόσθετα προσόντα, ύστερα από αίτημα του οικείου ΟΤΑ και σύμφωνα με τη γνώμη του ΑΣΕΠ.

3. Πρόσθετο κριτήριο

Στις περιπτώσεις πρόσληψης προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, με τη διαδικασία της επιλογής, κατά προτεραιότητα, ο οικείος ΟΤΑ μπορεί να ζητήσει από το Α.Σ.Ε.Π. επιπροσθέτως τη διενέργεια:

α) πρακτικής δοκιμασίας ή β) εξέτασης των υποψηφίων με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλων κατάλληλων συσκευών ή γ) και των δύο. Για το αίτημα αποφασίζει το Α.Σ.Ε.Π. Τα ανωτέρω πρέπει να προβλέπονται στη σχετική Προκήρυξη²⁶.

4. Δημοσιοποίηση των πινάκων κατάταξης

Οι πίνακες προτεραιότητας των υποψηφίων με το σύστημα της επιλογής, βάσει των ανωτέρω κριτηρίων, καταχωρίζονται στο δικτυακό τόπο του ΑΣΕΠ. Παράλληλα, το ΑΣΕΠ αποστέλλει στον τύπο για δημοσίευση ανακοίνωση με την οποία γνωστοποιείται η σχετική καταχώριση²⁷.

Στον οικείο πίνακα προτεραιότητας παρατίθενται τα στοιχεία και κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία καθορίστηκε η σειρά προτεραιότητας κάθε υποψηφίου.

5. Ειδικές ρυθμίσεις διορισμού

Οι διοριζόμενοι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 14 (παλινοστούντες Πόντιοι ομογενείς), της παρ. 8 του άρθρου 17 και των παρ. 4,5, και 6 του ν.2190/1994 (μόνιμοι κάτοικοι των νομών της Θράκης και των νησιών των Νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Κυκλαδων, Καβάλας και Δωδεκανήσου), οι οποίοι αναλαμβάνουν με δήλωσή τους την υποχρέωση παραμονής τους επί ορισμένο χρονικό διάστημα στον τόπο διορισμού τους, δεν μετατίθενται, ούτε αποσπώνται εκτός της αντίστοιχης περιοχής, πριν συμπληρωθεί ο χρόνος υποχρεωτικής παραμονής τους σε αυτή. Κάθε πράξη μετάθεσης ή απόσπασής τους, χωρίς καμία εξαίρεση, είναι αυτοδικαίως άκυρη και θεωρείται ως ουδέποτε εκδοθείσα. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αποκλειστικά και μόνο σε περίπτωση εισαγωγής υπαλλήλου στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.

Η απόδειξη της μόνιμης κατοικίας γίνεται όπως ορίζεται στην παρ. 8 του άρθρου 17 του ν.2190/1994.

5.δ. Πλήρωση οργανικών θέσεων ορισμένου χρόνου

Η πλήρωση οργανικών θέσεων προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου ή η πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας μεγαλύτερης του έτους, όπου τέτοιες συμβάσεις προβλέπονται ρητώς από νομοθετικές ρυθμίσεις, γίνεται σε κάθε περίπτωση με τη διαδικασία και τα κριτήρια που ορίζονται ανωτέρω²⁸.

Εφόσον η πλήρωση των θέσεων αφορά προσλήψεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις πρόσληψης ειδικού επιστημονικού προσωπικού²⁹.

26. «Η δοκιμασία ή η εξέταση διεξάγεται από ειδική τριμελή τουλάχιστον επιτροπή, στην οποία μετέχουν ένα μέλος του Α.Σ.Ε.Π. ή πρώην μέλος του Α.Σ.ΕΠ. και ειδικοί επιστήμονες ή τεχνικοί, λειτουργεί δε ως υπευπρόποτη της Κεντρικής Επιτροπής. Η συγκρότηση της επιτροπής γίνεται από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π ο οποίος ορίζει και τον Πρόεδρό της. Η Επιτροπή υποβάλλει τα αποτελέσματα της πρακτικής δοκιμασίας και εξέτασης στην Κεντρική Επιτροπή, η οποία με αιτιολογημένη απόφασή της αποκλείει τους υποψήφιους που δεν έχουν την απαιτούμενη καταλληλότητα για τη συγκεκριμένη θέση. Η δοκιμασία ή η εξέταση γίνεται μετά την κατάρτιση του αρχικού πίνακα προτεραιότητας μεταξύ όσων περιλαμβάνονται στον πίνακα αυτόν κατά τη σειρά που είναι καταχωρισμένοι, μέχρις ότου καλυφθούν όλες οι θέσεις που έχουν προκηρυχθεί»

27. Άρθρο 13 παρ.2 του ν.3801/2009, Ε.τ.Κ τ. Α'163.

28. Άρθρο 18 παρ.16 ν.2190/1994.

29. Βλ. κατωτέρω.

5.ε. Πρόσληψη καλλιτεχνικού προσωπικού

Το καλλιτεχνικό προσωπικό των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου, προσλαμβάνεται σύμφωνα με το Π.Δ. 524/1980, το δε εκπαιδευτικό προσωπικό των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού προσλαμβάνεται σύμφωνα με τη διαδικασία, η οποία ορίζεται ανωτέρω³⁰.

5.στ. Πρόσληψη προσωπικού για την ασφάλεια ανθρώπινης ζωής

Σε περίπτωση πλήρωσης θέσεων προσωπικού, κατ' εφαρμογή του συστήματος της επιλογής, σύμφωνα με κριτήρια και σειρά προτεραιότητας, οι οποίες σχετίζονται με την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής, επιτρέπεται η διενέργεια συνέντευξης μόνο ύστερα από αίτημα του ΟΤΑ και απόφαση του ΑΣΕΠ.

Η συνέντευξη διεξάγεται από τριμελή Επιτροπή, τα μέλη της οποίας ορίζονται από το ΑΣΕΠ και διαθέτουν γνώσεις, εμπειρία και ικανότητα να αξιολογήσουν την καταλληλότητα των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων της συγκεκριμένης θέσης. Τα μέλη μπορεί να είναι λειτουργοί ή υπάλληλοι του δημόσιου εν γένει τομέα, εν ενεργείᾳ ή μη ή και ιδιώτες ειδικοί επιστήμονες. Η συνέντευξη διενεργείται σε υποψηφίους που περιλαμβάνονται στον πίνακα διοριστέων με βάση τα κριτήρια του άρθρου 18 του ν.2190/1994, όπως ισχύει.

Η Επιτροπή κρίνει αιτιολογημένα την καταλληλότητα των υποψηφίων για την άσκηση των καθηκόντων της συγκεκριμένης θέσης που σχετίζεται με την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής. Αν υποψήφιος κριθεί ακατάλληλος για την άσκηση των συγκεκριμένων καθηκόντων, διαγράφεται από τον πίνακα διοριστέων με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής, που καταγράφεται στα τηρούμενα πρακτικά της Επιτροπής και καλείται ο επόμενος κατά σειρά κατάταξης³¹.

5.ζ. Πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού

Η επιλογή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού γίνεται ύστερα από εκτίμηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, λαμβανομένων υπόψη και των τίτλων σπουδών, από τριμελή ή πενταμελή Επιτροπή που συγκροτείται κάθε φορά με απόφαση του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π. Η εκτίμηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων αποσκοπεί στη εξακρίβωση της, εν γένει, καταλληλότητας του υποψηφίου για τα καθήκοντα της συγκεκριμένης

30. παρ. 2 του άρθρου 30 του ν.3274/04, ΕτΚ, τ'Α195

31. Άρθρο 5 παρ. 2 του ν.3812/2009.

θέσης. Για το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει και σε δημόσια συνέντευξη με τους υποψηφίους.

Η Επιτροπή Επιλογής αποτελείται από δύο (2) μέλη ή διατελέσαντα μέλη του Α.Σ.Ε.Π., από τα οποία το ένα (1) ορίζεται Πρόεδρος, δύο (2) οποιασδήποτε βαθμίδας καθηγητές ή ομότιμοι καθηγητές Α.Ε.Ι. του αντίστοιχου αντικειμένου και έναν (1) ειδικό επιστήμονα ως εκπρόσωπο της οικείας υπηρεσίας ή Νομικού Προσώπου της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994. Όταν η Επιτροπή είναι τριμελής, αποτελείται από ένα (1) μέλος ή πρώην μέλος του Α.Σ.Ε.Π. που ορίζεται Πρόεδρος αυτής, έναν (1) οποιασδήποτε βαθμίδας καθηγητή ή ομότιμο καθηγητή Α.Ε.Ι. του αντίστοιχου αντικειμένου και έναν (1) ειδικό επιστήμονα ως εκπρόσωπο της οικείας υπηρεσίας ή Νομικού Προσώπου. Ένα από τα μέλη της Επιτροπής ορίζεται εισηγητής με απόφαση του Προέδρου της. Με όμοια απόφαση ορίζονται μέχρι τρεις (3) βοηθοί του εισηγητή από υπαλλήλους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Α.Σ.Ε.Π. ή άλλων υπηρεσιών ή Νομικών Προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14, κατόχους πτυχίου ή διπλώματος Α.Ε.Ι., καθώς και από προσωπικό ερευνητικών προγραμμάτων Α.Ε.Ι. ή Ερευνητικών Κέντρων ή Ινστιτούτων, που κατέχει πτυχίο Α.Ε.Ι. Ο Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Προέδρου της, από υπαλλήλους κατηγορίες ΠΕ ή ΤΕ του Α.Σ.Ε.Π. ή του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Τα μέλη της ανωτέρω Επιτροπής προτείνονται : α) από τον Πρόεδρο του ΑΣΕΠ καθόσον αφορά τα μέλη του, β) από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π καθόσον αφορά τους καθηγητές Α.Ε.Ι. και τους ερευνητές με βάση πίνακα που αποστέλλεται από τους Πρυτάνεις των Α.Ε.Ι. και τους Προέδρους των Ερευνητικών Κέντρων, Ιδρυμάτων ή Ινστιτούτων και περιλαμβάνει τους, κατά γνωστικό αντικείμενο, εν ενεργεία και ομότιμους καθηγητές και ερευνητές, αντιστοίχως. Άν οι ανωτέρω δεν αποστέλλουν το σχετικό πίνακα μέσα σε ένα (1) μήνα από την περιέλευση σε αυτούς του αιτήματος του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π., ορίζονται από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π, μετά από δήλωση των οικείων καθηγητών ή ερευνητών ότι αποδέχονται τον ορισμό τους ως μέλη της Επιτροπής και γ) από το μονομελές όργανο διοίκησης του ΟΤΑ ή άλλου Νομικού του Προσώπου και, αν δεν υπάρχει, από τον Πρόεδρο του Διοικητικού του Συμβουλίου, ύστερα από αίτημα του Προέδρου του ΑΣΕΠ, καθόσον αφορά τον ειδικό επιστήμονα.

Η Επιτροπή κρίνει και καθορίζει με αιτιολογημένη απόφασή της τη σειρά προτεραιότητας στους πίνακες επιτυχίας με βάση τους τίτλους σπουδών, αρχικούς και μεταπτυχιακούς, τη βαθμολογία των τίτλων αυτών, τη γνώση ξένων γλωσσών, την τυχόν εμπειρία, τις επιστημονικές εργασίες και άλλες συναφείς

δραστηριότητες των υποψηφίων, καθώς και το πόρισμα που αποκομίζει από την ατομική συνέντευξη, την οποία πραγματοποιεί με καθένα από αυτούς. Η διαδικασία αυτή τηρείται, κατά την κρίση της Επιτροπής είτε ενιαίως, είτε κατά στάδια, κατά τα οποία γίνεται διαδοχική εκτίμηση των προσόντων των υποψηφίων, αποκλειομένων εκείνων από αυτούς που δεν πληρούν τα κριτήρια των επόμενων σταδίων. Οι πίνακες κατάταξης των υποψηφίων καταχωρίζονται στο δικτυακό τόπο του ΑΣΕΠ. Παράλληλα, το ΑΣΕΠ αποστέλλει στον τύπο για δημοσίευση ανακοίνωση με την οποία γνωστοποιείται η σχετική καταχώρηση³².

1. Διαδικασία πλήρωσης

Οι διατάξεις των παρ. 6 και 9 του τέταρτου, πέμπτου και έκτου εδαφίου της παρ. 10, οι διατάξεις των παρ. 11-15, του πρώτου εδαφίου της παρ. 16 και οι διατάξεις των παρ. 17 και 18 του άρθρου 17 εφαρμόζονται αναλόγως και στη διαδικασία του παρόντος άρθρου.

2. Πρόσθετο προσόν διορισμού

Όταν για την πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού ορίζεται ως πρόσθετο προσόν ορισμένη εμπειρία, το ανώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης μπορεί να καθορίζεται στην Προκήρυξη, με πρόταση του οικείου ΟΤΑ, αυξημένο κατά τα έτη της απαιτούμενη εμπειρίας και πάντως όχι πέραν των πέντε (5) ετών

3. Ενστάσεις

Κατά των πινάκων κατάταξης, οι ενδιαφερόμενοι έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν ένσταση μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών, η οποία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησής τους.

Η ένσταση επιτρέπεται για λόγους νομιμότητας και όχι για την ουσιαστική εκτίμηση της Επιτροπής.

Η ένσταση ασκείται ενώπιον του ΑΣΕΠ και κατά την εκδίκασή της δεν μετέχουν τα μέλη του ΑΣΕΠ που συμμετείχαν στην Επιτροπή επιλογής του προσωπικού με την ανωτέρω διαδικασία.

5.η. Πλήρωση θέσεων προσωπικού επί θητεία

Η πλήρωση θέσεων προσωπικού επί θητεία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται για την πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού.

5.θ. Προσωπικό για απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες

Η πρόσληψη προσωπικού, με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου, κατά το άρθρο 103 παράγραφος 8 του Συντάγματος, από τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δευτέρου βαθμού, για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις εκτεταμένων ζημιών από σεισμούς, πλημμύρες, παγετούς και πυρκαγιές. Επιτρέπεται επίσης η πρόσληψη ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, σε περιπτώσεις άμεσης ανάγκης λήψης προληπτικών ή κατασταλτικών μέτρων λόγω σοβαρής απειλής της δημόσιας υγείας.

Για την αντιμετώπιση όμοιων αναγκών εξαιτίας άλλων γεγονότων, από τα οποία προκύπτει άμεσος κίνδυνος ζωής ή περιουσίας, η πρόσληψη επιτρέπεται μόνο εφόσον ο Νομός ή συγκεκριμένη περιοχή αυτού κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης³³.

Η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες από την επέλευση του γεγονότος ή την κήρυξη κατάστασης ανάγκης.

Η ανανέωση ή παράταση της αρχικής σύμβασης ή σύναψη νέας σύμβασης ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου απαγορεύονται, εκτός εάν υφίσταται ρητή αντίθετη νομοθετική διάταξη.

Κατά τα λοιπά, για το προσωπικό του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις για την πρόσληψη προσωπικού ορισμένου χρόνου.

Στην περίπτωση, κατά την οποία, βασίως εκτιμάται ότι οι ανάγκες που προέκυψαν από το σεισμό θα συνεχισθούν και πέραν του οκταμήνου ο οικείος ΟΤΑ ή Νομικό του Πρόσωπο κινεί έγκαιρα και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες προ της λήξεως του οκταμήνου, τη διαδικασία νέων προσλήψεων με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου, τηρουμένων αυστηρά των διατάξεων του άρθρου 21 του ν.2190/1994³⁴, για αριθμό και διάρκεια που εγκρίνει ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας.

5.1. Έλεγχος του ΑΣΕΠ

Το Α.Σ.Ε.Π. ασκεί έλεγχο τόσο, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων πρόσληψης προσωπικού, όσο και ως προς την τήρηση των διατάξεων για την πρόσληψη αυτής της κατηγορίας του προσωπικού.

32. Άρθρο 13 παρ.3 ν.3801/2009, ΕτΚ τ'Α'163.

33. Άρθρο 9 παρ.9 του ν.3812/2009, ΕτΚ τ. Α'.

34. Βλ. κατωτέρω.

5.1a. Προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών

Οι ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτών επιτρέπεται να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου για αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ακολουθούν.

Η διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού αυτού δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες μέσα σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Στις περιπτώσεις προσωρινής πρόσληψης προσωπικού, για αντιμετώπιση κατά τις ισχύουσες διατάξεις κατεπειγουσών αναγκών, λόγω απουσίας προσωπικού ή κένωσης θέσεων, η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες για το ίδιο άτομο.

Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου είναι άκυρες.

Ο υπολογισμός του δωδεκαμήνου γίνεται με αφετηρία το τέλος της απασχόλησης για την οποία ο υποψήφιος πρόκειται να προσληφθεί. Σε κάθε περίπτωση, μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία και υποψήφιοι που έχουν οκτώ (8) μήνες απασχόλησης μέσα σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Οι υποψήφιοι αυτοί κατατάσσονται στους συντασσόμενους πίνακες μετά τους συνυποψήφιούς τους που δεν έχουν καλύψει οκτώ (8) μήνες απασχόλησης σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών και προσλαμβάνονται μόνον εφόσον δεν είναι δυνατή η κάλυψη του απαιτούμενου αριθμού προσλήψεων από τους προηγούμενους υποψηφίους³⁵.

Κατ' εξαίρεση, για το προσωπικό προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς ή ερευνητικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας ή για συμβάσεις έργου διάρκειας έως πέντε (5) ετών με αντικείμενο την εκμετάλλευση εστιατορίων, αναψυκτηρίων και γενικώς χώρων αναψυχής, επιτρέπεται η διάρκεια των συμβάσεων να είναι μέχρι ένα (1) έτος και να ανανεώνονται ή να παρατείνονται έως το τέλος του προγράμματος ή έργου ή την εκπλήρωση της υποχρεώσεως, αποκλειόμενης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

Κατ' εξαίρεση, η διάρκεια της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου για περιοδική απασχόληση προσωπικού σχολείων, εκπαιδευτηρίων και βρεφονηπιακών πέραν του εκπαιδευτικού ή διδακτικού προσωπικού μπορεί να είναι ίση με την αντίστοιχη σχολική περίοδο, σύμφωνα με το πρόγραμμα του οικείου σχο-

λείου ή εκπαιδευτηρίου ή βρεφονηπιακού σταθμού. Αποκλείεται, πάντως, η αναγνώριση των συμβάσεων αυτών ως συμβάσεων αορίστου χρόνου³⁵.

Τα αρμόδια, για την εκκαθάριση των αποδοχών, όργανα υποχρεούνται να παύσουν την καταβολή αποδοχών σε προσωπικό που συμπλήρωσε την, κατά την ορισμένη διάρκεια, απασχόληση. Διαφορετικά, καταλογίζονται εις βάρος αυτών οι αποδοχές που καταβλήθηκαν.

Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή άλλα αρμόδια όργανα, που ενεργούν κατά παράβαση των ανωτέρω, διώκονται για παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα αυτεπαγγέλτως και παραπέμπονται υποχρεωτικά στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία.

Το προσωπικό, το οποίο προσλαμβάνεται για την κάλυψη των θέσεων αυτής της κατηγορίας, πρέπει να έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας του, να μην έχει υπερβεί το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας του και να μην έχει κώλυμα κατά το άρθρο 22 του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων.

Ειδικές διατάξεις ή κανονισμοί προσωπικού που προβλέπουν κατώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης μικρότερο του δέκατου όγδου (18ου) έτους, εφαρμόζονται. Ειδικώς, για το προσωπικό αντιμετώπισης αναγκών κατασκηνώσεων, κατώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης ορίζεται το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος συμπληρωμένο. Με την, κατά την ανακοίνωση για την πρόσληψη προσωπικού αυτής της κατηγορίας, μπορεί να ορίζεται ανώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης μικρότερου του εξηκοστού (60ού) έτους, ανάλογα με το είδος των εργασιών και τις ειδικότητες που απαιτούνται.

Είναι δυνατόν να προβλέπεται, ως προσόν, εξειδικευμένη εμπειρία για προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο όταν είναι απαραίτητη για την ασφαλή εκτέλεση του ανατιθέμενου έργου ή για θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής.

Απαγορεύεται η πρόσληψη προσωπικού αυτής της κατηγορίας, χωρίς το τυπικό προσόν τουλάχιστον του απόλυτηρίου δημοτικού σχολείου, εκτός αν

35. Παρ. 6 του άρθρου 2 v.3260/2004, ΕτΚ, τ'Α 151.

36. Παρ. 1 του άρθρου 9 του v.3812/2009.

37. άρθρο 8 παρ. 10 v. 2225/94, ΕτΚ. τ'Α' 121.

δεν υπάρχουν υποψήφιοι με το τυπικό αυτό προσόν. Εξαιρούνται οι απασχολούμενοι ως εργάτες σε χειρωνακτικές εργασίες, ως δασοπυροσβέστες ή ως μεταφορείς αντικειμένων και το προσωπικό καθαριότητας.

1. Δημοσίευση πρόσκλησης

Για την πρόσληψη προσωπικού της κατηγορίας, η οποία προαναφέρθηκε, δημοσιεύεται πρόσκληση στην οποία αναφέρονται υποχρεωτικώς:

- α. Ο αριθμός κατά ειδικότητα προσωπικού
- β. Τα απαιτούμενα προσόντα
- γ. Η υπηρεσία στην οποία θα υποβληθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερόμενων
- δ. Η προθεσμία μέσα στην οποία θα υποβληθούν οι αιτήσεις

Η πρόσκληση κοινοποιείται στο Α.Σ.Ε.Π.

Πρόσκληση, η οποία αφορά πρόσληψη προσωπικού με διάρκεια απασχόλησης μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) μηνών, εγκρίνεται ή τροποποιείται μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την περιέλευση του αντίστοιχου σχεδίου στο Α.Σ.Ε.Π. Εάν η προθεσμία των δέκα (10) ημερών παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π.

Μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης στο Α.Σ.Ε.Π., όσον αφορά την πρόσληψη προσωπικού με διάρκεια απασχόλησης μικρότερη των τεσσάρων (4) μηνών ή μετά την έγκριση ή τροποποίηση της πρόσκλησης από το Α.Σ.Ε.Π. ή την πάροδο της ως άνω προθεσμίας των δέκα (10) ημερών, όσον αφορά την πρόσκληση για πρόσληψη προσωπικού με διάρκεια απασχόλησης μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) μηνών, η πρόσκληση αναρτάται στο κατάστημα του ΟΤΑ.

Για κάθε ανάρτηση, συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από τον ενεργούντα την ανάρτηση και έναν ακόμη υπάλληλο του ΟΤΑ.

Περίληψη της ανακοίνωσης δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες ή εβδομαδιαίες τοπικές εφημερίδες του Νομού, εφόσον εκδίδονται.

Στην περίληψη αναφέρονται υποχρεωτικώς, πέραν του αριθμού και των ειδικοτήτων του προσωπικού, των προσόντων και της υπηρεσίας προς την οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις, κατά τα προαναφερόμενα, τα όρια ηλικίας.

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων πρόσληψης δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών.

2. Κριτήρια κατάταξης υποψηφίων

Οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε πίνακες κατά κλάδο ή ειδικότητα με κριτήριο την εντοπιότητα, ως ακολούθως:

I. Προτάσσονται οι υποψήφιοι που είναι δημότες του Δήμου και ακολου-

θούν οι υποψήφιοι που είναι δημότες των υπόλοιπων Δήμων του Νομού.

Αν ο ΟΤΑ εδρεύει σε νησί, πλην της Κρήτης, μετά τους υποψηφίους που είναι δημότες του Δήμου ακολουθούν οι υποψήφιοι που είναι δημότες των άλλων Δήμων του νησιού και έπονται οι υποψήφιοι που είναι δημότες των υπόλοιπων Δήμων ή κοινοτήτων του Νομού.

Η σειρά κατάταξης των υποψηφίων που έχουν το κριτήριο της εντοπιότητας καθορίζεται μεταξύ τους με τα ακόλουθα κριτήρια:

Iα. Χρόνος ανεργίας. Διαικόσιες (200) μονάδες για τέσσερις (4) μήνες ανεργίας και εβδομήντα πέντε (75) μονάδες ανά μήνα ανεργίας άνω των τεσσάρων (4) μηνών, με ανώτατο όριο τους δώδεκα (12) μήνες³⁸.

Άνεργος για την εφαρμογή των διαδικασιών πρόσληψης αυτής της κατηγορίας προσωπικού, θεωρείται ο υποψήφιος που έχει τέσσερις (4) τουλάχιστον μήνες ανεργίας. Ως χρόνος ανεργίας λαμβάνεται, επίσης, υπόψη και ο χρόνος παρακολούθησης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ. από υποψηφίους οι οποίοι ήταν άνεργοι τουλάχιστον επί τετράμηνο κατά το χρόνο ένταξής τους στο πρόγραμμα.

Ιβ. Αριθμός τέκνων πολύτεκνης οικογένειας

α) πενήντα (50) μονάδες για κάθε τέκνο πολύτεκνου υποψηφίου και

β) πενήντα (50) μονάδες για κάθε μέλος, προκειμένου για υποψηφίους που έχουν την ιδιότητα τέκνου πολύτεκνης οικογένειας.

Τις ανωτέρω μονάδες δύναται να λάβει μόνο ένα μέλος της ίδιας οικογένειας κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος στον ίδιο ΟΤΑ.

Ιγ. Αριθμός ανήλικων τέκνων. Τριάντα (30) μονάδες για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και πενήντα (50) μονάδες για το τρίτο τέκνο.

Ιδ. Μονογονεϊκές οικογένειες.

α) Πενήντα (50) μονάδες για κάθε τέκνο, προκειμένου για υποψήφιο που έχει την ιδιότητα γονέα μονογονεϊκής οικογένειας³⁹ και

38. παρ.2 του άρθρου 9 του ν.3812/2009

39. Άρθρο 9 παρ. 3 v. 3812/2009 και παρ.6 άρθρο 29 v. 3838/2010: Γονείς και τέκνα μονογονεϊκής οικογένειας ορίζονται ως ακολούθως: i. Γονέας μονογονεϊκής οικογένειας νοείται ο γονέας εκείνος ο οποίος, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πρόσληψης, ασκεί εν τοις πράγμασι και κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση τη γονική μέριμνα ενώς ή περισσότερων ανήλικων τέκνων. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από το γονέα και μετά την ενηλικίωση των τέκνων και μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας τους. ii. Τέκνα μονογονεϊκής οικογένειας είναι εκείνα τα οποία μέχρι την ενηλικίωσή τους είχαν τον ένα μόνο γονέα τους. Στην περίπτωση αυτή, υπάγονται και τα τέκνα τα οποία στερήθηκαν και τους δύο γονείς, πριν την ενηλικίωσή τους. Το δικαίωμα αυτό ασκείται από το τέκνο μέχρι και τη συμπλήρωση του 30ού έτους της ηλικίας του.

β) Πενήντα (50) μονάδες για κάθε μέλος, προκειμένου για υποψηφίους που έχουν την ιδιότητα τέκνου μονογονεϊκής οικογένειας.

Τις ανωτέρω μονάδες δύναται να λάβει μόνο ένα μέλος, της ίδιας οικογένειας κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος στον ίδιο ΟΤΑ.

Ιε. Βαθμός βασικού τίτλου σπουδών, μόνο για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ. Οι μονάδες του βασικού τίτλου σπουδών με δύο δεκαδικά ψηφία των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ πολλαπλασιάζονται με τον αριθμό σαράντα (40) και εκείνες του βαθμού του τίτλου της κατηγορίας ΔΕ με τον αριθμό είκοσι (20). Ως τίτλος σπουδών, νοείται ο εκάστοτε απαιτούμενος από την πρόσκληση⁴⁰.

Ιε. Εμπειρία. Επτά (7) μονάδες ανά μήνα εμπειρίας και για συνολική εμπειρία μέχρι εξήντα (60) μήνες. Ως εμπειρία, νοείται η απασχόληση με σχέση εργασίας ή σύμβαση έργου στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα ή άσκηση επαγγέλματος σε καθήκοντα ή έργα συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του τίτλου σπουδών ή με το αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, μετά την απόκτηση του βασικού τίτλου σπουδών με τον οποίο ο υποψήφιος μετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία και κατά τις περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται άδεια άσκησης επαγγέλματος, μετά τη λήψη της άδειας.

3. Κατάταξη

Επί ισοβαθμίας υποψηφίων στη συνολική βαθμολογία, προηγείται αυτός που έχει τις περισσότερες μονάδες στο πρώτο κριτήριο και, αν αυτές συμπίπτουν, αυτός που έχει τις περισσότερες μονάδες στο δεύτερο κριτήριο και ούτω καθεξής.

Υποψήφιος που είναι ταυτόχρονα πολύτεκνος και τέκνο πολύτεκνης οικογένειας δικαιούται να κάνει χρήση της προσφορότερης βαθμολογικά, εκ των δύο ιδιοτήτων, αποκλειόμενης της αθροιστικής βαθμολόγησης.

Στην περίπτωση, κατά την οποία δεν καλυφθεί ο αριθμός των προσλαμβανομένων από υποψηφίους που είναι κάτοικοι του ίδιου ΟΤΑ, προσλαμβάνονται υποψήφιοι που είναι μόνιμοι κάτοικοι άλλων περιοχών.

4. Ανάρτηση πινάκων

Οι πίνακες κατάταξης των υποψηφίων αναρτώνται στο κατάστημα του οικείου Δήμου. Για την ανάρτηση, συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από δύο (2) υπαλλήλους.

5. Ενστάσεις

Κατά των πινάκων κατάταξης οι υποψήφιοι δικαιούνται να ασκήσουν έν-

σταση ενώπιον του Α.Σ.Ε.Π. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημέρων, που αρχίζει από την επομένη της ανάρτησής τους.

Αν για την πρόσληψη προσωπικού συγκεκριμένης ειδικότητας ορίζεται ως προσόν είτε τίτλος σπουδών, είτε ορισμένη εμπειρία αντικειμενικώς απαιτούμενη, καθορίζεται στη σχετική ανακοίνωση η σειρά προτεραιότητας μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών ή το ποσοστό για το οποίο απαιτείται το προσόν της εμπειρίας.

Για τη σειρά κατάταξης μεταξύ των υποψηφίων, οι οποίοι έχουν εμπειρία, εφαρμόζονται τα ανωτέρω κριτήρια, παραλειπομένου του κριτηρίου του τίτλου σπουδών.

Στην περίπτωση, κατά την οποία προσληφθέντες αποχωρήσουν πριν τη λήξη της σύμβασής τους, αντικαθίστανται με άλλους από τους εγγεγραμμένους και διαθέσιμους στον πίνακα της οικείας ειδικότητας, κατά τη σειρά εγγραφής τους στον πίνακα.

Αν για την πρόσληψη προσωπικού της κατηγορίας ορισμένου χρόνου για εποχιακές και απρόβλεπτες ανάγκες, απαιτούνται προσόντα ειδικού επιστημονικού προσωπικού, η σειρά κατάταξης μεταξύ των υποψηφίων κάθε ειδικότητας καθορίζεται κατ' εφαρμογή των κριτηρίων για το προσωπικό τριποβάθμιας εκπαίδευσης⁴⁰.

6. Υποβολή στοιχείων στο ΑΣΕΠ

Οι ΟΤΑ και τα Νομικά τους Πρόσωπα κοινοποιούν υποχρεωτικώς στο Α.Σ.Ε.Π. κάθε πρόσκληση και ακολούθως γνωστοποιούν το συνολικό αριθμό των αιτήσεων και αποστέλλουν τους πίνακες κατάταξης που περιλαμβάνουν τους προσλαμβανόμενους με ένδειξη και της χρονικής διάρκειας της απασχόλησής τους. Το Α.Σ.Ε.Π. δύναται επίσης να ζητεί από τα Υπουργεία να ενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους, για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την πρόσληψη και τη κατάταξη του προσωπικού.

Τον έλεγχο διενεργούν οι Επιθεωρητές του Α.Σ.Ε.Π. Εάν, κατά τον έλεγχο, διαπιστωθεί ότι απασχολείται ή απασχολήθηκε προσωπικό κατά παράβαση των διατάξεων που ορίζονται στο Νόμο, γίνεται, πέραν των κυρώσεων που προβλέπονται από τις σχετικές ρυθμίσεις, και καταλογισμός του συνόλου των αποδοχών που καταβλήθηκαν στο παρανόμως απασχολούμενο προσωπικό ή στο προσωπικό που έχει απασχοληθεί.

40. παρ.4 του άρθρου 9 του ν.3812/2009.

41. Βλ. ανωτέρω στην ενότητα για την πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού.

Αρμόδιο για τον καταλογισμό όργανο, βάσει της έκθεσης του Επιθεωρητή του ΑΣΕΠ, είναι ο διατάκτης του ΟΤΑ στον οποίο έγινε η παράνομη πρόσληψη.

Ο καταλογισμός γίνεται εις ολόκληρον εις βάρος των, κατά την έκθεση του Επιθεωρητή του ΑΣΕΠ, υπευθύνων για τις παράνομες προσλήψεις και εις βάρος των προσώπων στους οποίους έχουν καταβληθεί ποσά αμοιβών, εφόσον διαπιστωθεί ότι από δόλο ή βαρεία αμέλεια συνέπραξαν στη μη νόμιμη πρόσληψή τους.

Τα ποσά των καταλογισμών παρακρατούνται από τις μηνιαίες αποδοχές των βαρυνομένων με αυτούς, σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του μισού των αποδοχών αυτών, μέχρις ότου συμπληρωθεί το ποσό του καταλογισμού.

Η πράξη καταλογισμού κοινοποιείται υποχρεωτικώς στο ΑΣΕΠ από το αρμόδιο για την έκδοσή της όργανο. Οι ανωτέρω καταλογιστικές αποφάσεις προσβάλλονται με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Όταν το καταλογιστέο όργανο είναι μονομελές αιρετό όργανο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλο αιρετό μέλος συλλογικού οργάνου των δημοτικών αρχών ή Πρόεδρος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου, συνδέσμου Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή Πρόεδρος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου δημοτικής επιχείρησης ή επιχείρησης ή Πρόεδρος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή Ιδρύματος Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού, τον καταλογισμό ενεργεί ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας.

7. Διορισμός του προσωπικού

Οι ΟΤΑ προσλαμβάνουν το προσωπικό με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου αμέσως μετά την κατάρτιση των πινάκων κατάταξης των υποψηφίων χωρίς να αναμένουν τον αυτεπάγγελτο ή κατ' ένσταση έλεγχο του ΑΣΕΠ. Τυχόν αναμόρφωση των πινάκων, βάσει του ελέγχου του ΑΣΕΠ, που συνεπάγεται ανακατάταξη των υποψηφίων εκτελείται υποχρεωτικά από τους ΟΤΑ και απολύνονται οι μη δικαιούμενοι να προσληφθούν βάσει της νέας κατάταξης. Οι απολύδομενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή.

5.ιβ. Πρόσληψη για την αναπλήρωση προσωπικού

Η πρόσληψη νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού στα Κέντρα Ψυχικής Υγείας και Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας για την αναπλήρωση μητέρας υπαλλήλου, στην οποία χορηγούνται άδειες, σύμφωνα με τις διατάξεις

του ν.2683/1999, καθώς και αναρρωτική άδεια, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου Νόμου, μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών, γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία και τα κριτήρια αυτής της κατηγορίας προσωπικού και διαρκεί όσο χρόνο απουσιάζει η υπαλληλος που αναπληρώνεται. Ανώτατο όριο απασχόλησης κάθε προσλαμβανομένου οριζονται οι οκτώ (8) μήνες, ανά δωδεκάμηνο. Παράταση της σύμβασης, πέραν του προηγούμενου ορίου ή μετατροπή της σε σύμβαση αορίστου χρόνου είναι αυτοδικαίως άκυρες.

Με Απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που εκδίδεται για κάθε έτος, ορίζεται κατά φορέα ο ανώτατος αριθμός προσωπικού, που επιτρέπεται να προσλαμβάνει και να απασχολεί σε εφαρμογή των ανωτέρω κατηγοριών προσωπικού, εφόσον είναι εξασφαλισμένες οι απαιτούμενες πιστώσεις. Η Απόφαση αυτή υπόκειται στην έγκριση της τριμελούς Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της Π.Υ.Σ. 55/1998, όπως ισχύει.

5.1γ. Ισχύς πινάκων κατάταξης

Οι πίνακες κατάταξης των υποψηφίων μπορεί να ισχύουν επί μία διετία ή και τριετία από την κατάρτισή τους, εφόσον αυτό αναφέρεται ρητώς στη σχετική ανακοίνωση πρόσληψης προσωπικού. Η πρόσληψη του εκάστοτε αναγκαίου προσωπικού κατά την διάρκεια της διετίας ή τριετίας γίνεται από τους παραπάνω πίνακες με τη σειρά που οι υποψήφιοι περιλαμβάνονται σε αυτούς. Η ιδιότητα του ανέργου και η μη υπέρβαση του ορίου απασχόλησης των οκτώ (8) μηνών ανά δωδεκάμηνο, καθώς και τα προσόντα πρόσληψης ελέγχονται κατά την πρόσληψη και όχι κατά την κατάρτιση του πίνακα κατάταξης των υποψηφίων. Τα όρια ηλικίας πρέπει να συντρέχουν τόσο κατά την κατάρτιση του πίνακα, όσο και κατά την πρόσληψη. Προσωπικό το οποίο έχει αποδεδειγμένα αξιολογηθεί από προηγούμενη απασχόλησή του ως ακατάλληλο, δεν προσλαμβάνεται εκ νέου και διαγράφεται από τον οικείο πίνακα. Διαγράφεται, επίσης, από τον οικείο πίνακα ο υποψήφιος που δεν αποδέχεται ρητώς ή σιωπηρώς την πρόσληψή του.

5.1δ. Ειδικές κατηγορίες προσωπικού

1. Πρόσληψη προστατευμένων ατόμων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2643/1998, κατά την Προκήρυξη πρόσληψης προσωπικού, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με την εξαίρεση όσων εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο (2) αμέσως προηγούμενες από το έτος Προκήρυξης χρήσεις, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα σε ποσοστό δέκα τοις

εκατό (10%), το οποίο κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Νόμο αυτό⁴².

2. Πρόσληψη προσωπικού ορισμένου χρόνου

Η πλήρωση οργανικών θέσεων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ίδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου ή η πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ίδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας μεγαλύτερης του έτους, όπου προβλέπονται ρητώς, από νομοθετικές ρυθμίσεις, γίνεται σε κάθε περίπτωση με τη διαδικασία και τα κριτήρια που ορίζονται στις διατάξεις του ν.2218/1994⁴³.

Εφόσον η πλήρωση των θέσεων αφορά προσλήψεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις πρόσληψης ειδικού επιστημονικού προσωπικού⁴⁴.

3. Πρόσληψη καλλιτεχνικού προσωπικού.

Το καλλιτεχνικό προσωπικό των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού με σχέση εργασίας ίδιωτικού δικαίου αιρίστου χρόνου προσλαμβάνεται σύμφωνα με το Π.Δ. 524/1980, το δε εκπαιδευτικό προσωπικό των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού προσλαμβάνεται σύμφωνα με τη διαδικασία του ν.2190/1994⁴⁵.

4. Πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού

Η επιλογή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού γίνεται μετά από εκτίμηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, λαμβανομένων υπόψη και των τίτλων σπουδών, από τριμελή ή πενταμελή Επιτροπή που

42. Α) Οι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα τέκνα και άνω, ένα από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και ο επιζών ή ο άγαμος γονέας τριών ανηλίκων τέκνων. Για την εφαρμογή του Νόμου αυτού, ως πολύτεκνη οικογένεια νοείται εκείνη που έχει τουλάχιστον τέσσερα ζώντα τέκνα.
Β) Τα άτομα, με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%), τουλάχιστον, που έχουν περιορισμένες δυνατότητες για επαγγελματική απασχόληση εξαιτίας οποιασδήποτε χρόνιας σωματικής ή πνευματικής ή ψυχικής πάθησης ή βλάβης (άτομα με ειδικές ανάγκες), εφόσον είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων αναπήρων του Οργανισμού Απασχολήσεως Έργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.). Επίσης, προστατεύονται όσοι έχουν τέκνο, αδελφό ή σύζυγο με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, εξαιτίας βαριών ψυχικών και σωματικών παθήσεων, οι οποίες διαπιστώνονται από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές του Νόμου αυτού. Κατ' εξαίρεση, όταν τα άτομα πάσχουν από νοητική στέρηση ή αυτισμό, για την παροχή της προστασίας απαιτείται ποσοστό αναπηρίας, τουλάχιστον, πενήντα τοις εκατό (50%). Γ) Όσοι έλαβαν μέρος στην Εθνική Αντίσταση και τα τέκνα τους. Επίσης, προστατεύονται: αα) τα μέλη των αντάρτικων ομάδων που έλαβαν μέρος στην Εθνική Αντίσταση κατά την έννοια του ν. 1285/1982, εφόσον έχουν δωδεκάμηνη, τουλάχιστον, ευδόκιμη υπηρεσία στις

συγκροτείται κάθε φορά με απόφαση του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π. Η εκτίμηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων αποσκοπεί στη διακρίβωση της, εν γένει, καταλληλότητας του υποψηφίου για τα καθήκοντα της συγκεκριμένης θέσης. Για το σκοπό αυτόν, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει και σε δημόσια συνέντευξη με τους υποψηφίους.

5. Προσωπικό επί θητεία

Με την διαδικασία, η οποία εκτίθεται ανωτέρω, προσλαμβάνεται προσωπικό επί θητεία.

6. Προσωπικό για απρόβλεπτες, επείγουσες και παροδικές ανάγκες

Η πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου κατά το άρθρο 103 παράγραφος 2 του Συντάγματος για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών, επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις εκτεταμένων ζημιών από σεισμούς, πλημμύρες, παγετούς και πυρκαγιές.

Επιτρέπεται επίσης η πρόσληψη ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, σε περιπτώσεις άμεσης ανάγκης λήψης προληπτικών ή κατασταλτικών μέτρων, λόγω σοβαρής απειλής της δημόσιας υγείας. Για την αντιμετώπιση όμοιων αναγκών, εξαιτίας άλλων γεγονότων από τα οποία προκύπτει άμεσος κίνδυνος ζωής ή περιουσίας, η πρόσληψη επιτρέπεται μόνο εφόσον ο Νομός ή συγκεκριμένη περιοχή αυτού κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης⁴⁶.

Η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες από την επέλευση του γεγονότος ή την κήρυξη κατάστασης ανάγκης.

Η ανανέωση ή η παράταση της αρχικής σύμβασης ή η σύναψη νέας σύμ-

ομάδες αυτές, η οποία βεβαιώνεται από τις επιτροπές του Π.Δ. 379/1983 και ββ) τα τέκνα, ο επιζών σύζυγος και ο επιζών γονέας προσώπων που εκτελέστηκαν ή πέθαναν από τραύματα ή κακουχίες, εξαιτίας της συμμετοχής τους στην αντιδικτατορική αντίσταση κατά της χούντας των συνταγματαρχών από 21.4.1967 έως 24.7.1974. Δ) Οι ανάπτηροι και οι τραυματίες πολέμου ή πολεμικών γεγονότων, όσοι κατέστησαν ανίκανοι από τις κακουχίες στράτευσης, εφόσον υπηρέτησαν με οποιαδήποτε ιδιότητα στις Ένοπλες Δυνάμεις ή στα Σώματα Ασφαλείας και τα τέκνα τους, τα θύματα πολέμου και οι ανάπτηροι πολέμου άμαχου πληθυσμού και τα τέκνα τους, οι ανάπτηροι ειρηνικής περιόδου και τα τέκνα τους. Επίσης, προστατεύονται τα τέκνα και ο επιζών σύζυγος των προσώπων που φονεύθηκαν ή εξαφανίστηκαν στα πολεμικά γεγονότα της Κύπρου των ετών 1964, 1967 και 1974.Ε) Γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τρία τέκνα.

43. Άρθρο 18 παρ.16 ν.2190/1994

44. Βλ. κατωτέρω.

45. παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 3274/04, ΕτΚ, τ'Α195

46. Άρθρο 9 παρ.9 του ν.3812/2009, ΕτΚ τ. 234Α'

βασης ή η μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου απαγορεύονται, εκτός εάν υφίσταται ρητή αντίθετη νομοθετική διάταξη.

Η διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού για παροδικές ανάγκες, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες, μέσα σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών.

Στις περιπτώσεις προσωρινής πρόσληψης προσωπικού για αντιμετώπιση, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, κατεπειγουσών αναγκών, λόγω απουσίας προσωπικού ή κένωσης θέσεων, η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες για το ίδιο άτομο.

Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου είναι άκυρες.

Κατ' εξαίρεση, για το προσωπικό προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς ή ερευνητικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας ή από συμβάσεις έργου διάρκειας έως πέντε (5) ετών για την εκμετάλλευση εστιατορίων, αναψυκτηρίων και γενικώς χώρων αναψυχής επιτρέπεται η διάρκεια των συμβάσεων να είναι μέχρι ένα (1) έτος και να ανανεώνονται ή να παρατείνονται έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή την εκπλήρωση της υποχρεώσεως. Σε κάθε περιπτωση, απαγορεύεται η αναγνώριση των συμβάσεων αυτών ως αορίστου χρόνου.

Η διάρκεια της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου για περιοδική απασχόληση προσωπικού σχολείων, εκπαιδευτηρίων και βρεφονηπιακών, πέραν του εκπαιδευτικού ή διδακτικού προσωπικού, μπορεί να είναι ίση με την αντίστοιχη σχολική περίοδο, σύμφωνα με το πρόγραμμα του οικείου σχολείου ή εκπαιδευτηρίου ή βρεφονηπιακού σταθμού. Αποκλείεται, πάντως, η αναγνώριση των συμβάσεων αυτών ως συμβάσεων αορίστου χρόνου⁴⁷.

7. Δημοτική Αστυνομία

Ειδικότερα, για την αρμοδιότητα της αστικής προστασίας (αστυνόμευση) οι Δήμοι προβλέπουν στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών ειδική υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας.

Για τη στελέχωση της υπηρεσίας αυτής, προβλέπεται ειδικό ένστολο και διοικητικό προσωπικό. Το διοικητικό προσωπικό προσλαμβάνεται κατά τις διατάξεις του ν.2190/94, ενώ το ένστολο προσωπικό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2946/2001 και του ν. 3613/2007.

47. παρ.1 του άρθρου 9 του ν.3812/2009.

8. Γενικοί Γραμματείς Δήμων

Δήμοι, με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων και με αντίστοιχη οικονομική δυνατότητα, έχουν τη δυνατότητα να προβλέψουν στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών θέση Γενικού Γραμματέα.

Η θέση αυτή είναι θέση μετακλητού υπαλλήλου. Οι αποδοχές του Γενικού Γραμματέα ρυθμίζονται με κοινή Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, η οποία παρέχεται σε χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός, αφότου ζητηθεί.

Οι Γενικοί Γραμματείς διορίζονται και απολύονται με απόφαση του Δημάρχου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι Γενικοί Γραμματείς παύουν να ασκούν τα καθήκοντά τους, εφόσον ο Δήμαρχος, με την απόφαση του οποίου έχουν προσληφθεί, χάσει για οποιονδήποτε λόγο την ιδιότητά του.

Ο Γενικός Γραμματέας Δήμου, απαραίτητα, πρέπει να είναι κάτοχος πτυχίου Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι.

Στη θέση Γενικού Γραμματέα Δήμου είναι δυνατόν να οριστεί υπάλληλος ή λειτουργός του δημόσιου τομέα, ανεξάρτητα από τη σχέση με την οποία υπηρετούν, πλην υπαλλήλων οι οποίοι υπηρετούν στον ίδιο Δήμο. Σε περίπτωση αποχώρησής τους από τη θέση του Γενικού Γραμματέα επανέρχονται στη θέση του δημόσιου τομέα, την οποία κατείχαν προ του διορισμού τους και εάν αυτή δεν είναι κενή, θεωρείται ότι κατέχουν ομοιόβαθμη προσωρινή θέση, η οποία συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται, επίσης αυτοδικαίως, μετά την αποχώρησή τους από την Υπηρεσία.

Οι προερχόμενοι από το δημόσιο τομέα Γενικοί Γραμματείς, δεν λαμβάνουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης.

Οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα του Δήμου καθορίζονται από τη διάταξη του άρθρου 161 του ν.3584/2007, όπως ισχύει.

9. Γραμματείς Δημάρχου

Οι Δήμοι - Πρωτεύουσες Νομών ή οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων δύνανται να προβλέψουν στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών θέση Ιδιαίτερου Γραμματέα Δημάρχου.

Οι Ιδιαίτεροι Γραμματείς διορίζονται και απολύονται με απόφαση του Δημάρχου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, παύουν δε να ασκούν τα καθήκοντά τους ευθύς ως ο Δήμαρχος που τούς προσέλαβε αποβάλλει για οποιονδήποτε λόγο την ιδιότητά του.

Στον Ιδιαίτερο Γραμματέα καταβάλλονται αποδοχές ειδικού συνεργάτη Δήμου.

10. Ειδικοί Σύμβουλοι – Ειδικοί Συνεργάτες – Επιστημονικοί Συνεργάτες

Οι Δήμοι δύνανται στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών να προβλέψουν θέσεις ειδικών συμβούλων ή ειδικών συνεργατών ή επιστημονικών συνεργατών, ισάριθμων με τις θέσεις των αντιδημάρχων.

Η σύμβαση είναι Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου, η διάρκειά της δε δεν μπορεί να υπερβεί τη θητεία της δημοτικής περιόδου, εντός της οποίας προσελήφθησαν.

Οι ανωτέρω κατηγορίες, υπόκεινται άμεσα στην ιεραρχική εξάρτηση του Δημάρχου και είναι ανεξάρτητοι από το ειδικό επιστημονικό προσωπικό, το οποίο προσλαμβάνεται για την κάλυψη οργανικών θέσεων και για την εξυπηρέτηση διαρκών αναγκών.

Η πλήρωση των ανωτέρω θέσεων πραγματοποιείται με δημόσια Προκήρυξη από το Δημαρχό, ο οποίος προσλαμβάνει τα πρόσωπα τα οποία θεωρεί κατάλληλα κατά τη κρίση του.

Η απόφαση του Δημάρχου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση του Δημάρχου για την πρόσληψη καθορίζονται τα ιδιαίτερα καθήκοντα και οι δραστηριότητες του προσλαμβανόμενου.

Τυπικό προσόν για την πρόσληψη ειδικού επιστημονικού συνεργάτη αποτελεί το διδακτορικό δίπλωμα ή το τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, ή η εκπόνηση αξιόλογων ειδικών μελετών που έχουν σχέση με το αντικείμενο με το οποίο ο ειδικός επιστήμονας πρόκειται να απασχοληθεί.

Ως γενικά προσόντα του προαναφερόμενου προσωπικού, ισχύουν τα τυπικά τα οποία ισχύουν για την πρόσληψη κάθε δημοτικού υπαλλήλου, πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ίδρυματος εσωτερικού ή εξωτερικού και η ειδίκευσή του σε επιστημονικό ή επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία αποδεικνύεται με αξιόλογη επιστημονική ενασχόληση ή αξιόλογη επαγγελματική απασχόληση ή επαρκείς γνώσεις και σημαντική εμπειρία, ανάλογη με τα αντικείμενα απασχόλησης. Μπορεί, επίσης, να αποδεικνύεται από την ιδιότητα των προσλαμβανόμενων ως επαγγελματιών ειδικής εμπειρίας.

Οι θέσεις των ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών είναι δυνατό να καλυφθούν και με αποσπώμενους υπαλλήλους από θέση του δημοσίου τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει.

Η άσκηση ελευθέριου επαγγέλματος είναι ασυμβίβαστη με τις ανωτέρω θέσεις. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας είναι δυνατόν να εισαχθούν εξαιρέσεις, αλλά μόνον όσον αφορά την πρόσληψη ειδικού ή επι- στημονικού συνεργάτη.

Οι αποδοχές των ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών καθορίζονται με κοινή Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υπουργού Οικονομικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης των Δήμων, η οποία παρέχεται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) μηνός, αφότου ζητηθεί.

Σε περίπτωση έκπτωσης του Συμβούλου ή συνεργάτη ή αποχώρησης του Δημάρχου, η σύμβαση λύεται αυτοδικαίως, χωρίς να καταβληθεί οποιαδήποτε αποζημίωση.

11. Απασχόληση προσωπικού δημοτικών ναών και κοιμητηρίων

Το προσωπικό των ναών και κοιμητηρίων, που ανήκουν ως προς τη διοίκηση και διαχείριση στους Δήμους, προσλαμβάνεται με την ευθύνη του αποφασιστικού οργάνου αυτών.

Ο αριθμός του προσωπικού καθορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο, ο διορισμός δε γίνεται με απόφαση του οικείου Μητροπολίτη.

Οι αμοιβές του προσωπικού αυτής της κατηγορίας βαρύνει τον προϋπολογισμό των Δήμων, ο καθορισμός δε ορίζεται από τις διατάξεις για τη μισθοδοσία των Εφημερίων και Ιεροδιακόνων.

12. Ελεγκτές Εσόδων - Εξόδων

Με τη διάταξη του άρθρου 227 του ν.3584/2007 προβλέπεται ότι, μετά τη σύσταση και λειτουργία των ταμειακών υπηρεσιών στους ΟΤΑ, οι ελεγκτές εσόδων-εξόδων και οι εισπράκτορες εσόδων διατίθενται αποκλειστικώς για τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών. Οι θέσεις στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών διατηρούνται μέχρι την, με οποιονδήποτε τρόπο, αποχώρηση των υπαλλήλων αυτών από την υπηρεσία, διέπονται δε από τις διατάξεις που αφορούν το μόνιμο προσωπικό των ΟΤΑ.

Κενές οργανικές θέσεις αυτής της κατηγορίας προσωπικού ή θέσεις, οι οποίες κενώνονται, καταργούνται.

13. Απασχόληση Δικηγόρων- Νομικών Συμβούλων

Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων και ιδρυμάτων τους μπορεί να συνιστώνται θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής.

Εάν με τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών έχει συσταθεί Νομική Υπηρεσία, είναι δυνατή η πρόβλεψη θέσεων δικηγόρων-νομικών συμβούλων. Η πρόσληψη ενεργείται με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου του Ο.Τ.Α. με σχέση εντολής και με τη διαδικασία που καθορίζεται με το ν.1649/1986, όπως κάθε φορά ισχύει.

Ειδικότερα, μπορεί να συνιστάται μία (1) θέση δικηγόρου σε Δήμους με πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους και δύο (2) θέσεις σε Δήμους με πληθυσμό μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους. Στους λοιπούς Δήμους ο αριθμός των συνιστώμενων θέσεων δικηγόρων καθορίζεται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Οι δικηγόροι, που προσλαμβάνονται σε Δήμους ή ιδρυματά τους, παρέχουν τις νομικές τους υπηρεσίες συγχρόνως στους Δήμους, στα Νομικά Πρόσωπα και σε άλλα ιδρύματα των ίδιων Δήμων χωρίς να δικαιούνται ιδιαίτερη αμοιβή.

Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Συνδέσμου με συνολικό πληθυσμό των μελών τους πάνω από πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους μπορεί να συνιστάται μία (1) θέση δικηγόρου με πάγια αντιμισθία.

Οι προσλαμβανόμενοι δικηγόροι υποχρεούνται σε παροχή υπηρεσίας στο κατάστημα του οικείου ΟΤΑ για χρόνο, ο οποίος ανταποκρίνεται στις υφιστάμενες υπηρεσιακές ανάγκες.

Για τη λύση έμμισθης εντολής δικηγόρου απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του συλλογικού αποφασιστικού οργάνου.

14. Προσωπικό για την υλοποίηση επιδοτούμενων προγραμμάτων

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης συμμετέχουν, ως ανάδοχοι, στην υλοποίηση προγραμμάτων, τα οποία προκηρύσσονται και επιδοτούνται από εθνικούς και διεθνείς Οργανισμούς.

Η υλοποίηση των δράσεων, οι οποίες αναλαμβάνονται με την ανωτέρω διαδικασία, απαιτεί την ενασχόληση προσωπικού, οι ειδικότητες των οποίων ενδεχομένως δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο, κατά το χρόνο αυτό, προσωπικό των συγκεκριμένων ΟΤΑ ή ο αριθμός του υπηρετούντος στους αντιστοίχους ΟΤΑ προσωπικού δεν επαρκεί για την διεκπεραίωση των απαιτήσεων των δράσεων που εντάσσονται στα ανωτέρω προγράμματα.

Η πραγματοποίηση των ανωτέρω δράσεων χαρακτηρίζεται:

I. από περιορισμένης διάρκειας έργο, η οποία συνδέεται με το χρόνο που απαιτείται, κατά τους όρους του προγράμματος

II. από συγκεκριμένες ειδικότητες, συνδεδεμένες με τη φύση του έργου.

Προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι ανωτέρω υποχρεώσεις από τους αναδόχους-ΟΤΑ, είναι απαραίτητο να γίνει πρόσληψη προσωπικού αντίστοιχων ειδικοτήτων, εφόσον δεν διατίθενται από τον Οργανισμό του ΟΤΑ.

Η φύση των συμβάσεων για την εκπλήρωση των ανωτέρω αναγκών, λαμβανομένου υπόψη ότι είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας, είναι ορισμένου χρόνου, ανεξάρτητα από τη σχέση ως εξαρτημένης ή ανεξαρτήτου.

Η σύναψη σύμβασης ορισμένου χρόνου εξαρτημένης εργασίας, όπως προβλέπεται με τις σχετικές διατάξεις του ν.2190/1994 και ιδίως τη διάταξη του άρθρου 21 αυτού, επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που υφίσταται θέση στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών αντίστοιχης ειδικότητας. Άλλως, δεν είναι δυνατή η πρόσληψη, δεδομένου ότι για κάθε πρόσληψη από Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, όπως εν προκειμένω, απαιτείται νομοθετημένη θέση.

Μη υφιστάμενης θέσης, η σχέση η οποία πρόκειται να συνδέσει τον ΟΤΑ με το προσωπικό για τις κατά τα ανωτέρω περιπτώσεις είναι αυτή της σύμβασης έργου ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών, για την οποία θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2527/1997, όπως τροποποιούμενος ισχύει.

Η σύναψη σύμβασης ορισμένου χρόνου, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, ακολουθεί τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν.2190/1994.

Αντίστοιχα, εφαρμόζονται και στην περίπτωση ανάληψης υποχρέωσης των ΟΤΑ από λοιπές συμβατικές αυτού υποχρεώσεις, ή ερευνητικά προγράμματα.

Η διάρκεια της σύμβασης για την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων μπορεί να ορίζεται μέχρι ένα (1) έτος. Η διάρκεια της σύμβασης μπορεί να ανανεωθεί ή να παραταθεί έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή της εκπλήρωσης υποχρέωσης, αλλά αποκλείεται η αναγνώριση των συμβάσεων αυτών ως συμβάσεων αιρίστου χρόνου.

Ειδική περίπτωση σύμβασης έργου ορισμένης χρονικής διάρκειας, αποτελεί η σύμβαση για την εκμετάλλευση εστιατορίων, αναψυκτηρίων και γενικώς χώρων αναψυχής. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών συνάπτονται συμβάσεις έργου διάρκειας έως πέντε (5) ετών κατά τα λοιπά εφαρμοζόμενων των αντίστοιχων διατάξεων. Ο έλεγχος τόσο των Προκηρύξεων για την απασχόληση του προσωπικού, όσο και των πινάκων κατάταξης των υποψηφίων γίνεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού.

15. Προσωπικό μερικής απασχόλησης

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού επιτρέπεται να προσλαμβάνουν προσωπικό, με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου, μερικής απασχόλησης. Το προσωπικό αυτής της κατηγορίας

προσλαμβάνεται με σκοπό την κάλυψη αναγκών που αποσκοπούν στην παροχή υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα προς τους πολίτες⁴⁸.

Οι ανωτέρω προσλήψεις αποβλέπουν, αποκλειστικά, στην αντιμετώπιση αναγκών συμπληρωματικής εξυπηρέτησης των πολιτών. Συνεπώς, δεν ασκούν επιρροή στην οργανική σύνθεση των υπηρεσιών των Δήμων και κοινοτήτων, στην περίπτωση που αντίστοιχες υπηρεσίες έχουν προβλεφθεί στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών.

Για την παροχή υπηρεσιών, με καθεστώς μερικής απασχόλησης, οι Δήμοι και οι κοινότητες καταρτίζουν αντίστοιχο ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο, στο οποίο περιγράφονται οι ειδικές ανάγκες που δικαιολογούν την παροχή υπηρεσιών μερικής απασχόλησης, τον αριθμό του προσωπικού που θα απασχοληθεί και τον τρόπο ελέγχου της ποιότητας των υπηρεσιών, στο οποίο προβλέπονται οι θέσεις μερικής απασχόλησης καθώς και το έργο το οποίο θα υλοποιηθεί.

16. Προσωπικό με αυτεπιστασία

Με το καθεστώς της αυτεπιστασίας εκτελούνται έργα των ΟΤΑ στις ακόλουθες περιπτώσεις: Ι. Οι ΟΤΑ διαθέτουν Τεχνική Υπηρεσία και δεν επαρκεί το προσωπικό, ΙΙ. Εφόσον διαπιστώνεται, με ειδική αιτιολογία, ότι δεν επαρκεί το προσωπικό το οποίο διαθέτει ο φορέας κατασκευής του έργου. Για τις έκτακτες αυτές ανάγκες των έργων, που εκτελούνται με αυτεπιστασία επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού οποιασδήποτε ειδικότητας. Οι προσλήψεις του προσωπικού αυτού πραγματοποιούνται με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου διαρκούς ή διακεκομένης απασχόλησης. Η διάρκεια της απασχόλησης μπορεί να ορίζεται κατά ημέρα, εβδομάδα ή μήνα, ανάλογα με τις ανάγκες του έργου. Οι ανάγκες του έργου προκύπτουν από τη σχετική μελέτη ή την εισήγηση της διευθύνουσας υπηρεσίας η οποία εντάσσεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του Π.Δ.609/1985, όπως ισχύει κάθε φορά, εφόσον διαπιστώνεται με ειδική αιτιολογία ότι δεν επαρκεί το προσωπικό που διαθέτει ο φορέας κατασκευής του έργου.

Η πρόσληψη του προσωπικού γίνεται με απόφαση του Δημάρχου, εφόσον δεν υπερβαίνει τις 135 εργάσιμες ημέρες, ετησίως.

48. Ως υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα, νοούνται ιδιώς οι κατ' οίκον κοινωνική μέριμνα και φροντίδα, η φύλαξη σχολικών κτιρίων, η οδική ασφάλεια των μαθητών, η κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών, η ενημέρωση των πολιτών, η πολιτική προστασία, οι πολιτιστικές δραστηριότητες.

Δεν υφίσταται δυνατότητα ανανέωσης των συμβάσεων αυτών. Η διαδικασία υπόκειται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π., κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 20 του ν.2190/1994.

6. Συμβάσεις έργου

Οι Δήμοι και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου έχουν τη δυνατότητα να αναθέσουν το συγκεκριμένο έργο με σύμβαση η οποία θεμελιώνεται στη διάταξη του άρθρου 681 του Α.Κ., προβλέπεται δε ειδικά από τη διάταξη του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, όπως αυτή έχει συμπληρωθεί και τροποποιηθεί με τις διατάξεις των ν.3812/2009 και 3838/2010.

Ειδικότερα, για τη σύναψη συμβάσεων έργου εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

Απαιτείται προηγούμενη έκδοση απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των προσώπων που θα απασχοληθούν, το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελέσουν, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολική ή τμηματική παράδοση του έργου, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αναλαμβάνοντος το έργο ή την εκτέλεση της υπηρεσίας, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων του προσωπικού των ΟΤΑ και η αιτιολογία για τους λόγους που δεν μπορεί να εκτελεστεί από αυτούς.

Με τη σύμβαση μίσθωσης έργου καθορίζονται οι τυχόν αναγκαίοι όροι και κάθε λεπτομέρεια, σχετικώς με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αναλαμβάνοντος το έργο ή την υπηρεσία.

Σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρών άκυρη.

Δεν επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου:

α) για κάλυψη διοικητικών αναγκών ή γραμματειακής εξυπηρέτησης και β) εφόσον από τις διατάξεις του οικείου Οργανισμού ή Κανονισμού ή Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού προβλέπονται οργανικές θέσεις ειδικότητας αντίστοιχης με αυτές για τις οποίες προτείνεται η κατάρτιση σύμβασης μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα.

Η επιλογή των προσώπων που θα εκτελέσουν το έργο με αντίστοιχη σύμβαση γίνεται από τον ΟΤΑ με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ορίζουν τα κριτήρια επιλογής του προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου του άρθρου 21 του ν.2190/1994, τα οποία αναφέρθηκαν ανωτέρω.

Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται, εφόσον πρόκειται να συναφθεί σύμβαση έργου με ιατρικό προσωπικό και νοσηλευτές των δημοτικών ιατρείων, των

ΚΑΠΗ και των Κοινωνικών Δομών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καλλιτέχνες όλων των ειδικοτήτων και επιστήμονες στο πλαίσιο ερευνητικών, αναπτυξιακών συμβολαίων, συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τρίτους έργων.

Για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου απαιτείται βεβαίωση του ΑΣΕΠ ότι πρόκειται για γνήσια σύμβαση έργου που δεν υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία και δεν καλύπτονται με αυτήν πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Ανανέωση ή παράταση της σύμβασης μίσθωσης έργου απαγορεύεται και είναι αυτοδικαίως άκυρη. Παράταση του χρόνου παράδοσης του έργου επιτρέπεται χωρίς οποιαδήποτε αύξηση της αμοιβής του αναδόχου.

Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή λοιπά αρμόδια όργανα τα οποία ενεργούν κατά παράβαση των αναφερομένων στη διάταξη του άρθρου 6 του ν.2527.1997, όπως αυτή συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε, παραπέμπονται υποχρεωτικά στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία κατά τις οικείες διατάξεις και διώκονται αυτεπαγγέλτως ή κατ' έγκληση οποιουδήποτε πολίτη για παράβαση καθίκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα.

Συμβάσεις έργου, οι οποίες συνάπτονται για τις ανάγκες διερμηνείας σε συνέδρια, ημερίδες, επιτροπές, συζητήσεις με εκπροσώπους ξένων χωρών ή οργανισμών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικώς σε κάθε περίπτωση που αντικειμενικά απαιτείται διερμηνεία, δεν εφαρμόζονται τα ανωτέρω αναφερόμενα. Για συμβάσεις μίσθωσης έργου από τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα Νομικά Πρόσωπα την απόφαση της παρ. 1 εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας ή το υπ' αυτού εξουσιοδοτημένο όργανο.

7. Υποβολή στοιχείων στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού

Οι ΟΤΑ και τα Νομικά τους Πρόσωπα, κοινοποιούν υποχρεωτικώς στο Α.Σ.Ε.Π. κάθε πρόσκληση και ακολούθως γνωστοποιούν το συνολικό αριθμό των αιτήσεων και αποστέλλουν τους πίνακες κατάταξης που περιλαμβάνουν τους προσλαμβανόμενους με ένδειξη και της χρονικής διάρκειας της απασχόλησής τους. Το Α.Σ.Ε.Π. δύναται επίσης να ζητεί από τα Υπουργεία να ενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους για την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την πρόσληψη και τη κατάταξη του προσωπικού.

Τον έλεγχο διενεργούν οι Επιθεωρητές του Α.Σ.Ε.Π. Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι απασχολείται ή απασχολήθηκε προσωπικό κατά παράβαση των διατάξεων που ορίζονται στο Νόμο, γίνεται, πέραν των κυρώσεων που

προβλέπονται από τις σχετικές ρυθμίσεις, και καταλογισμός του συνόλου των αποδοχών που καταβλήθηκαν στο παρανόμως απασχολούμενο προσωπικό ή στο προσωπικό που έχει απασχοληθεί.

Αρμόδιο για τον καταλογισμό όργανο, βάσει της έκθεσης του Επιθεωρητή του ΑΣΕΠ είναι ο διατάκτης του ΟΤΑ στον οποίο έγινε η παράνομη πρόσληψη.

Ο καταλογισμός γίνεται εις ολόκληρον εις βάρος των, κατά την έκθεση του Επιθεωρητή του ΑΣΕΠ, υπευθύνων για τις παράνομες προσλήψεις και εις βάρος των προσώπων στους οποίους έχουν καταβληθεί ποσά αμοιβών, εφόσον διαπιστωθεί ότι από δόλο ή βαρεία αμέλεια συνέπραξαν στη μη νόμιμη πρόσληψη τους.

Τα ποσά των καταλογισμών παρακρατούνται από τις μηνιαίες αποδοχές των βαρυνομένων με αυτούς, σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του μισού των αποδοχών αυτών, μέχρις ότου συμπληρωθεί το ποσό του καταλογισμού.

Η πράξη καταλογισμού κοινοποιείται υποχρεωτικώς στο ΑΣΕΠ από το αρμόδιο για την έκδοσή της όργανο. Οι ανωτέρω καταλογιστικές αποφάσεις προσβάλλονται με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Όταν το καταλογιστέο όργανο είναι μονομελές αιρετό όργανο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή άλλο αιρετό μέλος συλλογικού οργάνου των δημοτικών αρχών ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου, συνδέσμου Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου δημοτικής επιχείρησης ή επιχείρησης ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή ιδρυματος Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού, τον καταλογισμό ενεργεί ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Απασχόληση προσωπικού από τις Ενώσεις των ΟΤΑ

1. Γενικά

Ο ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», προβλέπει τη δημιουργία Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων, ως διάδοχο των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, ως διάδοχο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας⁴⁹.

Την Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων διαδέχεται η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας. Τα νέα νομικά σχήματα χαρακτηρίζονται, όπως και τα προκάτοχα, ως Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

Ο τρόπος διοίκησης⁵⁰ και λειτουργίας των νέων συλλογικών σχημάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και η εκπροσώπηση των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων Οργανισμών στα όργανα αυτών πρόκειται να καθοριστούν με Προεδρικά Διατάγματα, τα οποία θα εκδοθούν με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και γνώμη των ανωτέρω Ενώσεων.

Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η οι Περιφερειακές Ενώσεις, καθώς και η Ένωση Περιφερειών υπεισέρχονται αυτοδικαίως στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, των Το-

---

49. Π.Δ. 197/1977, Π.Δ. 48/1999, Π.Δ 12/2004

50. Όργανα διοίκησης των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων είναι η Γενική Συνέλευση και η Διοικητικό Συμβούλιο, ενώ της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή, ο Πρόεδρος και το Εποπτικό Συμβούλιο.

πικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας και της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας, αντίστοιχα, περιλαμβανομένης και της ένταξης του προσωπικού τους, περιλαμβανομένων των με σχέση έμμισθης εντολής δικηγόρων.

2. Δυνατότητες πρόσληψης προσωπικού

Ειδικότερα, ως προς το ρόλο των υφισταμένων, κατά τα ανωτέρω, Ενώσεων στην απασχόληση παρατηρούνται τα ακόλουθα:

Αν και τα ανωτέρω Νομικά Πρόσωπα χαρακτηρίζονται ως Ιδιωτικού Δικαίου και ως τέτοια θα ήταν επιτρεπτό να απασχολήσουν προσωπικό αλλά και να συνεργαστούν με ιδιώτες ή επιχειρήσεις, σύμφωνα με αποφάσεις των αποφασιστικών οργάνων ορίζεται ρητά από το Νόμο τόσο η δυνατότητα απασχόλησης προσωπικού από τις υπηρεσίες των Νομικών αυτών Προσώπων, όσο και η παρέμβαση στην παραγωγική διαδικασία και τη διαδικασία συντονισμένης δράσης για την παροχή υπηρεσιών σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Έτσι, για την στελέχωση των Υπηρεσιών τους, η Κεντρική Ένωση και οι Τοπικές Ενώσεις είχαν υποχρέωση να συντάσσουν Κανονισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών, τον οποίο ενέκρινε στην περίπτωση της ΚΕΔΚΕ ο Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και των Τοπικών Ενώσεων ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας και ήδη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης της έδρας της Τοπικής Ένωσης.

Από τις διατάξεις του Νόμου, δεν προκύπτει η συστοίχιση των θέσεων του Κανονισμού των Νομικών αυτών Προσώπων με τις θέσεις των κανονισμών

που προβλέπονται για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης⁵¹.

Λαμβανομένου, εν τούτοις, υπόψη ότι η πρόσληψη προσωπικού από τις ανωτέρω Ενώσεις, ακολουθεί αυτές του ν.2527/1997 ο οποίος, ως γνωστόν, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, παραπέμπει στις βασικές αρχές του ν.2190/1994, θεωρείται αναγκαίο ο Κανονισμός Προσωπικού να περιλαμβάνει θέσεις κατά κατηγορία επιπέδου εκπαίδευσης⁵².

Πέραν της στελέχωσης των Υπηρεσιών των Τοπικών Ενώσεων και της Κεντρικής Ένωσης για την παροχή υποστήριξης προς τους Ο.Τ.Α., προβλέπεται από το Νόμο η συμμετοχή τους στη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων και η ανάληψη δράσεων που περιλαμβάνονται στο αντικείμενο των προγραμματικών συμβάσεων. Ως εκ τούτου, οι προαναφερόμενες Ενώσεις απασχολούν εκτάκτως προσωπικό για την υλοποίηση ενεργειών που προκύπτουν από τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Από το Νόμο επίσης⁵³ παρέχεται η δυνατότητα στην Κεντρική Ένωση και στις Τοπικές Ενώσεις να ιδρύουν επιχειρήσεις ή να συμμετέχουν σε ανώνυμες εταιρίες, με αντικείμενο την εκτέλεση έργων και την παροχή κοινωνικών, πολιτιστικών και πολιτισμικών υπηρεσιών, αλλά και στους λοιπούς τομείς δραστηριοτήτων με ή χωρίς τη συνεργασία φυσικών προσώπων ή και λοιπών νομικών σχημάτων, τα οποία δραστηριοποιούνται σε τοπικό ή ευρύτερα περιφερειακό επίπεδο του ιδιωτικού, συλλογικού ή δημόσιου τομέα της οικονομίας.

Αντίστοιχη με τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων έργου από τους Ο.Τ.Α., κατά την έννοια του άρθρου 681 Α.Κ., έχουν και τα συλλογικά Όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Συμπερασματικά, ως προς την απασχόληση προσωπικού από τις Ενώσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού παρατηρείται ότι: Οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων και η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, σε αντίθεση με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου απασχολούν προσωπικό, για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους, κάθε ειδικότητας και οποιωνδήποτε τυπικών και ουσιαστικών προσόντων, ανάλογα με τις δραστηριότητες και τις ανάγκες τους. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη ότι για την πρόσληψη προσωπικού εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις για την πρόσληψη προσωπικού από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι Ενώσεις ΟΤΑ προσαρμόζονται και ως προς τη διαδικασία πλήρωσης θέσεων, με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Συνεπώς, συντάσσουν Κανονισμό, στον οποίο προσδιορίζονται οι θέσεις του αναγκαίου προσωπικού και τα τυπικά και ουσια-

στικά προσόντα που το προσωπικό αυτό πρέπει να διαθέτει για την κάλυψη των θέσεων.

3. Πρόσληψη ειδικών κατηγοριών προσωπικού

Με τις διατάξεις του ν.3274/2004, προβλέπεται ότι τόσο η Κεντρική Ένωση Δήμων, όσο και οι Τοπικές Ένωσεις Δήμων δύνανται να προσλαμβάνουν, έως τρεις (3) η Κεντρική Ένωση και έναν (1) κάθε Τοπική ειδικούς συμβούλους ή ειδικούς συνεργάτες ή επιστημονικούς συνεργάτες με σύμβαση εργασίας ίδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου, ίση με τη θητεία του Οργάνου που τούς προσλαμβάνει. Τα καθήκοντα του προσωπικού αυτού συσχετίζονται με την παροχή συμβούλων και διατύπωση εξειδικευμένων γνώσεων, για το συγκεκριμένο τομέα αρμοδιότητάς τους⁵⁴.

---

51. βλ. Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. - Τ.Ε.Δ.Κ. - Νομικά Κείμενα, Αθήνα 1991, έκδοση Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. - Ε.Ε.Τ.Α.Α. και Δ.Κουτσούρη «Το προσωπικό των Ο.Τ.Α.», Τ.Α., Αθήνα 1996

52. Δηλαδή ΥΕ, ΔΕ, ΠΤΕ

53. ν.1832/1989 ΕΠΚ 54 Α' /1989

54. Η πρόσληψη των ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών ακολουθεί τη διαδικασία της δημόσιας Προκήρυξης και προσλαμβάνονται, με αιτιολογημένη απόφαση του μονομελούς οργάνου, πρόσωπα που είναι κατάλληλα. Η απόφαση αυτή καθορίζει τις δραστηριότητες και τα ειδικότερα καθήκοντα με τα οποία θα απασχοληθεί ο προσλαμβανόμενος. Η πρόσληψη ολοκληρώνεται με την υπογραφή από τον προσλαμβανόμενο της σύμβασης εργασίας ίδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου, από την οποία και συνάπτεται η εργασιακή σχέση με την Ένωση και αρχίζει η υποχρέωση του προσλαμβανόμενου για παροχή υπηρεσιών. Η πρόσληψη των ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών ή επιστημονικών συνεργατών μπορεί να γίνει και με απόσπαση από θέση του δημόσιου τομέα ή με ανάθεση καθηκόντων με παράλληλη, πλήρη ή μειωμένη άσκηση των κύριων καθηκόντων του προσλαμβανόμενου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ Συνεργασίες Δήμων

1. Γενικά

Στην περίπτωση, κατά την οποία, δεν είναι δυνατή η πλήρωση των θέσεων του Κανονισμού Υπηρεσιών των Δήμων είτε διότι οικονομικές δεσμεύσεις δεν επιτρέπουν την πρόσληψη προσωπικού για αόριστη χρονική διάρκεια, είτε διότι δεν έχουν προβλεφθεί αντίστοιχες θέσεις, είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης συνεργάζονται στο πλαίσιο που επιτρέπει ο Νόμος ή αναθέτουν την εκτέλεση έργων και εργασιών ή λοιπών υπηρεσιών σε άλλα φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα ή εκχωρούν μέρος των αρμοδιοτήτων τους στο Κράτος ή σε άλλα Νομικά Πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Η συνεργασία αλλά και η ανάθεση στα λοιπά φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα ακόλουθεί συγκεκριμένες διατάξεις Νόμων. Οι εξωτερικές συνεργασίες και αναθέσεις παρατηρούνται κυρίως σε ζητήματα εκτέλεσης τεχνικών έργων και εργασιών⁵⁵, καθώς και στην εκπόνηση μελετών και την παροχή υπηρεσιών⁵⁶.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το νομικό καθεστώς το οποίο διέπει τη διοίκηση και τη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης προβλέπει τις ακόλουθες μορφές συνεργασίας με Νομικά Πρόσωπα του δημοσίου, κοινωνικού και ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

55. v.1418/1984

56. v.3316/2005

2. Συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ α΄ και β΄ βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Με τη διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 99 του ν.3852/2010, προβλέπεται η συνεργασία τόσο μεταξύ των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όσο και μεταξύ των δύο βαθμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στις συμβάσεις αυτής της μορφής είναι δυνατόν να συμμετάσχει και Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου του Οργανισμού, ο οποίος αναλαμβάνει την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας.

Με το θεσμό αυτό, επιδιώκεται η συνεργασία μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με αντικείμενο την άσκηση αρμοδιοτήτων, που εντάσσονται στους τομείς αρμοδιοτήτων τόσο της πρωτοβάθμιας, όσο και της δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 222 του ν.3463/2006, όπως αντικαταστάθηκε με την πρώτη παράγραφο της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 99 του ν.3852/2010, όμοροι Δήμοι ή Δήμοι της ίδιας Περιφέρειας, μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τις οποίες ανατίθεται η άσκηση ορισμένης αρμοδιότητας ή η υποστήριξη της άσκησης της αρμοδιότητας αυτής. Στις συμβάσεις αυτής της μορφής προβλέπεται από το Νόμο η δυνατότητα να συμμετάσχουν και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τα οποία έχουν ιδρυθεί από το Δήμο, που αναλαμβάνει την άσκηση της αρμοδιότητας ή την υποστήριξη της άσκησης της συγκεκριμένης αρμοδιότητας.

Με συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας είναι δυνατή η παροχή υπηρεσιών ταμειακής υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3202/2003.

Μεταξύ των στοιχείων, τα οποία προβλέπεται από το Νόμο ότι πρέπει να αποτελούν, υποχρεωτικά, περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών⁵⁷, είναι και η απασχόληση προσωπικού. Ειδικότερα, ορίζεται ότι, εφόσον το προσωπικό δεν επαρκεί για την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας και στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών δεν προβλέπονται αντίστοιχες θέσεις, στη σύμβαση πρέπει να καθορίζεται τόσο ο αριθμός προσωπικού, ο οποίος είναι απαιτητός για τη διεκπεραίωση της συμβατικής υποχρέωσης του συμβαλλόμενου μέρους, όσο και το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο υποχρεούται να διενεργήσει την πρόσληψη. Η διάρκεια της σύμβασης είναι ορισμένου χρόνου. Ως εκ τούτου, τα συμβαλλόμενα μέρη οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους τις σχετικές διατάξεις περί παράτασης των συμβάσεων ορισμένου χρόνου, ώστε να ολοκληρωθεί χωρίς προβλήματα το συμβατικό έργο ή η προβλεπόμενη άσκηση υπηρεσίας.

3. Προγραμματικές Συμβάσεις

Οι Προγραμματικές Συμβάσεις αποτελούν μορφή συνεργασίας μεταξύ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με το Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο τομέα, καθώς και με τον κοινωνικό τομέα της οικονομίας, με στόχο την μελέτη και εκτέλεση έργων ανάπτυξης μιας γεωγραφικής περιοχής ή την παροχή υπηρεσιών.

Οι προγραμματικές Συμβάσεις διαφέρουν από τις λοιπές συμβάσεις⁵⁸, διότι θεμελιώνονται στην ισότιμη σχέση των συμβαλλομένων μερών, χωρίς δηλαδή να περιλαμβάνουν ρήτρες εξουσίας, αλλά αντιθέτως ρήτρες για τυχόν άκαιρη καταγγελία της σύμβασης ή γενικότερα αντισυμβατική συμπεριφορά μεταξύ των συμβαλλομένων μερών⁵⁹.

Ειδικότερα, στις Προγραμματικές Συμβάσεις από το Νόμο έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν: οι πρωτοβάθμιοι και δευτεροβάθμιοι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι Περιφερειακές Ενώσεις και η Κεντρική Ένωση Δήμων, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου τα οποία ιδρύουν οι Δήμοι και οι Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις, καθώς και τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων και η Ένωση Περιφερειών, οι Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης, τα Δημοτικά και Περιφερειακά Ιδρύματα, τα Κοινωφελή Ιδρύματα και κληροδοτήματα, τα Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι Επιχειρήσεις των ΟΤΑ, τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, με οποιαδήποτε νομική μορφή και αν λειτουργούν, τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης, τα Επιμελητήρια, οι Επιστημονικοί Φορείς Δημοσίου Δικαίου, τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα, οι Συνεταιρισμοί, και εργοδοτικές και εργατοϋπαλληλικές Ενώσεις, το

Δημόσιο και οι Φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.1256/1982. Η συμμετοχή τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων είναι δυνατή μετά από Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4. Συνεργασία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιδιωτικού τομέα

Η μετάθεση των αρμοδιοτήτων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ προς τους ιδιώτες πραγματοποιείται, κυρίως, με τη μορφή διοικητικών συμβάσεων για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων ή με την παροχή οποιασδήποτε μορφής εργασιών⁶⁰ ή την εκμετάλλευση δημοτικών ακινήτων με τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης⁶¹.

Η συνεργασία με φορείς του ιδιωτικού τομέα προβλέπεται, επίσης, από τις διατάξεις του ν.3389/2005 και αφορά τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Αυτή η μορφή συνεργασίας αποβλέπει στη χρηματοδότηση των έργων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από ιδιωτικούς φορείς, έναντι της παραχώρησης της εκμετάλλευσης του έργου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα⁶².

5. Διεθνείς Συμβάσεις

Η συμμετοχή του Κράτους και, κατά συνέπεια, και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε υπερεθνικούς Οργανισμούς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε την ανάγκη θέσπισης κανόνων για τη συνεργασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αντίστοιχους Οργανισμούς των ευρωπαϊκών κρατών, αλλά και κρατών που δεν είναι ενταγμένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με αντικείμενο όχι μόνο την

57. Περιεχόμενο των Συμβάσεων αποτελεί: ο σκοπός και η διάρκεια του συμβατικού αντικειμένου, η διάθεση του μηχανολογικού εξοπλισμού, η χρηματοδότηση του συμβατικού αντικειμένου, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων και το όργανο παρακολούθησης αυτών.

58. Βλ σχετ. Σ.Μπαμπά «Οι Προγραμματικές Συμβάσεις», στο συλλογικό τόμο «Νέοι Θεσμοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», Αθήνα 2004

59. Ως προς το νομικό καθεστώς οι Προγραμματικές Συμβάσεις συνάπτονται με αποφάσεις των συμβαλλομένων μερών, ο Νόμος δε, καθορίζει το ελάχιστο περιεχόμενο το οποίο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 225 του ν.3463/2006 περιλαμβάνει, τον καθορισμό του αντικειμένου της Προγραμματικής Σύμβασης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, τη διάρκεια της Σύμβασης και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων καθώς και τον ορισμό του φορέα διαχείρισης, τους πόρους και τα ποσά χρηματοδότησης

60. ν.1418/1984 περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, ν.3316/2005 για την ανάθεση υπηρεσιών από φορείς του δημοσίου, ν.2286/1995 για την προμήθεια πραγμάτων

61. Άρθρο 223 παρ.4 ν.3463/2006 και Π.Δ. 281/1987

62. Άρθρο 224 ν.3463/2006

άσκηση αρμοδιοτήτων για την επίτευξη κοινού σκοπού, αλλά και την συνεργασία για την υλοποίηση προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που προκηρύσσονται με την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ρύθμιση του άρθρου 219 του ν.3463/2006 επιτρέπει πλέον τη συνεργασία Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αντίστοιχους Οργανισμούς άλλων κρατών, υπό τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

1. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι πρόκειται να συνάψουν συνεργασία με πρωτοβάθμιους Οργανισμούς άλλων κρατών, οφείλουν να λάβουν υπόψη τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδας. Τούτο διαπιστώνεται από την Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του Υπουργού Εξωτερικών, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2β του άρθρου 4 του ν.3345/2005 και στην οποία συμμετέχει εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας, αναλόγως του έργου που πρόκειται να υλοποιηθεί. Στην περίπτωση, κατά την οποία πρόκειται η Επιτροπή να επιμεληθεί θέματος το οποίο αφορά την πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η Επιτροπή, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη εξετάζει κατά πόσο τα ζητήματα, τα οποία αποτελούν αντικείμενο της συνεργασίας, συνάδουν αφενός με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, αφετέρου με τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2. Το αντικείμενο της συνεργασίας των ελληνικών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ άλλων κρατών εξαρτάται από το εάν ο αντισυμβαλλόμενος ΟΤΑ ανήκει σε κράτος- μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ανήκει σε κράτος εκτός της ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα έργα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει, επίσης, τη δυνατότητα να συμμετάσχει σε εταιρικά σχήματα τα οποία προβλέπονται από την κοινοτική νομοθεσία για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων, που αποτελούν περιεχόμενο αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υλοποιούνται στο πλαίσιο του Πλαισίου Αναφοράς της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

Στην περίπτωση απασχόλησης προσωπικού για την υλοποίηση έργων σε εκτέλεση του προαναφερόμενου Πλαισίου, ακολουθούνται οι διατάξεις οι οποίες αναφέρονται ανωτέρω για κάθε κατηγορία προσωπικού, σε κάθε δε περίπτωση είναι αναγκαίο να εξασφαλίζονται οι αρχές της δημοσιότητας και της διαφάνειας.

Όσον αφορά την απασχόληση προσωπικού σε εκτέλεση Συμβάσεων μεταξύ των ΟΤΑ και τρίτων για χρηματοδοτούμενα έργα, είναι αναγκαίο να ακολουθούνται οι ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για την πρόσληψη κάθε κατηγορίας προσωπικού, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα, για τις Συμβάσεις δε έργου εφαρμόζονται, επίσης, οι αρχές της δημοσιότητας και της διαφάνειας.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Απασχόληση από τις Επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Γενικά

Οι επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν ένα νομικό σχήμα, το οποίο επιτρέπει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, με κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, να αξιοποιήσει οικονομικούς αλλά και κάθε μορφής (πολιτιστικούς, κοινωνικούς) πόρους της περιοχής για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Συγχρόνως, η υλοποίηση έργων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τις επιχειρήσεις που αυτή ιδρύει ή στις οποίες συμμετέχει επιτρέπει την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, δεδομένου ότι προωθεί έργα και υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται από ιδιωτικούς φορείς και οι οποίοι σε διαφορετική περίπτωση δεν θα είχαν την ευχέρεια να δραστηριοποιηθούν.

Συνεπώς, κινητοποιείται, με τον τρόπο αυτό, ένα μεγάλο μέρος του ανθρώπινου δυναμικού είτε με τη δημιουργία μικρής δυναμικότητας οικονομικών μονάδων, είτε με την απασχόληση του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού⁶³.

2. Κατηγορίες Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι Δήμοι έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν κοινωφελείς επιχειρήσεις και ανώνυμες εταιρίες.

Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής αλληλεγγύης, του πολιτισμού-αθλητισμού και της παιδείας, στον τομέα του περιβάλλοντος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του σχετικού άρθρου του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων⁶⁴.

Οι ανώνυμες εταιρίες μετέρχονται εμπορικές δραστηριότητες και συνεπώς

το καταστατικό αντικείμενο αυτών περιλαμβάνει οποιονδήποτε σκοπό, ο οποίος συνδέεται με εκτέλεση έργου ή παροχή υπηρεσίας.

Οι Δήμοι, οι οποίοι έχουν συστήσει δημοτική επιχείρηση Ύδρευσης-Αποχέτευσης, διατηρούν τις επιχειρήσεις αυτές και μετά την εφαρμογή των διατάξεων του ν.3852/2010. Διατηρούνται, επίσης, σε λειτουργία και οι επιχειρήσεις για την αξιοποίηση της ακινήτου περιουσίας και την εκμετάλλευση κοινόχρηστων χώρων των Δήμων, οι επιχειρήσεις με αντικείμενο τη λειτουργία ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, καθώς και οι υφιστάμενες αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες.

3. Απασχόληση προσωπικού από τις Επιχειρήσεις

Ο Νόμος ταυτίζει τις κοινωφελείς επιχειρήσεις, ως προς τη λειτουργία τους, με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης⁶⁵. Συνεπώς, η πρόσληψη προσωπικού και η εκτέλεση έργων και παροχή υπηρεσιών ακολουθεί τις ρυθμίσεις των ΟΤΑ. Η ένταξη των κοινωφελών επιχειρήσεων στη διαδικασία πρόσληψης στις βασικές διατάξεις του ν.2190/1994, τις υποχρεώνει να προσαρμόζουν

---

63. Οι επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορεί να θεωρηθούν ως οι φορείς, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να υλοποιήσουν τις «ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης - μέτρα για τους επιδοτούμενους ανέργους», κατά τις διατάξεις του ν.3227/2004 (ΕτΚ 31 Α' /9.2.2004).

64. Άρθρο 252

65. Άρθρα 257 παρ. 2 και 258 ν. 3463/2006.

τους κανονισμούς τους, ως προς τις κατηγορίες και τους κλάδους προσωπικού, προς αυτές των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης⁶⁶.

Οι ανώνυμες εταιρίες προσλαμβάνουν προσωπικό, σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται για τις δημόσιες επιχειρήσεις, μέχρι της έκδοσης Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο προβλέπεται να εκδοθεί, κατά τη διάταξη του άρθρου 265 του ν.3463/2006.

Το προσωπικό των επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιριών προσλαμβάνεται, κατά τις διατάξεις που εφαρμόζονται για τις κοινωφελείς επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, εφόσον λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας, εφαρμόζουν τις διατάξεις για την πρόσληψη προσωπικού από τις ανώνυμες εταιρίες, στην περίπτωση δε που δεν έχουν μετατραπεί σε ανώνυμες εταιρίες, ακολουθούν για την πρόσληψη προσωπικού τις διατάξεις των κοινωφελών επιχειρήσεων.

Οι υφιστάμενες αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες απασχολούν προσωπικό με την εφαρμογή διατάξεων για τις κοινωφελείς επιχειρήσεις.

Οι επιχειρήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, δύνανται να συνεργαστούν με λοιπά φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου για την υλοποίηση των καταστατικών τους σκοπών.

Ωστόσο, ο Νόμος, για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τη διαδικασία συμβατικής συνεργασίας.

Από τις αναφερόμενες ανωτέρω κατηγορίες επιχειρήσεων, οι κοινωφελείς επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις Ύδρευσης-Αποχέτευσης και οι δημοτικές ανώνυμες εταιρίες, προκειμένου να συνεργαστούν με λοιπά Νομικά ή φυσικά Πρόσωπα για την εκτέλεση έργων, την παροχή υπηρεσιών ή τη διενέργεια προμηθειών, ακολουθούν τις αντίστοιχες διατάξεις που εφαρμόζονται και στους Δήμους.

Οι ανώνυμες εταιρίες δεν δεσμεύονται από συγκεκριμένες διατάξεις Νόμου, σε κάθε δε περίπτωση λαμβανομένης υπόψη της σύνθεσης του μετοχικού τους κεφαλαίου και του ρόλου τους στην Τοπική και ευρύτερα Περιφερειακή ανάπτυξη για τις αναγκαίες συνεργασίες, πρέπει να εξασφαλίζονται οι αρχές της δημοσιότητας και της διαφάνειας.

---

66. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 257 ν.3463/2006, οι κοινωφελείς επιχειρήσεις οφείλουν να συντάσσουν Εσωτερικό Κανονισμό Υπηρεσιών, στον οποίο περιλαμβάνονται οι θέσεις και οι κατηγορίες του προσωπικού.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Η απασχόληση προσωπικού από την Περιφέρεια

1. Γενικά

Ο δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε επίπεδο Περιφέρειας, προβλέπεται από τις διατάξεις του ν.3852/2010.

Οι Περιφέρειες αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι αρμοδιότητες δε τις οποίες ασκούν καθορίζονται σε εννέα (9) τομείς⁶⁷, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στον ανωτέρω Νόμο.

Μεταξύ των τομέων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας, περιλαμβάνεται αυτός της απασχόλησης-εμπορίου και τουρισμού. Ειδικότερα, στον υποτομέα της απασχόλησης, εντάσσονται ζητήματα σχετικά με την προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών, καθώς και θέματα σχετικά με την τίρηση των διατάξεων του εθνικού και κοινοτικού δικαίου στα εργασιακά ζητήματα.

Από την αναλυτική διατύπωση των επί μέρους ζητημάτων αρμοδιότητας του τομέα της απασχόλησης των Περιφερειών, προκύπτει ότι η Περιφέρεια έχει μεν έναν εποπτικό ρόλο στην τίρηση των κανόνων της εργατικής νομοθεσίας, παράλληλα δε επιμελείται των όρων και προϋποθέσεων για την ενί-

---

67. Οι τομείς αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας είναι: Α) προγραμματισμού και ανάπτυξης, Β) γεωργίας, κτηνοτροφίας, αλιείας, Γ) φυσικών πόρων, ενέργειας, βιομηχανίας, Δ) απασχόλησης, εμπορίου, τουρισμού, Ε) μεταφορών, επικοινωνιών, ΣΤ) έργων, χωροταξίας, περιβάλλοντος, Ζ) υγείας, Η) παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού, Θ) πολιτικής προστασίας και διοικητικής μέριμνας.

σχυση της απασχόλησης στα όρια στα οποία ασκεί τις αρμοδιότητές της.

Για τη διεκπεραίωση των υπηρεσιών αυτών, η Περιφέρεια οργανώνει μεν τις Υπηρεσίες της κατά τρόπον, ώστε να διοικήσει τις σχετικές με την απασχόληση υποθέσεις της, αλλά συγχρόνως μετέχει ενεργά στη δημιουργία θέσεων εργασίας, με τη δημιουργία οικονομικών μονάδων ή άλλων διακριτών νομικών σχημάτων, προς τα οποία παραχωρεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες, προκειμένου να διοικηθούν αποτελεσματικότερα και τα οποία δημιουργούν περαιτέρω θέσεις εργασίας και συμμετέχουν στην κοινωνική και οικονομική δράση στο επίπεδο της Περιφέρειας.

Ειδικότερα, η Περιφέρεια στελεχώνει τις Υπηρεσίες της, κατά τα προβλεπόμενα σε σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις και δημιουργεί διακριτά σχήματα για τη διοίκηση συγκεκριμένων υποθέσεων.

2. Η υπηρεσιακή κατάσταση προσωπικού των Περιφερειών

Τα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των Περιφερειών ζητήματα καθορίζονται με τον Ενιαίο Κώδικα Υπηρεσιακής Κατάστασης Υπαλλήλων της Αυτοδιοίκησης, ο οποίος πρόκειται να εκδοθεί. Μέχρι της εκδόσεως του Κώδικα αυτού, τα υπηρεσιακά ζητήματα του προσωπικού των Περιφερειών ρυθμίζονται από τις σχετικές διατάξεις του ν.3852/2010 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων.

Όπου στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα προβλέπεται ως αρμόδιο όργανο ο οικείος Υπουργός ή το Διοικητικό Συμβούλιο Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, για τους υπαλλήλους των Περιφερειών νοείται ο Περιφερειάρχης ή ο οικείος Αντιπεριφερειάρχης.

3. Η Οργάνωση Υπηρεσιών της Περιφέρειας

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, τα Περιφερειακά Συμβούλια καταρτίζουν τον Εσωτερικό Οργανισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας των Περιφερειών.

Στον Οργανισμό καθορίζονται:

- α) οι υπηρεσιακές τους μονάδες
- β) η διάρθρωση των υπηρεσιακών μονάδων

Οι υπηρεσιακές μονάδες, δηλαδή οι διοικητικές ενότητες, στις οποίες διαρθρώνεται ο Οργανισμός των Περιφερειών διακρίνεται σε: Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, "Αυτοτελείς Διευθύνσεις", αυτοτελή Τμήματα, Τμήματα, αυτοτελή Γραφεία και Γραφεία

Οι διακρίσεις των διοικητικών ενοτήτων, όπως παρατηρείται στην περί-

πτωση των Περιφερειών, περιλαμβάνει και τις Γενικές Διευθύνσεις, ως διακριτές ενότητες, στις οποίες εντάσσονται λοιπές Διευθύνσεις. Η διάρθρωση των Υπηρεσιών της Περιφέρειας, ως ανωτέρω, θεμελιώνεται στο γεγονός ότι το εύρος των αρμοδιοτήτων αυτής, δικαιολογεί ευρύτερες ενότητες, με στόχο την αποτελεσματική διοίκηση των αρμοδιοτήτων αυτών⁶⁸.

γ) ο τίτλος, οι αρμοδιότητες και η έδρα κάθε μονάδας

δ) οι οργανικές θέσεις, ανά Διεύθυνση, κατά κατηγορίες, κλάδους, ειδικότητες και βαθμούς, του μόνιμου προσωπικού

ε) οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού και του τεχνικού ή βιοηθητικού προσωπικού, που μπορεί να προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου

στ) οι κατηγορίες και οι κλάδοι του προσωπικού, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων και

ζ) η λειτουργία των διοικητικών ενοτήτων.

Τα προσόντα των θέσεων, οι οποίες περιλαμβάνονται σε κάθε διοικητική ενότητα, καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις, οι οποίες εφαρμόζονται για το δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα⁶⁹.

Οι κατηγορίες του προσωπικού των Περιφερειών διακρίνονται σε: Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) και κατατάσσονται σε πέντε (5) συνολικά βαθμούς, κατ' αναλογία των διατάξεων του Κώδικα Δημοσίων και Δημοτικών Υπαλλήλων⁷⁰.

68. Επί παραδείγματι, ο τομέας γεωργίας, κτηνοτροφίας-αλιείας, είναι δυνατόν να διαρθρωθεί σε διοικητική ενότητα, η οποία περιλαμβάνει τρεις (3) Διευθύνσεις υπαγόμενες σε μία Γενική Διεύθυνση ή να δημιουργηθεί μία αυτοτελής Διεύθυνση, η οποία θα διακριθεί περαιτέρω σε τμήματα.

69. Π.Δ. 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις των δημοσίων υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά

70. Βαθμός Α', Βαθμός Β', Βαθμός Γ', Βαθμός Δ' και Βαθμός Ε'. Οι θέσεις των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Δ', Γ', Β' και Α', από τους οποίους κατώτερος είναι ο Δ' και ανώτερος ο Α'. Οι θέσεις της κατηγορίας ΥΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Ε', Δ', Γ' και Β' από τους οποίους κατώτερος είναι ο Ε' και ανώτερος ο Β'. Εισαγωγικός βαθμός των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ είναι ο βαθμός Δ' και της κατηγορίας ΥΕ ο βαθμός Ε'. Για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος, συναφούς με τα αντικείμενα στα οποία είναι δυνατόν, κατά τις οικείες οργανικές διατάξεις, να απασχοληθούν, εισαγωγικός βαθμός είναι ο Γ'. β) Για τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.), της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), εισαγωγικός βαθμός είναι ο Β'. Ο χρόνος φοίτησης στην Ε.Σ.Δ.Δ. και την Ε.Σ.Τ.Α. υπολογίζεται ως πλεονάζων στο Β' βαθμό. Για τους αριστούχους προσμετράται ένα επιπλέον έτος στον ίδιο βαθμό. Στις περιπτώσεις που

3.α. Διαδικασία εκπόνησης Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών

Ο Οργανισμός ψηφίζεται από το Περιφερειακό Συμβούλιο, μετά από γνώμη της πλέον αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων στη συγκεκριμένη Περιφέρεια⁷¹.

Η απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου εγκρίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, για τη σύνταξη του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών, θεμελιώνεται στη σύνταξη πλήρους μελέτης για την οργάνωση των υπηρεσιών. Η σύνταξη της μελέτης, ενδεικτικά, πρέπει να λάβει υπόψη για την κατάρτισή της τις ασκούμενες αρμοδιότητες, τους διαθέσιμους πόρους, την έκταση, το πληθυσμό και τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της Περιφέρειας.

3.β. Πλήρωση οργανικών θέσεων

Η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων του μόνιμου προσωπικού, του ειδικού επιστημονικού προσωπικού και του τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού, αποφασίζεται από το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Καμία πρόσληψη δεν ενεργείται χωρίς απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Η απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.), ότι έχει εξασφαλισθεί η αναγκαία πίστωση για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών.

Η πλήρωση των κενών ή κενούμενων οργανικών θέσεων τακτικού προσωπικού όλων των κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων των Περιφερειών διενεργείται με τη διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 18 του ν.2190/1994,

---

ισχύουν αθροιστικά οι ιδιότητες του αποφοίτου της Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α. και του κατόχου μεταπτυχιακού τίτλου ή διδακτορικού διπλώματος, εφαρμόζεται η ευνοϊκότερη ρύθμιση. Οι θέσεις όλων των βαθμών των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ είναι σε κάθε κατηγορία, οργανικά, ενιαίες, γ) Θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων ΠΕ ή ΤΕ καλύπτονται, επίσης και από κατόχους πτυχίων ή τίτλων τριτοβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που έχουν αποκτηθεί σε χώρες μέλη της Ε.Ε., στους οποίους έχει χορηγηθεί, είτε πράξη αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας από το Συμβούλιο Ισοτιμιών του Π.Δ. 165/2000 (ΦΕΚ 149 Α'), είτε απόφαση αναγνώρισης επαγγελματικής εκπαίδευσης, από την αρμόδια αρχή του Π.Δ. 231/1998 (ΦΕΚ 178 Α'), όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά. Οι κάτοχοι των παραπάνω τίτλων κατατάσσονται σε κατηγορία εκπαίδευσης, όπως αυτή προσδιορίζεται, κάθε φορά, από τη σχετική πράξη αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας ή επαγγελματικής εκπαίδευσης.

71. Από τη διατύπωση του Νόμου, προκύπτει ότι η γνώμη της συνδικαλιστικής οργάνωσης δεν δεσμεύει το Περιφερειακό Συμβούλιο.

όπως έχει τροποποιηθεί με το ν.3812/2009 και όπως εκάστοτε ισχύει, εφόσον προηγηθεί έγκριση σύμφωνα με την ΠΥΣ 33/2006, όπως αυτή ισχύει.

Η πλήρωση των κενών ή κενούμενων οργανικών θέσεων είναι δυνατόν να γίνει και κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του ν.2190/1994, όπως εκάστοτε ισχύει.

4. Προσωπικό ειδικών θέσεων

4.a. Ειδικοί σύμβουλοι και επιστημονικοί και ειδικοί συνεργάτες των Περιφερειών

Στις Περιφέρειες, συνιστώνται τέσσερις (4) θέσεις ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών ή ειδικών συνεργατών για την κάλυψη των αναγκών του Περιφερειάρχη και μία (1) για κάθε Αντιπεριφερειάρχη. Οι θέσεις αυτής της κατηγορίας προσωπικού καλύπτονται από άτομα, τα οποία πρέπει να κατέχουν πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της αλλοδαπής.

Το προσωπικό αυτών των θέσεων προσλαμβάνεται με ειδική σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου χρόνου από τους Περιφερειάρχες και Αντιπεριφερειάρχες και υπόκεινται, απευθείας, στην ιεραρχική εξάρτηση αυτών. Το καθεστώς εργασίας του προσωπικού αυτού, διέπεται από τις διατάξεις του ν.1416/1984 και ειδικότερα από τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως και 13 του άρθρου 67 του ν.1416/1984, όπως ισχύει⁷². Οι μετακλητοί υπαλληλοί της κατηγορίας ειδικών θέσεων διορίζονται και απολύονται με απόφαση του Περιφερειάρχη ή του Αντιπεριφερειάρχη. Παύουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και απολύονται, αυτοδικαίως, αμέσως μόλις ο Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης που τούς προσέλαβε, παύσει να ασκεί, για οποιονδήποτε λόγο, τα καθήκοντά του.

4.β. Θέσεις δημοσιογράφων

Σε κάθε Περιφέρεια συνιστώνται δύο (2) θέσεις δημοσιογράφων, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Η διάρκεια της σύμβασης ακολουθεί τη θητεία του Περιφερειάρχη. Για την πρόσληψη των δημοσιογράφων δεν τηρείται η διαδικασία έγκρισης της τριμελούς εξ Υπουργών Επιτροπής της ΠΥΣ

72. Το έργο των ειδικών συμβούλων, των ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, αναστέλλει όμως την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγέλματος, η άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση καθηκόντων του ειδικού συμβούλου, του ειδικού συνεργάτη και επιστημονικού συνεργάτη.

33/2006, όπως ισχύει.

Με τη λήξη της θητείας του Περιφερειάρχη, η σύμβαση λύεται αυτοδικαίως και αζημίως για την οικεία Περιφέρεια.

4.γ. Δικηγόροι Περιφερειών

Οι θέσεις των δικηγόρων με μηνιαία αντιμισθία συνιστώνται με τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών της Περιφέρειας. Η πρόσληψη δικηγόρων γίνεται με σχέση έμμισθης εντολής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα περί Δικηγόρων, όπως ισχύει κάθε φορά. Η πρόσληψη πραγματοποιείται με απόφαση του Περιφερειάρχη.

Για τις αμοιβές των δικηγόρων με πάγια αντιμισθία εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 166 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων⁷³.

Οι διατάξεις, που διέπουν τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου των Περιφερειών για τη χορήγηση και διάρκεια κανονικών και αναρρωτικών αδειών, εφαρμόζονται αναλόγως και για τους δικηγόρους.

Για τη λύση της σχέσης έμμισθης εντολής δικηγόρου απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους αναλαμβάνουν την εκπροσώπηση υπαλλήλων Δήμων και Περιφερειών, ενώπιον των δικαστηρίων ή των δικαστικών αρχών, όταν διώκονται ποινικώς για αδικήματα που τούς αποδίδονται κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Οι υπάλληλοι στερούνται της νομικής κάλυψης, στην περίπτωση που η άσκηση ποινικής δίωξης εναντίον τους αποτελεί συνέπεια καταγγελίας εκ μέρους της υπηρεσίας.

Η εκπροσώπηση συντελείται μετά από γραπτή αίτηση του οικείου Δημάρχου ή Περιφερειάρχη και εφόσον έχει προηγηθεί σχετική απόφαση του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου, η οποία λήφθηκε με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών τους. Για την ανάθεση της υπόθεσης, σε μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εκδίδεται απόφαση του Προέδρου του Σώματος.

Οι θέσεις των δικηγόρων, με έμμισθη εντολή, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Νομαρχιακών Διαμερισμάτων μεταφέρονται στο σύνολό τους στις Περιφέρειες. Οι δικηγόροι, με έμμισθη εντολή, οι οποίοι έχουν προσληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.1649/1986 και οι οποίοι υπηρετούν ήδη με σχέση

---

73. κυρωτικός ν.3584/2007 - ΕτΚ τ'Α 143.

έμμισθης εντολής στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή στα Νομαρχιακά Διαμερίσματα μεταφέρεται, αυτοδικαίως, από 1.1.2011 στις ανωτέρω μεταφερόμενες θέσεις στις Περιφέρειες. Οι ανωτέρω, με έμμισθη εντολή, δικηγόροι εκπροσωπούν, ενώπιον των δικαστικών και των διοικητικών αρχών, την Περιφερειακή Ενότητα ή τις Περιφερειακές Ενότητες, οι οποίες προέρχονται από τις καταργούμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή τα καταργούμενα Νομαρχιακά Διαμερίσματα. Για το σκοπό αυτό, εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης

Η κάλυψη των θέσεων προϊσταμένων των διοικητικών ενοτήτων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, πραγματοποιείται από προσωπικό, το οποίο υπηρετεί στην Περιφέρεια της κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με βαθμό Α' εφόσον πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i. έχουν διατελέσει Προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης ή ii. έχουν διατελέσει Προϊστάμενοι Διεύθυνσης για τρία (3) τουλάχιστον έτη ή iii. έχουν δεκαοκτώ (18) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας και είναι ή έχουν διατελέσει Προϊστάμενοι Διεύθυνσης για ένα (1) τουλάχιστον έτος.

Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για επιλογή σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης υπάλληλος του οποίου το διάστημα που υπολείπεται για την αυτοδίκαιη αποχώρηση από την υπηρεσία είναι μικρότερο από δύο (2) έτη κατά την πρώτη ημέρα συνεδρίασης του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.).

Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τους ήδη υπηρετούντες Προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης, κατά τον χρόνο της πρώτης συνεδρίασης του ΕΙ.Σ.Ε.Π..

Οι θέσεις ευθύνης των διοικητικών ενοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνονται στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών διακρίνονται σε: Προϊστάμενος Διεύθυνσης-Προϊστάμενος Υποδιεύθυνσης-Προϊστάμενος Τμήματος-Προϊστάμενος αυτοτελούς γραφείου.

Η διοικητική ενότητα της υποδιεύθυνσης, αποτελεί ένα ενδιάμεσο επίπεδο διοικητικής ενότητας, το οποίο εντάσσεται μεταξύ του Τμήματος και της Διεύθυνσης⁷⁴.

Η επιλογή Προϊσταμένων της διοικητικής ενότητας Διεύθυνσης ή αντίστοιχης ή άλλης διοικητικής ενότητας ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διεύθυνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικών μονάδων γίνεται από προσωπικό της κατηγορίας

ΠΕ ή ΤΕ με βαθμό Α', εφόσον έχουν ασκήσει καθήκοντα Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης ή Προϊσταμένου Τμήματος. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τις προϋποθέσεις αυτές, επιλέγεται προσωπικό με βαθμό Α'.

Ως Προϊστάμενοι Τμήματος και αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας επιλέγεται προσωπικό με βαθμό Α', το οποίο έχει ασκήσει καθήκοντα Προϊσταμένου Τμήματος ή προσωπικό με βαθμό Α'. Αν δεν υπάρχει ή δεν επαρκεί, επιλέγεται προσωπικό με βαθμό Β', εφόσον έχει συμπληρώσει ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό Β' τέσσερα (4) έτη.

Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τις ως άνω προϋποθέσεις για την κάλυψη των θέσεων, επιλέγονται υπάλληλοι με λιγότερο χρόνο στο βαθμό Β'.

Ο Προϊστάμενος μη αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου μη αυτοτελούς οργανικής μονάδας ορίζεται, με αιτιολογία, από τον Προϊστάμενο της αμέσως ανάτερης οργανικής μονάδας από προσωπικό το οποίο υπάγεται διοικητικά στην ενότητα στην οποία προϊσταται. Η επιλογή αυτή δεν απαιτείται να εγκριθεί από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

6. Προϋποθέσεις και κριτήρια επιλογής Προϊσταμένων

Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για την επιλογή Προϊσταμένου οποιουδήποτε επιπέδου οργανικής μονάδας υπάλληλος στον οποίο έχει επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για παράπτωμα, από αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 109 του ν.3528/2007. Οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής πρέπει να συντρέχουν κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων. Η ημερομηνία αυτή λαμβάνεται υπόψη και για τη μοριοδότηση των υποψηφίων, όπου απαιτείται. Το κώλυμα επιλογής της προηγούμενης περίπτωσης δεν πρέπει να συντρέχει τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης υποψηφιότητας, όσο και κατά την ημερομηνία τοποθέτησης από το αρμόδιο όργανο.

7. Μετακινήσεις προσωπικού και Προϊσταμένων

Μετακίνηση Προϊσταμένου οργανικής μονάδας γίνεται μόνο σε θέση Προϊσταμένου οργανικής μονάδας αντίστοιχου επιπέδου, με πράξη του αρμόδιου για την τοποθέτηση οργάνου. Οι μετακινήσεις του λοιπού προσωπικού, πλην

74. Ως οργανική μονάδα, συναντάται στο ν.3852/2010. Όπως προκύπτει από τη διατύπωση του Νόμου, η υποδιεύθυνση μπορεί να συσταθεί και ως αυτοτελής διοικητική ενότητα. Τούτο προκύπτει από τη διατύπωση «ενδιάμεσο επίπεδο». Εν τούτοις, δεν περιλαμβάνεται στις διοικητικές ενότητες στο εισαγωγικό μέρος του αντίστοιχου κεφαλαίου του Νόμου.

των Προϊσταμένων, γίνονται σε θέσεις της ίδιας Διεύθυνσης. Για τη μετακίνηση απαιτείται απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης. Η μετακίνηση προς άλλη Διεύθυνση, αλλά της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης, γίνεται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης. Η μετακίνηση προσωπικού μεταξύ Γενικών Διευθύνσεων γίνεται με απόφαση του Περιφερειάρχη ή του οικείου Αντιπεριφερειάρχη. Η μετακίνηση γίνεται πάντοτε σε θέση της ίδιας κατηγορίας και κλάδου και εφόσον για την κατάληψή της απαιτούνται τα ίδια τυπικά προσόντα που απαιτούνται για τη θέση από την οποία γίνεται.

Μετακίνηση Προϊσταμένων γίνεται σε αντίστοιχης βαθμίδας οργανική μονάδα. Ειδικώς, για τη μετακίνηση προσωπικού σε οργανικές μονάδες ή θέσεις νησιωτικών περιοχών, απαιτείται γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

8. Μετάταξη προσωπικού

Για τη μετάταξη προσωπικού των Περιφερειών, ο Νόμος διακρίνει το καθεστώς με το οποίο αυτό υπηρετεί. Ειδικότερα, διακρίνει τις μετατάξεις προσωπικού, το οποίο υπηρετεί με σχέση Δημοσίου Δικαίου και αυτού το οποίο είναι Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου.

8.a. Μετάταξη προσωπικού Δημοσίου Δικαίου

Η μετάταξη προσωπικού Περιφερειών επιτρέπεται με την τήρηση των ακολούθων όρων και προϋποθέσεων: Η μετάταξη γίνεται σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις υπηρεσιών του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δήμων και Ν.Π.Δ.Δ. αυτών και αντιστρόφως. Για τη μετάταξη απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου. Η αίτηση δεν επιτρέπεται να γίνει πριν τη λήξη της δοκιμαστικής υπηρεσίας του υπαλλήλου. Μετάταξη σε θέση, για την οποία έχει εκδοθεί Προκήρυξη πλήρωσης με διορισμό, δεν είναι δυνατή.

Η μετάταξη διενεργείται, εφόσον προηγηθεί σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων ή των συλλογικών οργάνων διοίκησης των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου τόσο του φορέα της οργανικής θέσης, όσο και του φορέα υποδοχής, με κοινή απόφαση των αρμόδιων προς διορισμό οργάνων. Ειδικώς, το υπηρεσιακό συμβούλιο ή το συλλογικό όργανο διοίκησης του φορέα υποδοχής συνεκτιμά τόσο την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης στην οποία ζητά να μεταταγεί, όσο και τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Η μετάταξη σε υπηρεσίες του Δημοσίου διενεργείται με κοινή Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού, μετά από σύμφωνη γνώμη τόσο του υπηρεσιακού συμ-

βουλίου της οικείας Περιφέρειας, όσο και εκείνου του φορέα υποδοχής, καθώς και γνώμη του οικείου Περιφερειάρχη.

Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων αιτήσεων για την αυτή θέση, το υπηρεσιακό συμβούλιο του φορέα υποδοχής λαμβάνει υπόψη την απόδοση των υπαλλήλων, το χρόνο συνολικής υπηρεσίας στο βαθμό και τον κλάδο, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου.

Οι μετατάξεις από κλάδο σε κλάδο της ίδιας κατηγορίας ή σε κλάδο αντερης κατηγορίας, καθώς και σε υπηρεσίες παραμεθόριων περιοχών πραγματοποιούνται κατ' αναλογική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα, καθώς και του άρθρου 9 παράγραφος 22 του ν. 2266/1994, όπως ισχύουν.

8.β. Μετάταξη προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου

Επιτρέπεται μετάταξη προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου. Εφόσον δεν υφίσταται αντίστοιχη οργανική θέση στο φορέα υποδοχής, στον οποίο και πραγματοποιείται η μετάταξη, δημιουργείται αντίστοιχη οργανική θέση.

Η πράξη μετάταξης δημοσιεύεται, σε περίληψη, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Αποσπάσεις προσωπικού Περιφερειών

Αποσπάσεις προσωπικού των Περιφερειών σε δημόσιες υπηρεσίες και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου διενεργούνται, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις σχετικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν.

Η απόφαση για τη μετάταξη εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τον αρμόδιο ή εποπτεύοντα Υπουργό.

Επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού και σε Δήμους της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειας, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του οικείου Δημάρχου και απόφασης του Περιφερειάρχη.

Απόσπαση για προσωπικούς λόγους είναι δυνατή κατ' εξαίρεση και εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν.

Η διάρκεια των ανωτέρω αποσπάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη συνολικά. Με αίτηση του υπαλλήλου, η απόσπαση μπορεί να παρτείνεται για ένα (1) ακόμη έτος.

Η απόσπαση παύει αυτοδικαίως, όταν λήξει το χρονικό όριο της κατ' ανώτατο

όριο τριετούς χρονικής διάρκειας. Το προσωπικό, μετά τη λήξη της απόσπασης επανέρχεται υποχρεωτικά στη θέση του, χωρίς την τήρηση άλλης διατύπωσης.

Απαγορεύεται η απόσπαση υπαλλήλου που έχει επιλεγεί ως Προϊστάμενος οργανικής μονάδας. Σε περίπτωση που ο αποσπασμένος υπάλληλος επιλεγεί, ως Προϊστάμενος οργανικής μονάδας, επέρχεται αυτοδίκαιη παύση της απόσπασης από την τοποθέτησή του ως Προϊστάμενου.

Η απόσπαση μπορεί να παύει οποτεδήποτε, πριν από τη λήξη του χρονικού ορίου της διετούς ή τριετούς διάρκειας, για λόγους οι οποίοι ανάγονται στην υπηρεσία.

Στην περίπτωση, κατά την οποία, υπάλληλος έχει συμπληρώσει δύο (2) έτη απόσπασης ή σε κάθε περίπτωση μετά την μονοετή παράταση τρία (3) έτη, συνεχώς, δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί πριν να παρέλθει τριετία από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασης. Για εξαιρετικούς λόγους, επιτρέπεται απόσπαση ή παράτασή της μέχρι τεσσάρων (4) μηνών.

Απαγορεύεται η απόσπαση του υπαλλήλου, πριν από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής του υπηρεσίας.

Με την απόφαση της απόσπασης καθορίζεται η υπηρεσία, η οποία επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία του αποσπασμένου υπαλλήλου.

Επιτρέπεται η απόσπαση σε γραφεία βουλευτών ή Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τις ισχύουσες ειδικές διατάξεις.

9.a. Απόσπαση προς γραφεία Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών

Με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού, μετά από γνώμη των συλλογικών οργάνων διοίκησης Νομικών Προσώπων που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός είναι οριοθετημένος κατά το χρόνο υποβολής του σχετικού αιτήματος, είναι δυνατή η απόσπαση στα γραφεία των Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών έως επτά (7) και τριών (3), αντιστοίχως, υπαλλήλων.

Η διάρκεια των αποσπάσεων στις θέσεις που προαναφέρονται είναι διετής με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης.

Στην ανωτέρω απόφαση απόσπασης καθορίζεται ο φορέας, ο οποίος επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία του αποσπώμενου.

10. Εταιρικά σχήματα

10.a. Επιχειρήσεις Περιφερειών

Οι Περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε αναπτυξιακή εταιρία, η οποία λειτουργεί με τη μορφή της ανωνύμου εταιρίας.

Αποκλειστικό αντικείμενο των αναπτυξιακών εταιριών είναι: α) Η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Περιφερειών, της Ένωσης Περιφερειών και των φορέων οι οποίοι, έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στις αναπτυξιακές εταιρίες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις⁷⁵, β) Η προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης της Περιφέρειας, καθώς και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος, γ) Η συμμετοχή τους σε αντίστοιχα προγράμματα ή η εφαρμογή σχετικών πολιτικών σε διαπεριφερειακό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο.

Συμμετέχει, εν τούτοις, η Περιφέρεια στην αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής της με τη συνεργασία λοιπών φυσικών και Νομικών Προσώπων του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα, με τη συμμετοχή της αναπτυξιακής εταιρίας της Περιφέρειας σε λοιπές επιχειρήσεις⁷⁶.

Η αναπτυξιακή εταιρία, για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της απασχολεί προσωπικό το οποίο προσλαμβάνεται με τις διατάξεις του ν. 2190/1994. Το προσωπικό εντάσσεται σε θέσεις του Κανονισμού Υπηρεσιών, ο οποίος συντάσσεται με επιμέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου, στην περίπτωση δε κατά την οποία το προσωπικό δεν επαρκεί, η εταιρία έχει τη δυνατότητα να συνεργαστεί με τρίτους, με τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου⁷⁷.

10.β. Η συμμετοχή της Περιφέρειας στην Κατάρτιση

Η Περιφέρεια συμμετέχει στη διαδικασία συνεχίζομενης κατάρτισης στη περιοχή της αρμοδιότητάς της με τη λειτουργία των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ), των οποίων είναι καθολικός διάδοχος των καταργούμενων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Με τη συμμετοχή της στη διαδικασία της κατάρτισης, η Περιφέρεια έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει τα επαγγέλματα, στα οποία ο ιδιωτικός τομέας δεν συμμετέχει, καθώς και τις θέσεις εργασίας σε οικονομικές μονάδες της περιοχής της.

75. Στο μετοχικό κεφάλαιο των αναπτυξιακών ανωνύμων εταιριών συμμετέχουν Περιφέρειες και Δήμοι ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στην ανώνυμη εταιρία αυτής της μορφής είναι δυνατή η συμμετοχή και φορέων του δημόσιου τομέα, συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, επιστημονικών φορέων, επιμελητηρίων, φορέων συλλογικών κοινωνικών ή οικονομικών συμφερόντων, καθώς και τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων Στην περίπτωση αυτή, οι Περιφέρειες, οι Δήμοι και οι λοιποί φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου. Α) Οι Περιφέρειες, οι Δήμοι και οι λοιποί φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές μη προνομιούχες μετοχές, που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου. Κατά το υπόλοιπο μπορεί να συμμετέχουν το Δημόσιο και Νομικά πρόσωπα

11. Απασχόληση από τα Ιδρύματα της Περιφέρειας

Η Περιφέρεια έχει τη δυνατότητα να ιδρύσει Νομικά Πρόσωπα με τη νομική μορφή των Ιδρυμάτων. Τα Ιδρύματα, ως Νομικά Πρόσωπα, τα οποία λειτουργούν με τις διατάξεις του δημοσίου, υποχρεούνται να συντάξουν Κανονισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών, στον οποίο περιλαμβάνονται οι θέσεις του προσωπικού που απασχολεί. Τα Ιδρύματα, πλην της στελέχωσης των Υπηρεσιών τους, έχουν τη δυνατότητα να συνεργάζονται με τρίτους, με τη μορφή συμβάσεων έργου για την υλοποίηση έργων, τη διενέργεια προμηθειών ή την παροχή υπηρεσιών. Ήδη, στην Περιφέρεια υπεισέρχονται αυτοδικαίως όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Νομαρχιακών Ιδρυμάτων, μεταξύ των οπίων περιλαμβάνονται οι συμβάσεις, οι οποίες έχουν συναφθεί από αυτά είτε στο πλαίσιο στελέχωσης των υπηρεσιών τους, είτε σε συνεργασία με τρίτους.

12. Απασχόληση από τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου της Περιφέρειας

Η Περιφέρεια δημιουργεί Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, στα οποία παραχωρεί αρμοδιότητες για την αποτελεσματικότερη διοίκησή τους. Στα Νομικά αυτά Πρόσωπα, τα οποία λειτουργούν με το καθεστώς του Δημοσίου Δικαίου, απασχολούν προσωπικό και συνεργάζονται με τρίτους με τη μορφή των συμβάσεων έργου, κατ' αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του δημοσίου. Τα Νομαρχιακά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τα οποία έχουν συσταθεί από τις καταργούμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Διαμερίσματα, καταργούνται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας των Περιφερειών. Η Περιφέρεια δε υπεισέρχεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Νομικών αυτών Προσώπων. Ειδικότερα, το προσωπικό, το διεπόμενο τόσο από τις διατάξεις του Δημοσίου, όσο και Ιδιωτικού Δικαίου, το οπόιο τα Νομικά αυτά Πρόσωπα απασχολούσαν είτε σε θέσεις του κανονισμού τους, τον οποίο υποχρεούνται από το Νόμο να συντάξουν, είτε για την εκτέλεση έργων

Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, Β) Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 3 του κ.ν. 2190/1920 και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου, Γ) Αν η επιχείρηση λυθεί, οι Περιφέρειες, οι Δήμοι και οι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν σε αυτήν, έχουν δικαίωμα προτίμησης για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας.

76. Απαιτείται απόφαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας και σύμφωνη γνώμη του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των ρυθμίσεων του κ.ν. 2190/1920.

77. Οι συμβάσεις έργου συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2527/1997.

ή την παροχή υπηρεσιών, καθίσταται προσωπικό των Περιφερειών και κατατάσσεται σε θέσεις που δημιουργούνται για το σκοπό αυτό⁷⁸.

13. Συμμετοχή των Περιφερειών σε δίκτυα

Δύο ή περισσότερες Περιφέρειες, με κοινά χαρακτηριστικά, μπορούν να συνιστούν δίκτυα, τα οποία λειτουργούν ως αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες, με αντικείμενο συνεργασίας την υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων και τη συνεργασία με αντίστοιχα δίκτυα του εξωτερικού για την υλοποίηση λοιπών δράσεων. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών του δικτύου, μπορούν να συμμετέχουν σε αυτό κοινωνικοί φορείς με σκοπούς αντίστοιχους με αυτούς του δικτύου, καθώς και πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ίδρυματα.

14. Συνεργασίες Περιφερειών

Οι Περιφέρειες μπορούν να συνεργάζονται με αντίστοιχους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και με λοιπούς φορείς της αλλοδαπής, στο πλαίσιο πάντοτε των αρμοδιοτήτων τους και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας: α) Σε διεθνές επίπεδο, για την προσαγωγή και διευκόλυνση της διακρατικής, διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και εδαφικής συνεργασίας με τη συμμετοχή τους σε δίκτυα Κρατικών, Περιφερειακών και Τοπικών αρχών και σε λοιπούς διεθνείς και Περιφερειακούς Οργανισμούς, β) Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη συμμετοχή τους σε δίκτυα, προγράμματα, δράσεις και πρωτοβουλίες των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε λοιπούς Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς. Στο πλαίσιο επίσης των αρμοδιοτήτων, τους οι Περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν συμφωνίες ή να συστήνουν δίκτυα για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής τους.

15. Συμμετοχή της Περιφέρειας σε 'Ομιλο Ευρωπαϊκής Συνεργασίας

Οι Περιφέρειες μπορούν να συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εθνικό και κοινοτικό δίκαιο. Για τη συμβατότητα όλων των ανωτέρω δράσεων των Περιφερειών με τις εθνικές πολιτικές, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, σε σχέση με το εύρος των αρμοδιοτήτων τους και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 4 παρ. 2β του ν. 3345/2005 .

Το προσωπικό με σχέση Δημοσίου Δικαίου και Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων καθίσταται αυτοδίκαια από 1.1.2011

προσωπικό των Περιφερειών της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας.

Με διαπιστωτική πράξη, που εκδίδεται από τον οικείο Περιφερειάρχη, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων του, το προσωπικό κατατάσσεται σε αντίστοιχες προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες συνιστώνται, της αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας των υπηρεσιών της έδρας και των Νομών της Περιφέρειας.

Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

16. Κατάταξη προσωπικού Περιφερειών

Οι θέσεις του προσωπικού, το οποίο κατατάσσεται στις Υπηρεσίες της Περιφέρειας, προβλέπονται στον Πρότυπο Ενιαίο Εσωτερικό Οργανισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας των Περιφερειών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 241 του ν. 3852/2010

Με την ίδια διαδικασία κατατάσσεται στον Οργανισμό της Περιφέρειας και το προσωπικό των Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Νομαρχιακών Διαμερισμάτων.

Στις δημιουργούμενες, με τον Οργανισμό, θέσεις κατατάσσεται το ανωτέρω προσωπικό, με διαπιστωτική πράξη του Περιφερειάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το κατατασσόμενο, κατά τα ανωτέρω, προσωπικό θεωρείται στο εξής προσωπικό των Περιφερειών και διέπεται, ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν Δημοσίου Δικαίου από τις διατάξεις του ν.3852/2010 καθώς και τις διατάξεις του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων⁷⁹, το δε Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό διέπεται από τις σχετικές διατάξεις του ν. 3801/2009 και του Π.Δ.410/1988⁸⁰.

78. Στο εξής, θα απασχολείται με την ίδια σχέση εργασίας και κατατάσσεται σε αντίστοιχες, κατά κατηγορία ή εκπαιδευτική βαθμίδα και κλάδο ή ειδικότητα, κενές οργανικές θέσεις και αν δεν υφίστανται τέτοιες, σε συνταστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, που καταργούνται κατά την αποχώρηση του υπαλλήλου. Το προσωπικό που μεταφέρεται στην Περιφέρεια μπορεί να διατηρήσει το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν πριν από την κατάταξή του στην Περιφέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν.3513/2006.

79. ν.3528/2007

80. Το προσωπικό που κατατάσσεται στις Περιφέρειες εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από την κατάταξή του στην Περιφέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του ν.3513/2006 (ΦΕΚ 265 Α'). Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ Τακτοποίηση προσωπικού

1. Προσωπικό των καταργούμενων ΟΤΑ

Οι δημοτικές αρχές, οι οποίες θα προκύψουν από τις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου 2010, οφείλουν, σε χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την εγκατάστασή τους, να επιμεληθούν της σύνταξης του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών, στον οποίο προβλέπονται οι θέσεις του προσωπικού των συνενούμενων Δήμων, κατά ειδικότητα, κλάδο και κατηγορία. Το προσωπικό των Δήμων και Κοινοτήτων που καταργούνται κατ' εφαρμογή του ν.3852/2010, το οποίο κατέχει οργανικές θέσεις Δημοσίου Δικαίου ή απασχολείται με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό του νεοσύστατου Δήμου, με την ίδια σχέση εργασίας και καταλαμβάνει αντίστοιχες, κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα, θέσεις στον προαναφερόμενο Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του νέου Δήμου.

Σε χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός από την ανάληψη καθηκόντων από τις νέες δημοτικές αρχές εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου Δημάρχου, με την οποία το ανωτέρω προσωπικό διαπιστώνεται ως προσωπικό του νέου Δήμου, με την ίδια σχέση εργασίας που κατέχει, και κατατάσσεται σε αντίστοιχες συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα.

Η πράξη του Δημάρχου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το ως άνω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από τις διατάξεις του πρώτου μέρους, το δε ιδιω-

τικού Δικαίου αορίστου χρόνου από τις σχετικές διατάξεις του δεύτερου μέρους του ν.3584/2007.

2. Προσωπικό των Τεχνικών Υπηρεσιών

Το προσωπικό των τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) των Κρατικών Περιφερειών, το οποίο κατέχει οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων τεχνικού ή γεωτεχνικού προσωπικού μετατάσσεται αυτοδικαίως σε υφιστάμενες ή ιδρυόμενες Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων της έδρας του αντίστοιχου Νομού ή σε άλλους Δήμους όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες Τ.Υ.Δ.Κ., σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Για τη μετάταξη, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Κρατικής Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.1.2011.

Οι θέσεις του προσωπικού που μετατάσσεται, κατά τα ανωτέρω, προβλέπονται στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των οικείων Δήμων, οι οποίοι καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων από τις νέες δημοτικές αρχές.

Στις ανωτέρω θέσεις κατατάσσεται το προσωπικό που μετατάχθηκε με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το προσωπικό των υπηρεσιών αυτών λογίζεται στο εξής ως προσωπικό του Δήμου και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από το πρώτο μέρος, το δε Ιδιωτικού Δικαίου αορίστου χρόνου από το δεύτερο μέρος του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από τη μεταφορά του στο Δήμο, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του ν.3513/2006⁸¹.

Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.

---

81. Το προσωπικό της Τ.Υ.Δ.Κ. της Κρατικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, κατά την ειδική καταργητική ρύθμιση του εδαφίου β' της παραγράφου VII του άρθρου 280, μετατάσσεται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 256 του ν.3852/2010.

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

Απασχόληση προσωπικού με επιδότηση

1. Προγράμματα επιδότησης

Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού⁸² (Ο.Α.Ε.Δ.) προκηρύσσει προγράμματα, με τα οποία επιδοτεί θέσεις εργασίας αφενός αλλά και πρετοιμάζει προσωπικό, το οποίο θα ανταποκριθεί στην αγορά εργασίας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι δέκτης ή συμμετέχει στα ανωτέρω προγράμματα των Οργανισμών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Νόμο και απασχολεί σε τοπικό επίπεδο ανθρώπινο δυναμικό.

Σχετικά με τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα επιδοτούμενα από τον ΟΑΕΔ προγραμμάτα σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο ΟΑΕΔ μεριμνά για τον επαγγελματικό προσανατολισμό του εργατικού δυναμικού της χώρας. Συνεπώς, στον κύκλο των δραστηριοτήτων του ανήκει το προσωπικό το οποίο απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.

---

82. Ο Ο.Α.Ε.Δ. είναι το κύριο όργανο εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής για την απασχόληση, για την εξασφάλιση των αναγκαίων προϋποθέσεων ταχείας προσφρογής της προσφοράς εργασίας προς τις απαιτήσεις της ζήτησης σε συνδυασμό προς το εκάποτε Πρόγραμμα Οικονομικής Ανάπτυξης της χώρας και τις συναφείς κατευθύνσεις και οδηγίες του Υπουργού Εργασίας (άρθρο 1 του Ν.Δ.212/1969).

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ.3 του ως άνω άρθρου ο Ο.Α.Ε.Δ. μεριμνά:

α) για τον επαγγελματικό προσανατολισμό του εργατικού δυναμικού της χώρας.

β) για τη διευκόλυνση της επαφής μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας με σκοπό την πλέον πρόσφορη απασχόληση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού της χώρας.

Ως εκ τούτου, οι Δήμοι δεν έχουν τη δυνατότητα να απορροφήσουν προσωπικό, παρά μόνο εφ' όσον ρητά από το Νόμο προβλέπεται⁸³. Υπάρχει όμως δυνατότητα να απασχολήσουν καταρτιζόμενους σε ειδικά προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, εφ' όσον αυτό προβλέπεται από το Νόμο, όπως επί παραδείγματι γίνεται με τα προκηρυσσόμενα προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας.

Ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να αναθέτει στο Δημόσιο, σε φορείς του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε επιχειρήσεις του ευρύτερου δημοσίου τομέα, σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης την υλοποίηση, στο θεωρητικό ή πρακτικό μέρος ή στο σύνολό του, προγραμμάτων της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης Ανέργων⁸⁴.

Επίσης, ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να συνεργάζεται με τους παραπάνω φορείς με σκοπό την εκτέλεση των προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού, πρακτικής άσκησης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας των καταρτιζομένων στις Εκπαιδευτικές Μονάδες του Ο.Α.Ε.Δ.:

α) Μαθητείας

β) Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ. καθορίζονται οι όροι επιχορήγησης των παραπάνω φορέων, το περιεχόμενο των προγραμμάτων, το ύψος του επιδόματος των καταρτιζομένων και κάθε άλλη δαπάνη που αναγνωρίζεται.

Οι ειδικοί όροι συνεργασίας ρυθμίζονται με συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του Ο.Α.Ε.Δ. και των φορέων αυτών⁸⁵.

γ) Για την τεχνική μαθητεία των νέων.

δ) Για την επαγγελματική κατάρτιση του εργατικού δυναμικού ιδιαίτερα με την ταχύρυθμη εκπαίδευση αυτού.

ε) Για την επιδότηση των ανέργων λόγω ακούσιας διακοπής της σχέσεως της εξαρτημένης εργασίας αυτών κατά τις διατάξεις του Ν.Δ.2961/54, καθώς και για την καταβολή των επιδόματων στράτευσης κατά τις διατάξεις του ν.2054/52, των εισφορών και δαπανών για την εφαρμογή αμφοτέρων των ως άνω θεσμών τηρουμένων σε ενιαίο λογαριασμό.

στ) Για την παροχή ενισχύσεων, ιδίως υπό την μορφή επιδότησης σε εποχιακές λειτουργούσες επιχειρήσεις, εφ' όσον αυτές ήθελαν να συνεχίσουν την απασχόληση κατά την περίοδο κάλυψης της δραστηριότητας αυτών.

ζ) Για τη συμπλήρωση των παρεχομένων από το Ι.Κ.Α. επιδόματων κυήσεως και μητρότητας μέχρι του ποσού των τακτικών αποδοχών του μισθωτού, μετά την αφαίρεση των αποδοχών που καταβάλλονται από τον οικείο εργοδότη (άρθρο 1 παρ.3 του Ν.Δ.212/69).

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 105643/7.3.1996 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β 225) οι ήδη λειτουργού-

2. Συνεργασία επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. και Ο.Α.Ε.Δ.

Οι επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αναλαμβάνουν από τον Ο.Α.Ε.Δ.:

α) Την εκτέλεση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων στο θεωρητικό ή στο πρακτικό μέρος ή στο σύνολό τους⁸⁶.

β) Την εκτέλεση προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού, πρακτικής άσκησης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας των καταρτιζομένων. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ., καθορίζεται το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, το ύψος της αποζημίωσης των εκπαιδευτών, οι όροι επιχορήγησης των παραπάνω φορέων, το ύψος του επιδόματος των καταρτιζομένων και κάθε άλλη δαπάνη που αναγνωρίζεται.

Οι επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν τη δυνατότητα να γίνουν υποδοχείς πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αποφοίτων των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης με πιστοποιημένο τίτλο, πτυχιούχων των τεχνικών και επαγγελματικών σχολών, ηλικίας μέχρι τριάντα (30) ετών για τους αποφοίτους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και είκοσι πέντε (25) ετών για τους υπόλοιπους, προκειμένου να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση για απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και δεξιοτήτων προγραμμάτων επιδοτούμενων από τον Ο.Α.Ε.Δ. Το χρονικό διάστημα κρίνεται από τρεις (3) έως έξι (6) μήνες, μέρος δε του κόστους καλύπτεται από τον Ο.Α.Ε.Δ.

Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης, ο καθορισμός των ειδικοτήτων σε σχέση με τις θέσεις της πρακτικής άσκησης, η διάρκεια αυτής, ο αριθμός των δικαιούχων του και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με Αποφάσεις του

σες Σχολές Ταχύρρυθμης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Τ.Ε.Κ.) του Ο.Α.Ε.Δ. μετονομάστηκαν σε Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), προκειμένου μέσω των Κέντρων αυτών να υλοποιούνται όλα τα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα άτυπης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

Με την αριθ. 105664/8.3.1996 (ΦΕΚ Β 225) Υπουργική Απόφαση ιδρύθηκαν σε διάφορες περιοχές εκπαιδευτικές μονάδες (Κ.Ε.Κ.) με σκοπό την επαγγελματική κατάρτιση του εργαστικού δυναμικού των περιοχών αυτών.

Τα ως άνω Κ.Ε.Κ. συστεγάζονταν με τις ήδη λειτουργούσες Σχολές Μαθητείας και Ι.Ε.Κ. των αντίστοιχων περιοχών.

83. v.2738/1999 (ΕτΚ 180 Α')

84. Άρθρο 20 παρ.1 v.2639/98 (ΕτΚ 205 Α')

85. Άρθρο 20 παρ.5 v.2639/1998 (ΕτΚ 205 Α')

86. Παρ.1 του άρθρου 8 του v.1836/89 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 του v.2434/96 (ΕτΚ 188 Α').

Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ.⁸⁷.

Επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τους όρους και προϋποθέσεις του Νόμου, δύνανται να γίνουν υποδοχείς προγραμμάτων τα οποία εφαρμόζει ο Ο.Α.Ε.Δ. με στόχο την ενίσχυση της κινητικότητας των ανέργων με σκοπό την απασχόλησή τους.

Τα προγράμματα αυτά παρέχουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να απασχολήσουν για δώδεκα (12) μήνες ανέργους επιδοτούμενους από τον Ο.Α.Ε.Δ., κατοίκους των Νομών στους οποίους εδρεύει η επιχείρηση και οι οποίοι είναι ενταγμένοι στο πρόγραμμα⁸⁸.

Οι άνεργοι πρέπει να έχουν παρακολουθήσει θεωρητική κατάρτιση, η οποία πραγματοποιείται σε Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ., ή άλλα πιστοποιημένα Κέντρα και πρακτική άσκηση ενός (1) μηνός στις επιχειρήσεις.

Το κόστος της θεωρητικής και πρακτικής κατάρτισης των εκπαιδευομένων βαρύνει τον Ο.Α.Ε.Δ. και μπορεί να προέρχεται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους⁸⁹.

3. Επιχορήγηση επιχειρήσεων για την απασχόληση

Ο Ο.Α.Ε.Δ. δύναται να επιχορηγεί τις επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή τους φορείς που απασχολούν άτομα με ειδικές ανάγκες⁹⁰, ήτοι τα άτομα με ποσοστό αναπηρίας 50%, τουλάχιστον, που έχουν περιορισμένες δυνατότητες για επαγγελματική απασχόληση εξαιτίας οποιασδήποτε χρόνιας σωματικής ή πνευματικής ή ψυχικής πάθησης ή βλάβης (άτομα με ειδικές ανάγκες), εφόσον είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων αναπήρων του Ο.Α.Ε.Δ.⁹¹.

Για την καταπολέμηση της ανεργίας, την προώθηση της απασχόλησης και τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας (Ν.Θ.Ε.) είναι δυνατό να επιχορηγούν-

87. Άρθρο 7 του ν.2434/96 (ΕτΚ 188 Α').

88. Στο πρόγραμμα εντάσσονται οι Νομοί στους οποίους η συγκεκριμένη ανεργία υπερβαίνει τον αντίστοιχο εθνικό μέσο όρο.

89. Παρ.3 άρθρο 13 του ν.2434/96 (ΕτΚ 188 Α').

90. Τα οποία αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.2643/1998

91. Άρθρο 8 του ν.2643/1998 (ΕτΚ 220 Α')

92. Με τις ως άνω Αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται:
α) Το ποσό των επιχορήγησης για κάθε προσλαμβανόμενο ή αυταπασχολούμενο, το οποίο θα υπολογίζεται ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης ή την επαγγελματική ειδικότητα ή τις συν-

ται από τον Ο.Α.Ε.Δ. επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες. Η επιχορήγηση γίνεται σύμφωνα με προγράμματα απασχόλησης και αυταπασχόλησης ανέργων, που καταρτίζονται με Αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ.⁹².

Η χρηματοδότηση των ανωτέρω προγραμμάτων προέρχεται από εθνικούς ή κοινωνικούς πόρους ή και από τις δύο πηγές⁹³.

θήκες της αγοράς εργασίας, κατά περιοχή.

β) Η διάρκεια της επιχορήγησης για κάθε αυταπασχολούμενο ή προσλαμβανόμενο μισθωτό κατά τα διάφορα στάδια του προγράμματος, ο χρόνος της πιθανής υποχρεωτικής απασχόλησης, μετά από τη διάρκεια της επιχορήγησης, από τον εργοδότη των προσλαμβανόμενων και η απαγόρευση της απόλυτης του υπόλοιπου προσωπικού.

γ) Οι κατηγορίες των επιχειρήσεων ή εργοδοτών που θα αφορά κάθε πρόγραμμα, η ηλικία ή η κατηγορία των αυταπασχολούμενων, των ατόμων που μετά την πρόσληψή τους θα υπάγονται σ' αυτό και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον έλεγχο της εφαρμογής των προγραμμάτων (παρ.2 του άρθρου 29 του ν.1262/1982 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του ν.2434/96).

93. Παρ.1 του άρθρου 29 του ν.1262/82, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του ν.2434/96.

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ Προώθηση της απασχόλησης

Η επαγγελματική κατάρτιση, την τελευταία δεκαετία, αποτελεί σημαντικό πυρήνα απορρόφησης του εργατικού δυναμικού που βρίσκεται στο στάδιο της ανεργίας, αλλά και έναν τρόπο προετοιμασίας του δυναμικού αυτού, προκειμένου να συμμετάσχει στην αγορά εργασίας.

Για την επαγγελματική κατάρτιση, προβλέπεται από το Νόμο η δημιουργία ίδιων μονάδων, οι οποίες λειτουργούν ως διακριτές διοικητικές μονάδες σε κάθε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

Η κατάρτιση αφορά την οργάνωση προγραμμάτων τα οποία επιδιώκουν από εθνικούς ή κοινωνικούς φορείς, με περιεχόμενο μεθόδους επιχειρηματικής δράσης ή επαγγελματικού προσανατολισμού, ώστε οι καταρτιζόμενοι να αποκτήσουν γνώσεις για την απορρόφησή τους από την αγορά εργασίας.

Πάντως, είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι η κατάρτιση θα πρέπει να συνδέεται με την αγορά εργασίας. Αυτός, άλλωστε, είναι και ο στόχος των προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που επιδοτούν την επαγγελματική κατάρτιση, φορείς δε επιφορτισμένοι με ζητήματα απασχόλησης ερευνών σταδιακά, την ανωτέρω δυνατότητα.

Ειδικά, όσον αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση, σημειώνεται ότι με το Νόμο έχει τη δυνατότητα να ιδρύσει Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης λειτουργούν με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με αυτά του Ιδιωτικού τομέα και λαμβάνουν αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις.

Η, μέχρι σήμερα, εμπειρία αποδεικνύει ότι τα προγράμματα που υλοποι-

ούνται από τα Κέντρα Κατάρτισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αφορούν δραστηριότητες με τις οποίες ασχολείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι καταρτιζόμενοι δε απασχολούνται από τις αντίστοιχες οικονομικές μονάδες της Αυτοδιοίκησης ή προωθούνται προς την τοπική αγορά εργασίας.

Η διαφορετική αντιμετώπιση των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης από την ίδια την Τοπική Αυτοδιοίκηση συνίσταται στο γεγονός ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση επιλέγει και πρέπει να επιλέγει τέτοια προγράμματα, ώστε οι καταρτιζόμενοι να έχουν τη δυνατότητα να απορροφηθούν από τις τοπικές οικονομικές μονάδες.

Ειδικότερα, ως προς τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, αναφέρεται:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της αριθμ.115910/18.10.2000 Υπουργικής Αποφάσεως ως Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) ορίζονται οι δομές που δημιουργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ως άνω Υπουργική Απόφαση και δραστηριοποιούνται στη δια βίου Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση⁹⁴.

---

94. Ως Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση (Σ.Ε.Κ.), ορίζεται κάθε μορφή δια βίου επιμόρφωσης, κατάρτισης και επανακατάρτισης η οποία απευθύνεται στο εργατικό δυναμικό και συμπληρώνει δεξιότητες και γνώσεις που αποκτήθηκαν, στο πλαίσιο της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και της αρχικής κατάρτισης ή στο πλαίσιο προηγούμενης απασχόλησης με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας ή τη διασφάλιση και βελτίωση της θέσης εργασίας.

Κεντρική Δομή⁹⁵ του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι η Δομή στην οποία τηρούνται όλα τα επίσημα έγγραφα, σχετικά με τις δραστηριότητες Συνεχίζομενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και στην οποία βρίσκεται η κεντρική διεύθυνση του Κ.Ε.Κ.

Με κριτήριο τη διασφάλιση της ποιοτικής αναβάθμισης και την πληρέστερη εξυπηρέτηση των εθνικών και περιφερειακών αναγκών της Συνεχίζομενης Επαγγελματικής Κατάρτισης τα Κ.Ε.Κ. διακρίνονται:

- Θεματικά Κ.Ε.Κ. Εθνικής Εμβέλειας
- Θεματικά Κ.Ε.Κ. Περιφερειακής Εμβέλειας
- Κλαδικά Κ.Ε.Κ. Εθνικής Εμβέλειας
- Κλαδικά Κ.Ε.Κ. Περιφερειακής Εμβέλειας
- Εξειδικευμένα στην Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας Κ.Ε.Κ. Εθνικής και Περιφερειακής Εμβέλειας (άρθρο 3 της ν.α.115910/18.10.2000).

Τα Κ.Ε.Κ. είναι φορείς εφαρμογής της εθνικής προληπτικής πολιτικής κατά της ανεργίας η οποία υλοποιείται σε συνεργασία με τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης και με άλλες Δομές Υποστήριξης και Προώθησης της Απασχόλησης.

---

95. Δομή Κατάρτισης (ΔΟΜΗ) είναι η οργανική μονάδα που διαθέτει εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό και κατάλληλη κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ

Ειδικά Ζητήματα Απασχόλησης

1. Προώθηση της απασχόλησης σύμφωνα με το ν.2874/29.12.2000 Περιφερειακά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση

Για την προώθηση της Απασχόλησης και τη σύνδεσή της με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα κάθε Περιφέρειας, στα Περιφερειακά Συμβούλια συμμετέχουν ένας εκπρόσωπος του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, που ορίζεται από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Πρόνοιας, και ένας εκπρόσωπος του Ο.Α.Ε.Δ..

Ο αρμόδιος Υπουργός μπορεί να καλεί τα Περιφερειακά Συμβούλια να εισηγούνται την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση (Ε.Σ.Δ.Α.) και την εξειδίκευσή του στην Περιφέρειά τους⁹⁶.

Επίσης, σε κάθε Περιφέρεια της χώρας συνιστάται οργανική μονάδα σε επίπεδο Διεύθυνσης ή Τμήματος της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας, η οποία είναι αρμόδια για θέματα απασχόλησης. Με Προεδρικό Διάταγμα⁹⁷, θα καθορίζεται το επίπεδο της οργανικής μονάδας και θέματα σχετικά με το προσωπικό αυτής.

---

96. βλ. Τα Διαφρωτικά Ταμεία το 1995, έκδοση Κοινοτικά Διαφρωτικά Ταμεία, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 7η επήρισια έκθεση και Ηλία Λιβανού - Τάνιας Καβρουλάκη «Άγορά εργασίας 1981 - 2001: τάσεις και χαρακτηριστικά», Περιοδικό Επιθεωρηση Εργασιακών Σχέσεων, Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2004, σελ.27.

97. Η έκδοση του οποίου προβλέπεται από το άρθρο 1 παρ.3 του ν.2874/2000.

Στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας⁹⁸ προβλέπεται συμβουλευτικό - γνωμοδοτικό όργανο με την ονομασία «Συμβούλιο Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης και Κοινωνικής Ασφάλισης».

Οι αρμοδιότητές του είναι:

- Γνωμοδοτεί και εισηγείται, στο πλαίσιο των γενικών κατευθύνσεων της κυβερνητικής πολιτικής, θέματα απασχόλησης, κοινωνικής ασφάλισης και θέματα κοινωνικής πολιτικής.
- Γνωμοδοτεί για τους ετήσιους και μεσοπρόθεσμους στόχους των πολιτικών απασχόλησης και διερευνά, τεκμηριώνει και αναλύει τις εναλλακτικές δυνατότητες που υπάρχουν σχετικά με την επιλογή μέτρων απασχόλησης.
- Μελετά και αναλύει τις εξελίξεις και τις προοπτικές της ελληνικής, της ευρωπαϊκής και της διεθνούς αγοράς εργασίας.
- Αποτιμά την αποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις των παρεμβάσεων για την απασχόληση.
- Γνωμοδοτεί για κάθε άλλο συναφές θέμα που παραπέμπεται σε αυτό από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

2. Ιδιωτικά Γραφεία Συμβούλων Εργασίας

Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα μπορούν να συνιστούν Ιδιωτικά Γραφεία Συμβούλων Εργασίας (Ι.Γ.Σ.Ε.) τα οποία έχουν σκοπό την εξεύρεση, για λογαριασμό του εργοδότη, ορισμένων κατηγοριών θέσεων εργασίας σε ημεδαπούς ή αλλοδαπούς.

Για τη σύσταση των παραπάνω γραφείων, απαιτείται άδεια που χορηγείται από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας⁹⁹.

Τα Ιδιωτικά Γραφεία Συμβούλων Εργασίας υποχρεούνται να παρέχουν στο αρμόδιο Υπουργείο τα στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των θέσεων εργασίας, για τις οποίες μεσολάβησαν το προηγούμενο εξάμηνο ανά ειδικότητα, επίπεδο εκπαίδευσης και κατηγορία (άνεργος ή μη) και να συνεργάζονται με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) και το Εθνικό Παρατηρητήριο Απασχόλησης (Ε.Π.Α.). Με Απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας ορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και η μορφή συνεργασίας των Ιδιωτικών Γραφείων με τον Ο.Α.Ε.Δ. και το Ε.Π.Α. και επίσης καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την τήρηση των υποχρεώσεών τους προς το αρμόδιο Υπουργείο και το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.)¹⁰⁰.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3227/2204 ΕτΚ 31 Α'2004, Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης που συνιστώνται και πιστοποιούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της Απόφασης 105127 ΕτΚ 5B/2001 (Υπουργού Εργασίας

και Κοινωνικών Ασφαλίσεων), μπορεί να λάβουν άδεια λειτουργίας Ιδιωτικού Γραφείου Συμβούλων Εργασίας (Ι.Γ.Σ.Ε.), το οποίο, ως προς τη λειτουργία του, διέπεται από τις κείμενες διατάξεις για τη λειτουργία των Ι.Γ.Σ.Ε. Οι αναπτυξιακές συμπράξεις, που συνιστώνται στο πλαίσιο του Προγράμματος της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Equal και οι εταίροι, που συμμετέχουν σ' αυτές, μπορεί να εκτελούν πιλοτικές δράσεις δωρεάν παροχής υπηρεσιών πληροφόρησης, συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και να τοποθετούν σε επιχειρήσεις ανέργους που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες κατά τη χρονική διάρκεια του εγκεκριμένου αυτού Προγράμματος, χωρίς να απαιτείται χορήγηση άδειας σύστασης και λειτουργίας Ιδιωτικού Γραφείου Συμβούλου Εργασίας, εφόσον οι δράσεις αυτές προβλέπονται στο αντίστοιχο εγκεκριμένο Πρόγραμμα.

3. Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση

Στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) έχει συσταθεί «Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση» (Λ.Α.Ε.Κ.)¹⁰¹.

Οι πόροι του Λ.Α.Ε.Κ. είναι:

■ Η εισφορά 0,45% που καταβάλλουν οι εργοδότες υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.). Η παραπάνω εισφορά καταβάλλεται υποχρεωτικά από όλους τους εργοδότες, συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. για τους ασφαλισμένους που υπάγονται, έστω και σε ένα κλάδο ασφάλισης του Ο.Α.Ε.Δ., συνεισπράττεται με τις εισφορές υπέρ Ι.Κ.Α. και υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται οι εισφορές του Ι.Κ.Α.¹⁰².

■ Η εισφορά 0,36% που καταβάλλουν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι υπέρ του Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.)¹⁰³. Οι Επιχειρήσεις, κοινοπράξεις ή συνεταιρισμοί που εκτελούν δικά τους εκπαιδευτικά προγράμματα, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση του Λο-

98. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.2874/2000.

99. Άρθρο 5 παρ.1 ν.2639/1998.

100. άρθρο 5 παρ.4 ν.2639/1998 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 12 παρ.2 του ν.2874/2000.

101. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.2434/96.

102. Εγκύλιος Υπουργείου Εργασίας Αριθμ.Πρωτ.B133217/21-12-2000.

103. Άρθρο 1 παρ.2 ν.2434/1996.

γαριασμού ή τα εκχωρούν στο σύνολό του σε φορείς που προσδιορίζει η Επιτροπή Διαχείρισης μπορούν να διαθέσουν το ποσό που αντιστοιχεί στο ποσοστό 0,45% για τη χρηματοδότηση των προγραμμάτων αυτών.

Το ποσό που δαπανήθηκε για την υλοποίηση των Προγραμμάτων, εφ' όσον δεν υπερβαίνει την κατ' έτος καταβληθείσα εισφορά θα επιστρέφεται από τον Ο.Α.Ε.Δ. στις επιχειρήσεις, εφόσον εκτελέσουν το Πρόγραμμα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που έχει θέσει η Επιτροπή Διαχείρισης.

Με απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης, μπορεί να μεταφέρονται στην επόμενη χρήση ποσά που δεν έχουν απορροφηθεί σε ετήσια βάση είτε για δράσεις που αφορούν την απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση ανέργων, είτε για τη διενέργεια Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης των εργαζομένων στις επιχειρήσεις¹⁰⁴.

Το ποσό που αντιστοιχεί στο ποσοστό 0,36% προορίζεται για την υλοποίηση Προγραμμάτων Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης ανέργων και κυρίως των μακροχρόνιων, των νέων και εκείνων που κινδυνεύουν από τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Με απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης, τα Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τους παραπάνω πόρους εξειδικεύονται και ειδικότερα εκείνα που αφορούν δράσεις για την Απασχόληση, την Επαγγελματική Κατάρτιση ή την ενίσχυση των ανέργων που διενεργούνται με Προγράμματα ιδίου περιεχομένου που πραγματοποιεί ο Ο.Α.Ε.Δ..

Οι πόροι του Λ.Α.Ε.Κ. που αποδίδονται στις επιχειρήσεις και αφορούν την Επαγγελματική Κατάρτιση δεν θεωρούνται ως έσοδα και απαλλάσσονται από κάθε φορολογική επιβάρυνση.

4. Περιφερειακά Παρατηρητήρια Απασχόλησης (Π.Ε.Π.Α.)

Πειραματικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης και Απασχόλησης (Π.Ι.Ε.Κ.Α.)

Με Αποφάσεις του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να συνιστώνται Περιφερειακά Παρατηρητήρια Απασχόλησης (Π.Ε.Π.Α.), με τη μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εποπτευόμενα από τον Ο.Α.Ε.Δ.

Ο σκοπός των Π.Ε.Π.Α. είναι:

α) Η έρευνα και ανάπτυξη ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, με στόχο την ποσοτική και ποιοτική ανάλυση και καταγραφή της αγοράς εργασίας.

β) Η δημιουργία του εθνικού και των περιφερειακών παρατηρητηρίων απασχόλησης.

γ) Ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων, πρωτοβουλιών, πιλοτικών δράσεων και καινοτομικών ενεργειών, που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Απασχόλησης Αττικής, χαρακτηρίζεται ως εθνικό για τις σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το συντονισμό των δράσεων των Π.Ε.Π.Α.¹⁰⁵.

Οι σκοποί των Π.Ε.Π.Α. αποτελούν και σκοπούς των Πειραματικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Απασχόλησης (Π.Ι.Ε.Κ.Α.), τα οποία παραμένουν σε λειτουργία άλλα οι ρυθμίσεις οι σχετικές με τη λειτουργία τους προσαρμόζονται στα προβλεπόμενα από το άρθρο 14 του ν.2434/96¹⁰⁶.

---

104. Άρθρο 1 παρ.3 περ.α του ν.2434/1996

105. Παρ.1 του άρθρου 4 του ν.1836/89 όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.1 του άρθρου 14 του ν.2436/96

106. παρ.1 του άρθρου 4 του ν.1836/89 όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.1 του α'ρθρου 14 του ν.2436/96

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ Υποστηρικτικοί μηχανισμοί σε θέματα απασχόλησης

1. Γραφείο Ενημέρωσης Ανέργων των Επιχειρήσεων

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά Επιμελητήρια και οι συνδικαλιστικοί φορείς των εργαζομένων και των εργοδοτών δύνανται να συνάπτουν προγραμματικές συμφωνίες με τον Ο.Α.Ε.Δ. για τη λειτουργία «Γραφείων Ενημέρωσης Ανέργων».

Σκοπός των Γραφείων αυτών είναι η ανάπτυξη δράσεων και υπηρεσιών, που θα παρέχονται δωρεάν προς τους ανέργους, με στόχο την υποστήριξη τους και την ενθάρρυνσή τους για την εξεύρεση απασχόλησης¹⁰⁷.

Επιπλέον, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά Επιμελητήρια και οι συνδικαλιστικοί φορείς των εργοδοτών δύνανται να συνάπτουν προγραμματικές συμφωνίες με τον Ο.Α.Ε.Δ. και να ιδρύουν «Γραφεία Ενημέρωσης Επιχειρήσεων».

Σκοπός των Γραφείων αυτών είναι η παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης και ενημέρωσης για τα προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. ή άλλων φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα¹⁰⁸.

2. Συγκρότηση Περιφερειακής Επιτροπής Επαγγελματικής Κατάρτισης και Απασχόλησης (Π.Ε.Ε.Κ.Α.)

Στη σύνθεση του Π.Ε.Ε.Κ.Α.¹⁰⁹, προστίθεται και ένας εκπρόσωπος της Τ.Ε.Δ.Κ. Ο εκπρόσωπος της Τ.Ε.Δ.Κ. είναι μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 51 του ν.2218/1994.

Επιλέγεται από όλους τους εκπροσώπους των Τ.Ε.Δ.Κ. της Περιφέρειας που είναι μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου. Αν δεν επιλεγεί ο εκπρόσωπος σε διάστημα ενός (1) μηνός από την ημερομηνία περιελεύσεως της τελευταίας πρόσκλησης για ορισμό, αυτός ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας¹¹⁰.

---

107. παρ.1 του άρθρου 4 του ν.1836/89 όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.1 του α' άρθρου 14 του ν.2436/96

108. άρθρο 15 παρ.2 του ν.2434/96

109. Όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν.1836/1989, όπως ισχύει.

110. Όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν.1836/1989, όπως ισχύει

Παρατηρήσεις

Από τα ανωτέρω εκτιθέμενα, προκύπτει ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει θέσεις εργασίας σε τοπικό επίπεδο είτε ως Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είτε μέσα από τους φορείς Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαιού, τους οποίους από το Νόμο έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει. Παρέχει, επίσης, δυνατότητα απασχόλησης σ' ένα μεγάλο αριθμό ατόμων, σε τοπικό επίπεδο, οποιασδήποτε ειδικότητας με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (εξαρτημένης ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών), με την ευκαιρία ανάληψης προγραμμάτων επιδοτούμενων από εθνικούς ή διεθνείς Οργανισμούς, δεδομένου ότι και από τα κοινοτικά προγράμματα και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες, θεωρείται ως δικαιούχος φορέας ενεργειών που περιλαμβάνονται στις δράσεις τους.

Διοικητικές δυσχέρειες και δημοσιονομικά προβλήματα, ενδεχομένως δεν επιτρέπουν τη σύσταση Υπηρεσιών, κατά τη σύνταξη των Οργανισμών Εσωτερικών Υπηρεσιών πλήρως στελεχωμένων, ώστε να εκτελούν τα έργα και να παρέχουν υπηρεσίες προς τους πολίτες. Ως εκ τούτου, συνεργάζονται για την εκτέλεση έργων και την παροχή λοιπών υπηρεσιών με το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται η απασχόληση ενός μεγάλου αριθμού διαφόρων ειδικοτήτων, συνδεομένων άμεσα ή έμμεσα (μέσω εργοληπτικών ή άλλων εταιριών) με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η νομική δέσμευση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ακολουθούν, για την κάλυψη των θέσεων που έχουν προβλεφθεί στον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών με διαγωνισμό ή διαδικασία επιλογής, διαδικασία η οποία σε κάθε περίπτωση πραγματοποιείται ή τουλάχιστον εγκρίνεται από Κεντρική Αρχή (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού) δεν επιτρέπει τόσο την άμεση πλήρωση, όσο και τη συμπλήρωση ή αντικατάσταση του προσωπικού, όταν αυτό είναι αναγκαίο, δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αφ' ενός και αφ' ετέρου δημιουργεί δυσκολίες στην ανάδειξη του ρόλου της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης στην απασχόληση, εξασφαλίζει ωστόσο την τήρηση των αρχών της διαφάνειας και αντικειμενικότητας από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η δυνατότητα παροδικής απασχόλησης προσωπικού, δηλαδή η πρόσληψη προσωπικού για εποχικές ή παροδικές ή έκτακτες ανάγκες από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι καθορισμένη από το Νόμο τόσο ως προς τη διαδικασία, όσο και ως προς την ειδικότητα των απασχολούμενων και τη χρονική διάρκεια της σύμβασης. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι υποχρεωμένοι σε χρόνο, ο οποίος δεν συμπίπτει με τις πραγματικές ανάγκες, να προγραμματίσουν τις παροδικές - έκτακτες και εποχικές ανάγκες, προκειμένου να έχουν την ευχέρεια κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο να απασχολήσουν «προεπιλεγμένο αριθμό» προσωπικού για τις ανάγκες αυτές.

Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, αναπτυξιακού χαρακτήρα, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ιδρύουν ή συμμετέχουν σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, τις επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τις οποίες είτε συστήνουν οι ίδιοι ή στις οποίες συμμετέχουν μαζί με άλλα φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα του δημοσίου, κοινωνικού και ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Η άσκηση των αρμοδιοτήτων με τη μορφή των επιχειρήσεων, αποτελεί τον κατ' εξοχήν τρόπο για την ανάδειξη του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην απασχόληση. Τούτο, δεδομένου ότι με τη δημιουργία επιχειρήσεων δεν απασχολείται προσωπικό μόνο για τις ανάγκες των υπηρεσιών αυτών των Νομικών Προσώπων είτε στο διοικητικό τμήμα, είτε στο τομέα της παραγωγής, αλλά η αξιοποίηση πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε τοπικό επίπεδο, ωθεί τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις στην συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή διαδικασία, με αποτέλεσμα όχι μόνο να δημιουργούνται θέσεις εργασίας, με τη διαδικασία της αύξησης των τομέων της επιχείρησης, αλλά και από τις τοπικές παραγωγικές τάξεις με την ευκαιρία της ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής της επιχείρησης.

